

*Малявки
міської мавки
Юлія Стиркіна*

КИЇВ

Друкарський двір Олега Федорова
2019

УДК 821.161.2-1

С 88

Юлія Стиркіна

С 88 **Малявки міської мавки.** Вірші. – К: Друкарський двір Олега Федорова, 2019, – 424 с.

ISBN 978-617-7817-26-9

Традиційно щира, пронизлива і сповідальна, образна й мелодійна, лірика Ю. Стиркіної стає більш зрілою та водночас більш екзистенційною й апокаліптичною порівняно з поезіями першої книги «Віршовані невитримані вина». У центрі нової збірки «Малявки міської мавки», як і раніше, – Жінка, проте акцент вже не на її стосунках із Чоловіком, а на взаєминах з Усесвітом.

УДК 821.161.2-1

ISBN 978-617-7817-26-9

©Юлія Стиркіна, 2019

©Видавець Федоров О. М., 2019

Від «мавки» про «малявки» (авторська передмова)

Концепція збірки визрівала поступово. Уже під час виходу попередньої книги «Віршовані невитримані вина» я напевне знала, що наступна книга матиме в назві слова «міська мавка» і присвячена буде саме цій міфічній істоті. Багатозначне слово «малявки» (дитячі каракулі, листи з в'язниці, скетчі) вигулькнуло нещодавно й відразу сподобалося і нестандартним звучанням, і співзвучністю зі словом «мавка». У різних частинах книжки читачам запропоновано разом із ліричною героїнею марити коханням (Марення міської мавки), мережити життя поезіями (Мережива міської мавки), перевтілюватись у різних особистостей (Метаморфози міської мавки).

Усе життя мені здавалося, що якщо існують мавки польові й лісові, то мають бути й мавки міські. У моїй уяві поставали міфічні створіння, середні на вигляд між дітьми і старими, із сіро-брунатною шкірою, потрісканою, мов стіни старих будинків. Оскільки вони дихають загазованим повітрям і не можуть вільно рухатись через людей, транспорт, натовпи, вони не встигають вирости та відразу старіють. У них мудрі, проникливі й сумні очі. Вони тьмяні, хворобливі, ледь живі, бо мешкають у шпаринах, підвалах і на горищах старих будинків – такі собі «діти підземелля» з повісті В. Г. Короленка. Зрештою, цей образ набув ознак філософського узагальнення, символу: сучасні люди – ніщо інше, ніж отакі хворобливі міські мавки, які не можуть розвиватися, відчувати, любити в умовах цивілізації. Водночас «міська мавка» – безумовно, моя улюблена лірична героїня.

Здавалося б, усі винаходи людства спрямовані на задоволення потреб, але внаслідок цього відбувається щось протилежне: маючи змогу задовольнити потреби, навіть не виходячи з будинку, люди менше рухаються, більше хворіють і помирають у молодому віці через надзвичайно слабкий

імунітет. Маючи можливість харчуватися за бажанням, робити те, що заманеться, люди поступово перетворюються на homo consume, людину-споживача (інформації, харчування, моделей поведінки), що поступово веде до загибелі виду як такого, оскільки життя більш не вимагає особливого фізичного напруження для задоволення потреб, розуму для існування у зрозумілій заданій матриці, інтуїції для вирішення нестандартних ситуацій. Утрачаючи всі стимули для виховання цих якостей, людина втрачає і сили боротися за життя, що означає одне: цілковите задоволення потреб людства врешті може спричинити його крах.

Кохання в сучасному світі теж спотворене умовностями й поволі втрачає цілющу силу каталізатора розвитку людської особистості: воно здебільшого зводиться до обмеженого кола сімейних обов'язків, комфортного співіснування осіб різної статі, сумісного виховання дітей, нескінченного покращення добробуту тощо. Але ж в історії світового мистецтва саме кохання було основним джерелом творчості поетів, художників, музикантів...

Що робити в такому світі, який неспинно рухається якщо не до глобальних катастроф, то до повільного вимирання людини як виду? На ці питання в авторки збірки немає однозначних відповідей, є лише безкінечні роздуми та бажання привернути увагу людей до їхнього способу життя, а ще нагадати прості істини: любов до ближнього, любов до рідної землі, любов до кожного неповторного моменту нашого існування в цьому все ще живому і все ще прекрасному світі.

Сердечно дякую літературному редакторові й авторці післямови Юлії Браїлко, видавцю Олегу Федорову, моїй родині, яка всіляко допомагала під час підготовки збірки – мамі, донечці, чоловіку, а також численним непересічним особистостям, які надихали на творчість і життя...

Юлія Стиркіна

Марення міської мавки

*

Любовна лірика

Вільне серце

Вільне серце не є пустим,
вільне серце не є порожнім,
квіти-мрії ростуть у нім,
розквітають зі стуком кожним.
Вільне серце – це вільний птах,
що шугає в високім небі,
цілий світ у його очах,
більш нічого йому не треба.
Вільне серце – це вільний човн,
тільки хвилі для нього – шкіпер,
не страшний йому жоден шторм -
ним керує свавільний вітер.
В ньому знайдеться місце всім:
перехожим, близьким, далеким...

Вільне серце – це вільний спів
на струні без кілків і деки...
Вільне серце кохає світ,
наче світ надновий, найперший,
перша зірка у нім горить,
перша риба заходить в верші.
Вільне серце не схоче вже
світ віддати за зашморг звабний:
вільне серце – то не кліше,
а живильна вода для спраглих.
Без напруги трава росте,
не потрібні струмку зусилля:
вільне серце – то не пuste,
не порожнє – безмежно вільне.

Портрет

Вона: класичний профіль
крізь прищур ліхтаря,
та у вікні напроти
завжди чужа зоря...
Їй вірш шепоче вітер,
дарує небо сни,
вона усім відкрита,
та серце десь на дні.
Вона кохає більше
слова, аніж любов,
і можуть тільки вірші
зайняти стиглу кров.
Такі, щоб зачепили
гачками за живе,
щоб вдарили щосили
у дзеркало криве,
щоб боляче і ніжно
на рану мед і сіль –
тоді віршово-книжна
живий відчує біль...
Що треба їй насправді?
Щось різне і щомить,

тому цей світ незграбний
так муляє й болить.
Її душа – вітрильник,
навколо – повний штиль...
Чи ж буде вітер вільний
до заскорузлих крил?
Поетка провінційна,
жонглерка звичних рим,
вона росте у стіни,
у гілочки шпарин,
у ній триває осінь
з краплинами тепла:
любила, годі, досить,
забула, відбула.
Вона собі не вірить,
а іншим й поготів,
їй не потрібні міри
і заграний мотив,
з воронкою любові
у ще живій душі
вона чекає слова...
Дивись, не напиши...

Добрий вечір!

Добрий вечір! Ми знайомі?
Ні? А може, уві сні,
десь, колись, в чужому домі
Ви намарились мені?
Вечір теплий, місяць білий,
думки в зграю не збереш...
Я, напевне, помилилась -
і тоді, і зараз теж...
Що ж так муляє і палить,
наче шрам перед дощем?
Може, спогад, може, пам'ять,
може вигадка лише?
Шрам на тілі, віск на шкірі
від померлої свічі?
Ні, здалося, ні, не вірю -
сни не ходять, сміючись.
Добрий вечір. - Вечір добрий.
Теплий вересень тече.

Годі з мене снів про обрій,
нерозплесканих ночей.
Задивляється на мене...
Я - один із Ваших снів,
що з'являються, як темно,
і на ранок йдуть, німі.
Вам здалося. Нам здалося...
Я не знаю, хто Ви є.
Ось і осінь, ось і досить,
далі - кожному своє.
Не лякайтесь, не знайомі.
Так, здалося, ніби Ви...
Вереснева спека, втома...
Помиляються живі...
Ні, пробачте, Вас не знаю,
то свічадо самоти...
Переплутала...Буває.
Перепрошую...Щастя.

Танго

Клич мене нерівним танго!
Чи прийду я? Спробуй лишень.
Не питай безперестанно,
як, коли, чому, навіщо.
Завітай без попереджень,
напиши без передмови,
бо життя тече крізь верші
і обірветься на слові:
раз пелюстка, два пелюстка,
раз краплинка, два краплинка...
Кров потроху йде у пустку,
лє годинник порошинки...
Як не буде вже цвітіння,
то хоч мить падіння в сонці:
засвітитися наскрізно
у промінному потоці.
Не питай мене, чаклуно,
варто звати чи не варто?

Я на голос твій і струни
відізвусь, втечу від варти
чи тобі плетені сходи
у своє віконце кину
з вежі Заходу і Сходу,
де сама поволі гину.
На останній денній ноті
зникнуть промені на стінах,
і лишиться тільки дотик
зачарованої тіні.
Не питайся, чародію.
Не скажу тобі нічого.
Поцілую, як умію,
все, що є в тобі живого,
поцілую аж до болю,
поцілую до краплини,
і пущу тебе з долоні
білим пухом тополиним...

До А.

Я ж знала: не цвітуть хвоці,
чому ж шукала цвіту
в чужій заплутаній душі,
де щільно все закрите?
Навіщо билася об лід,
шукала сонця в мряці,
у болотах шукала слід?
Хіба не марна праця?
Не має мезозойський хвощ
товкачика й тичинок,
він просто кущ, зелений кущ
зі спорами клітинок.
Я стільки бачила чудес,
поки чекала дива,
що навіть страх кудись пощез –
так скрізь було красиво...
Я стільки бачила людей,
птахів, дерев і квітів,
я знаю як, і що, і де,
і не боюся світу.
Десь має бути саме те,
моє... Порадьте, люди,
хто знає: папороть цвіте?
Її й шукати буду...

Про мене

Від мене пахне віршами й вином –
ото і вся ціна мені потому,
шукайте ту, яка розв'яже втому
і ніч з якою буде Вам ковтком.
А що від мене – вірші, і похмілля,
і сумніви, і розпачі, й жалі –
ведіть свої подалі кораблі,
зі мною ані зливи, ні весілля,
я не мартині і не мармелад –
гірка, солонка, вистужена, чорна –
нащо така настоянка у горло?
Навіщо Вам навзаємних розтрат?
Навіщо ти, Господь, любов придумав,
таку важку молитву для душі?
Навіщо Вам мої потерті струни,
навіщо Вам розмінні гроші,
навіщо все... чи вже не все одно...
Мені б повітря, тиші б на природі...
Від мене пахне віршами й вином...
Ото і все моє, і годі, годі...

Острів

У мене є острів. Далеко від всіх,
від добрих, і злих, і ніяких,
там хвилиною обрій спливає до ніг
і квітнуть у синяві маки.
Там можна співати, а ще танцювать
і вірші читати дельфінам,
я там абсолютно і вічно жива,
вмираю й народжуюсь з піни.
Він є і немає. Ніхто з чужаків
до нього дороги не знайде:
тут небу і морю я кидаю спів,
тут все наяву і насправді.
У мене є острів. Не острів скарбів,
а острів безмежної волі,
де вітер – володар метеликів-слів,
де хвилі кохаються з полем.

Чотири стіни і на море вікно,
ще ліжко, стілець і папери.
Все інше мене не цікавить давно,
все інше – неварті химери.
Встаю я із сонцем, лягаю у ніч,
блукаю по шворці прибою,
і бачу я небо з мільйонами свіч,
з безоднею свіч над собою.
Чекаю я човен з єдиним одним,
для кого мій острів – спасіння,
і обрію сниться білизна вітрил,
і вітер шепоче про зміни.
У мене є острів на схрещенні снів...
Тобі його місце відоме.
Він досі чекає твоїх кораблів...
Пливи, повертайся додому...

В мені замало Маргарити.
Якому Майстру я потрібна?
В мені гудуть слова і ритми,
і голоси співають дивні,
тайфуни шарпають вітрила...
Навіщо у жіночій тілі
ці непоборні вічні хвилі,
ці безперервні переспіви,
ці полювання на перлини,
на струми снів і струни вітру,
кому потрібна та людина
в якій до всього йдуть субтитри?
Якій обручка вдала рима,
якій коханці – вищі сили?
Лише сльоза коли очима...
Лише нічна судома тілом...
Мені немає що віддати:
мій зміст замінено на слово.
Лише загоєні стигмати,
лише бажання випадкові...
Лише луна на погляд стрічний
від перехожого кентавра
в мені вмикає щось одвічне,
непереборне, невиправне.
Але немає чим любити:
в тенетах слів душа блукає,
у ній замало Маргарити,
тому і Майстра їй немає...

Якби я знала...

Якби я знала, що тобі потрібна,
втекла б із того світу, а з цього
пролізла б у шпарину. Шворку тіні
відрізала б, пройшла б крізь бите скло.
Чи ж зроблений ти з каменю сліпого?
Або ж не любиш? Любиш – не мене?
А я люблю... Та що тобі до того?
Усе було і все колись мине...
І не твоя, і геть не досконала,
яких чудес, яких мені ще див?
Ти промайнув. Хіба того замало?
Жива, живу, в'яжу намисто днів,
плачу борги – у мене їх багато,
твої слова у пам'яті сушу...
Якби тобі була потрібна страта,
на жодну б я не зважила межу.
Та на хресті для двох немає місця:
розп'яття доль у кожного своє,
і тільки місяць крізь тенета міста
підморгує, сміється, впізнає.
Він знає все, про всіх йому відомо...
Весільний гамір, спокій кладовищ,
самотність душ осяює невтомно,
цілує й пестить. Ти ж, напевне, спиш...

Театральне

День згас, мов свічка на вітру,
завіса ночі впала,
що вдень розігрувало гру,
що вирувало у миру,
заснуло, замовчало...
Виставу скінчено, і ніч
рве ліхтарі, мов квіти...
Забувши шкіру ніжних пліч,
висять костюми пліч-о-пліч,
їх власники роздіті.
Самі з собою, сам на сам
в пільмі хмільної ночі...
Поки не випаде роса,
усім їм сняться чудеса,
з ким і про кого схочуть.
Усе змішалось вночі:
снам не потрібен дозвіл,
спекотна ніч... і хоч кричи,
хоч зачиняй на всі ключі –
приходять звідки, хтозна...
І сниться сцена, і на ній
летить сценарій к бісу,
і хоч розбийся, хоч умри,
коли згасають ліхтарі,
то падає завіса.

Тасує картами Таро
свідомість чорні тіні,
і спить Офелія з П'єро,
Юдиф, звичайно, з Пуаро,
Джув'єтта з Арлекіном.
Костюми сплять, і сцена спить,
лиш місяць підглядає,
і то бува єдина мить,
коли усе, що так болить,
загоюватись має...
Так, без умови і причин,
вночі гуде родео:
Джув'єтті сниться Арлекін,
Нарцис кохається один,
Мальвіна спить з Ромео...
І хай би що там не було,
червоне, чорне чи зеро,
останній день Помпеї,
та сниться Гамлету Геро,
Джув'єтті – раптом вже П'єро,
Медея – Одиссею...
І комільфо – не комільфо,
як ніч, відмінний бутафор,
закриє світ пільмою,
Геракл кохається з Сафо,
а Даніель – з своїм Дефо,
а я чомусь – з тобою...)

Нема таких

Таких, мов дощ, давно нема
у світі, не шукай.
Чи вік жорстокий, чи війна,
чи гроші понад край
звели породу нанівець,
залишивши лише
картини й міфи, мов взірець,
і мармур в негліже.
Таких, мов дощ, що море сліз
умиють без прохань,
що зливою зіллються скрізь
без змови і вагань,
таких, мов вітер, що беруть
і плечі горнуть в плащ,
таких не знайдеш більше тут,
хоч днем з вогнем, хоч плач.
Таких, що прийдуть без причин
чи вітром, чи дощем.
Немає більш живих мужчин,
шукаймо – не знайдем.
Таких природних, ніби дощ,
повітряно-легких
між кам'яних немає площ,
й ніде нема таких...

Птаха й сонях

Вона його тягла кудись угору,
а він уперто ріс кудись униз,
коріннями у землю учепивсь,
пелюстками летів назустріч зорям.
Та небо – пташці, соняху – земля:
підняти вгору те, що не літає,
як не хотіла, птаха не могла,
бо в кожного свій рай і шлях до раю.
Вона жила у небі золотім,
він соняхом на полі ріс крилатим,
на сонце схожим, та таким земним,
на квітку схожим, та таким крилатим.
Вона йому про те, що з висоти
на сході сонця поле мов перлина,
а він про те, як спрагло до води,
землі і неба тягнеться рослина,
що має хтось завжди тримати вісь
і рівновагу плоті і польоту.
«Не поспішай, – казав він, – зупинись,
пусти коріння – квітка ж ти? Чи хто ти?»
Співала птаха. Вітер сіяв сни,
насіння снів – неміряно багато.
Його на двох розлутили вони,
пташина-цвіт і соняшник крилатий.
І кожен з них беріг в собі казки
про те, куди злетіть не має сили,
бо крила – то насправді пелюстки,
а пелюстки – такі маленькі крила.

Про Ікара

Любов? Пройшла, пішла, не забарилась...
Гукати знов? Блукати колом? Ні!
Коли вже попало сонце крила,
літати зась – лежатиму на дні.
Що він хотів, Ікар? Чи змерз, небога?
Нащо йому та пічка угорі?
Куди летів? Щоб дорівнятись Богу?
Де бідолаха? Спалах – і згорів.
Згорів сірник, і мрія прогоріла,
ікарів людство вже переросло,
на зайвий романтизм перехворіло,
перебісилось – далі сіре тло...
Згадає хто? Було, пісні складали,
а зараз скажуть: «От же ідіот!
Летиш – лети, чого тобі все мало,
чого ти хочеш? Ще яких щедрот?

Прип'яли крила – низько над дахами
літай собі, очей не привертай,
то й падати не боляче, і драми
би не було – не нам той небокрай....»
Про що цей міф? Що люди не літають?
Земним – земне, небесним – синь небес?
Що в кожного свій рай в своєму раї,
в своєму пеклі – свій запеклий хрест?
Та шкода так оту людину-птаха,
хоч розумієш: кожному своє...
Любов – то відчуття, що ти літати,
літати вмієш, саме це – твоє,
і навіть як проміння у глибинах
вологим сяйвом душу обійма,
ти думаєш про небо, й знову спина
судомить там, де крил давно нема...

Мавка

Ходить мавка між ставками,
придивляється до всіх:
то у темну воду гляне,
то із хащи чути сміх...
Ач, яка краса навколо:
зорі тануть у ставку,
дикі качки водять коло
у весільному танку,
білі лебеді кружляють,
розливає соловей
ніжне соло між галявин,
що подалі від людей.
У природі все природно:
хтось хапає, гине хтось...
Тільки мавочка самотня...
Чом їй пари не знайшлось?
Все когось шукає дівка:
то говорить до пенька,
то звертається до гілки,
чорні коси розпуска,
обціловує дерева,
горне трави до лица,

розкидається під небом,
геть роздягнена уся...
Ось неначе хтось шепоче...
чути кроки... хтось іде...
Тільки вітер тінь лоскоче,
більш нікого і ніде.
Дуб не візьме у обійми,
дуб не прийме за свою...
Так живе вона у приймах
у розкішному гаю.
Між дерев немає пари
і між люди не своя:
має душу, наче хмару,
ні для кого й нічия.
Вічно змінна, переливна,
наче дзеркало ставка,
ходить гаєм мавка дивна
і усе когось шука...
За ніч втомиться блукати,
мандрувати ув імлі,
і в холодне листя спати
загортається в дуплі...

Танець тіні

День переходить у танець тіні,
вечір танцює у павутинні,
тіні кохаються напівтонні,
день переходить у вечір сонний,
танець примарний, легкий, ліхтарний,
танець безсенсовий, танець марний,
небо хитається наді мною,
тіні за мною йдуть стіною,
що залишилося – тінь без тіла,
надто свободи вона хотіла,
врешті zostалися їй під пару
тіні самі та пусті примари,
і коливається танець тіней,
танець без розуму, без хотіння,
аж поки тінь не зачепить силу,
ту, що потягне із неї тіло...

Сніг

На душу сніг, на землю, на волосся,
і поміж нас дороги не знайти...
Запам'ятай: кохання крихт не просить,
воно втікає в колір німоти...
Хто ще тебе так віддано й дитячо
коли полюбить? Хтось... колись... чекай...
Іде зима, і більше не заплаче
жива душа за іншою. Бувай...
Моя любов, німа і невагома,
пішла шукать незнані їй світи,
пішла шукать незайнятого дому,
душі живої в натовпі пустім.
Ти відболиш. Вже рана занімала,
судоми слів зйдуть колись на ні,
і цю любов до неба і до тіла
завіє сніг, укриє шаром днів.
Забудь мене, вірші мої і мрії,
мою любов, наївну і смішну,
я все одно колись перехворію,
колись піду, колись навік засну...

Ти впізнаєш мене за померлими квітами ватр,
за очами без дна і без течій, і навіть без риби,
ти впізнаєш мене, наче місце, де сховано скарб,
він колись був тобі, та бродячі собаки розрили.
Ти впізнаєш мене за знайомим малюнком душі,
що на килимі бачив малим із дитячого ліжка,
ти впізнаєш в мені ту єдину зачитану книжку,
де уперше ковтав про кохання солодкі вірші,
ти впізнаєш мене, мов батьківський залишений дім,
ніби сад, що сліди твоїх ніг зберігає у хащах,
ти впізнаєш мене за своїм неприкаяним щастям,
ти впізнаєш мене за юнацьким малюнком своїм.
Ти впізнаєш мене. Всі три томи моїх протиріч
ти не будеш читати, бо сам їх колись написав ти,
упізнаєш мене серед сотні знайомих облич
і зустрінеш себе у озерах з живого агату...

Якби мене твої тримали очі,
я б не шукала обривів собі,
та ти як ти – і хочеш, і не хочеш –
якби ти був... якби, якби, якби...
І хто б мені тоді, і де, і нащо,
якби тепло я відчувала рук,
якби хоч десь, хоч якимось – гірше, краще,
якби один в мій бік хоча би рух,
нащо б мені тоді вірші і зграї,
була би я довіку – лиш тобі,
та ти мовчиш затято, я навзаєм,
лише луна: якби, якби, якби...

Чорно-біла ялинка

Ялинка моя незрівнянна
прикрашена неабияк:
на ній три зів'ялі романи,
переливний дощик омани,
старої любові кістяк.
Подерті й подряпані крила,
сушені метелики мрій,
бажання, ущент перетлілі,
плямистий словесний відстій.
Не спогади, а фейерверки,
не миті життя – конфеті,
не думки – засохлі цукерки,
не щастя, а голки густі...
Ялинка моя чорно-біла,
прикраси мої чарівні!
Я Діда Мороза любила,
а інший кохався в мені,
хтось гарний, та надто далеко,
хтось близько, та блиску чортма...
За правилами небезпеки
гірлянду вмикаю сама:

гірлянда слізьозинок-крижинок,
холодних сніжинок-образ...
Моя чорно-біла ялинка –
щорік, щожиття і щораз.
Хай трохи постоїть це диво,
а потім знесу на смітник
цей рік, віртуально-щасливий,
надіями прожитий рік.
Можливо, для когось прикраса –
моє непотрібне життя.
Набридне, і викине з часом,
мов мотлох старий, на сміття,
і всі почуття і картинки,
що так чарували колись,
для когось – минула ялинка,
хвоїнка, хвилинка, сторінка,
миттєвий і зайвий каприз.
Можливо ми всі – тільки нарис,
невдале вправляння небес,
малюнок людини навчальний,
косий, і кривий, і банальний
етюд, чи ескіз, чи ексцес...

Вона тримала вогонь живий,
вірші летіли в живий вогонь,
він грів їй руки, він був малий –
ласкаве полум'я між долонь.
Дедалі холод, дедалі ніч,
вона збирала кохання хмиз,
і був вогонь наче сотні свіч,
палав вогонь крізь осінній ліс...
А потім знову замерзло все,
душа і тіло бажали див,
і щоб зігрітись, вона в кільце
вогню пішла, щоби він горів...

Вогонь і вода

Холодного білого снігу –
на попіл гарячих думок,
скривавлене серце – у книгу,
а тіло тремтяче – у кригу,
а душу – у сяйво зірок...
Пробач, вже земною не стану:
не страх, не відраза, не лінь –
я просто до іншого стану,
до іншого виміру тану,
до іншого виміру змін.
Пробач, все підкориться ватрі,
усе, що спроможне горить,
усе – тільки воду не варто,
вогнем спокушати не варто,
бо хмарою в небо злетить.
Пробач. Зазирни у глибини –
побачиш невимірний світ
вогню, і зірок, і проміння,
і все своє дороцінне.
Пробач. Не шукай в мені брід.
Я хвиля, і лід, і сніжинка,
я те, в чім дримає життя.
Пробач, я, напевно, не жінка –
я крапля, блискуча і дзвінка,
не та, що потрібна, не та...
Твій подих – і пара в хмаринку,
хмаринка – за обрії мрій,
повернеться злива улітку,
розбудить і бруньку, і квітку,
води колообіг живий...

Ти подобаєшся мені...

Ти подобаєшся мені
безвідносно і безнадійно,
мов подобається картина
на абстрактній пустій стіні.
Не плекаючи інших дум,
не малюючи зайвих креслень,
я ловлю випадковий струм,
наче гілка – проміння вєсни.
Розуміючи марність всю,
непотрібність і невиправність,
я сприймаю тебе як данність,
і, мов свічку, в собі несучу.
Ти подобаєшся мені,
наче сад за чужим парканом,
наче хмара у небі раннім,
наче поле в досвітнім сні.

І бурштиновий погляд твій –
темні сльози дерев прадавніх,
де вкарбовано часу плин
в мезозойських розлогих плавнях,
де з клітини стримить росток,
де у бруньці дрімає квітка
світу, як його мріяв Бог,
ще не знаючи всього чітко...
Відчуваєш ти це чи ні?
Наче небо – ранковим вікнам,
наче промені – глибині,
мов живому – весняне світло,
мов кохання в обіймах снів,
безумовне і безвідносне,
ти подобаєшся мені...
А чому і навіщо, хтозна...

Про любов

Колись любов увійде в моду,
мов ключ до людства. Жаль, мене
у тому світі вже не буде.
Сяйне, і згасне, і мине...
Коли любов увійде в моду,
мов ключ до кожного із нас,
мов крок до неба і свободи,
мов вимір іншої природи,
згадайте наш технічний час:
любов як гімнастичні вправи
і ненав'язливий мотив,
як ситне тістечко до кави,
закуска чи аперитив,
як підсолоджувач будення
і задоволення хотінь,
без віддзеркалень, без натхнення,
без коливань і мерехтінь.

Коли любов увійде в моду
як вища сходинка буття,
як те, до чого здатні зроду,
але вчимося все життя,
як здібність в іншим потонути,
не думаючи ні про що,
потреба вщент себе забути
і хист зітертися в ніщо,
уміння бути й розчинятись,
зникати і з'являтись знов,
на друзки битись і збиратись –
то й буде істинна Любов.
Вона колись назветься Богом,
єдиним Богом на землі.
Жаль, не побачу світу того,
якщо він буде взагалі...

Будь

Будь собі. Піду я далі.
Що в очах? Шматок вуалі
заховає. Хай не сниться
нам, наземним, синя птиця,
нам, безкрилим, небокраї.
Будь собі. Мене немає.
Не для зграї. Хай вже краще,
щоб ніхто, ніяк, нізащо!
Вже нехай і воля квола,
ніж пекельне чорне коло,
ніж із року в рік ті самі
недо-пере-мелодрами.
Хоч на краплю, хоч на долю,
ніж в вікні кістяк тополі,
цвяхи, стіни, тіні, тини –
і ні руху, ні людини.
Краще хай мене не буде,
ніж те коло скрізь, усюди,
ніж щоденно все те саме.
Залишайся. Я не з вами.
Я не хочу – дайте вийти.
Все одно, хоч вхід забийте,
я знайду собі шпарину.
...І втечу. Або загину.

Червовий туз

Від картярів лишився туз –
попід сукном лежав на споді.
Я розбиратись не берусь,
я прибиральниця, та й годі.
Та все ж цікаво, хто кого
тут переграв, забувши карту...
Чи варто було те того?
Чи це чийсь над кимось жарти?
Хтось сам себе перехитрив,
чи інша гра була між ними,
і козирями не такими
кидались у запеклій грі?
Чи заховав і не дістав –
завчасно вийшов з гри і з кола?
Лишивсь живий, хоча і голий,
і знову з чистого листа...
А може, бійка тут була,
летіли карти у обличчя,
і коло грального стола
кипіли пристрасті незвичні?
Чирвовий туз, любові знак...
Любов у грі – то зайва вада.
Любов без виграшу, за так
дається тим, хто є насправді.
Та видно, тут нема таких –
ото і випав із манжети
цей зайвий витинок сюжету,
ця пісня для глухонімих.
...Я домалюю чирві піку,
червоне чорним наведу,
собі на серце покладу
і посміхнуся замість крику...

Сльоза

Сльоза може бути шпичкою,
сльоза може бути свічкою,
у окові порошинкою,
пухнастенькою сніжинкою,
сльоза може бути голкою,
крижинкою гостроколкою,
жариночкою миттєвою,
краплиночкою життєвою,
сльоза може бути крапкою
або дощовою краплею
чи крапелькою останньою,
ясною зорею дальньою,
ліхтариком у віконечку
чи протуберанцем сонечка.
Хто візьме, таке і станеться,
чи втішиться, чи пораниться,
чи вколеться, чи засліпиться,
коли та сльоза засвітиться,
чи то від сльози обпалиться,
чи щось неземне примариться...
Ось бачиш, тече і падає –
хтось, певне, про тебе згадує.
Тримай цю мою сльозиночку –
то тільки твоя краплиночка...

Дуже жіноче

Коханий у жінок завжди один,
а ось чоловіки – то інша справа:
кохані можуть зліва бути й справа,
з усіх боків – усюди може він.
Коханка в них – кохана, й жінка – теж,
кохана і знайома й незнайома,
коханню їх завжди немає меж –
воно для них інстинкт напівсвідомий.
Ні натяку на жодний дисонанс!
Ні ворущіння в галузі сумління!
Постійний оргастичний ренесанс,
аж поки не прострелить щось у спині.
Бодай би їм заклинило оте,
в чім, судячи з усього, в них кохання.
Бодай би воно висохло пuste
й ганчіркою б висіло без бажання!
І так то набридає за роки,
і так стає і бридко, і огидно,
що хочеться сказати: «Віслюків
кохали б уночі, коли не видно!»

На мотив тансону)

За бокалом мартіні
я згадаю про тебе,
дощ в вікно ресторану
буде шкрябать, мов кіт,
у житті швидкоплиннім
зустрічатися марно
вже подертим вітрилам
і зриватись в політ.

Приспів:

Знаю,
я всього листочок,
що до ніг лягає,
лащитья до ніг,
знаєш,
підніми як схочеш,
поки той листочок
не засипав сніг.
Я знайду в телефоні
твій незмінений номер
і вагатимусь довго,
набирати чи ні –
стугонітиме в скроні
тиск загуслії крові,
танцюватимуть тіні
на сусідній стіні.

Приспів:

Знаєш,
ти всього листочок,
полетів у вирій,

та попав під крок,
в списку
Бог поставить прочерк
у графі «кохання»
проти нас обох.
Я доп'ю своє серце,
і мартіні, й печалі,
підє в сутінки далі
дощ, мов вуличний кіт,
і життя вже на краплю,
і вина вже на денці,
лід в мартіні розтанув –
взявся в серденьку лід.

Приспів:

Знаєш,
де вже нам до пари,
випарились чари,
наче алкоголь,
маєш,
то мої примари,
то твої примари,
переспіви доль.
Може,
пари нам не треба,
далі наші долі
розділяє час,
отже,
дві зорі на небі,
от і все, й доволі,
от і все про нас.

Запрошення

Замело мою хатину
аж по вікна, аж по дах,
намела зима хустину,
вітер грає на дірках,
на органі, на шпаринах
видуває і гуде...
Замело мою хатину...
Не помітно вже ніде...
Якщо знайдеш, то вже зайдеш,
якщо зайдеш – щось та дам:
мо', піду за тебе заміж,
може, дзеркальце продам.
Є в нім той, кого ти знаєш,
може знаєш, може ні,
в нім усе, що ти шукаєш,
мерехтить у глибині.

А візьму... хіба що віршик,
синій віршик, низку слів,
може, слів, а може, тиші
чи того, що б сам хотів...
Квітка-свічка в мене біла
і настоянка гірка
з батіжків, полину, хмілю
та стеблини будяка.
Вип'єш – вимкнеш світ і свято
ввімкнеш. Далі – не скажу...
Поцілую, наче брата,
чи то віршик напишу,
чи тобі танок завії
затанцюю, чи свічу
я долонею накрию
і нарешті замовчу...

Куля

Я сиджу в сніговій кулі...
Я, здається, була Юля...
Хто у кулі мене впізнає?
Вже немає мене, немає...
Що там Гамлет казав? Заміж?
Ну, або в монастир? Знаєш,
мені лічить проста хустка,
лічить сукня до п'ят вузька,
і забути про світ зовсім,
про коханця питать: «Хто це?»
І забути чуття, тіло,
щоб літати душа сміла
там, де вітер пташок носить...
А любити – то зась, досить.
Я сиджу в сніговій кулі...
Хто була я... була... була...
Був один – пам'ятав ім'я,
розчинився і став – тінню...

Шпичка-любов

Як моя любов – то вістря,
skalка мушлі, стерн рослини,
чайки кинута пір'їна
чи рибини мертва кістка,
хай її шліфує хвиля,
палить сонце, вітер сушить.
Із частин не зробиш ціле,
є перлина тільки в мушлі.
Хай її на порох зітре,
в порошок перетворить,
хай розвіється в повітрі,
хай розчиниться у морі,
хай повернеться в природу,
у свої колишні кола,
як вона така від роду,
як така у неї доля...
Як вона тебе дістане,
перетвориться на шпичку,
вийми, викинь, вимий рану
і живи життя, мов звичку...

Ні, тебе я не забула.
Ні, не вивітрився хміль.
В хмари сонечко пірнуло,
наче риба в піну хвиль...
За екватор лине літо,
мов пелюстки, линуть дні,
тихий вечір, ніжний вітер,
срібний захід у вікні...
Ти скажи – пропав навіки?
Загубились береги?
Сонце-риба сіє блискіт,
сяють бризки навкруги...
Квітка дня повільно в'яне,
квітка літа півпуста...
Так колись і нас не стане,
ніч настане, та не та,
не сьогоднішня, солодка,
з ароматом спілих слив,

інша, звідки вже ні кроку,
ані звуку, ані слів...
І захочеш – не озвешся,
тож гукай, поки жива,
поки тіпається серце,
вабить шовкова трава,
поки шкіра відчуває,
плинуть хмари у очах,
поки срібна риба грає
і дзвінкий співає птах.
Ось і ніч у кронах гусне...
Поки можеш, відчувай:
літо спіє, літо лусне –
сік тектиме через край...
Ні, тебе я не забула.
Шрам лишився у мені...
Риба-сонце спить в намулі
і солодкі бачить сни...

Сад

Не впізнаю я свій живий
і гомінкий садок,
бродяга вітер свище в нім
сопілками гілок,
замріявсь мій таємний сад,
занурився увесь
в легкий наспівний водоспад,
у ніжний вітерець,
сховались лев, єдиноріг,
і розчинивсь Пегас,
і розчинилась я між них,
і розчинився час...
Мої дракони навісні
не дихають вогнем...
Все в зачарованому сні...
Хіба це мій Едем?
Птахів не чути більше в нім,
не пурхають, мовчать,
і на душі, мов на струні,
хтось інший грає лад...

Хто де стояв, там і завмер,
і подих ледве чуть,
немов якийсь гіпнотизер
з усього вийняв суть...
Усе: і мертво, і живе –
замовкло, не кричить.
В повітрі музика пливе,
в полоні тане мить.
Хай вітер віти ворушить,
дає усьому тон,
хай грає струнами душі,
не припиняє сон...
І тільки кішка в глибині
прицілами очей
в моїм саду, чи то в мені,
тримає суть речей,
і тільки в неї завжди є
свій особливий зміст...
Півмісяць ока виграє
і ледь тріпоче хвіст...

Русалка

Проміння для русалки – смерть,
у неї є перлина біла,
яку висмоктує ущерть
пекуче сонце з мушлі тіла...
Вона постійно у воді,
вона гойдається в затоках,
у неї очі золоті,
і тіло – мушля срібнобока.
Де золотава мілина,
її побачити нескладно:
вона лягає в ліжко дна,
ховаючи від сонця рани.
І стулки мушлі в глибині,
ледь-ледь розкриті течією,
тримають зернятко вони
і від сторонніх, і від неї...

Їй небезпечна спека дня.
У прохолодному лататті
лежить русалонька одна,
на сонці їй не можна грати.
Їй тільки водоростей сон,
волога ковдра у намулі,
і сяйво крізь зелений тон,
і риби, ворухкі та снулі.
Вона одвічно у воді,
немов латаття ніжна квітка,
достатньо променю лелітки –
і недалеко до біди.
Якщо колись побачиш ти
засохлу гілку на поверхні,
то це рука русалки мертва,
яка хотіла теплоти...

Сопілка

Не кохай сопілку, вітре,
їй аби співати дзвінко,
розливатись всьому світу,
бо на те вона й сопілка.
Штормовий штовхає вітер,
чи то бриз легкий хитає,
їй аби своє гудіти,
бо дірки – усе, що має,
чим багата з віку-роду
ця понівечена гілка –
поневолена природа,
бо лишень співає дзвінко...
Тільки те вона і вміє,
що ловити вітру струми,
в повний штиль вона хворіє,
сушать сумніви і суми...
Ти чи інший дме в сопілку –
тільки б звуку, тільки б тону,
чи то протяг у кватирку,
чи пекельні шквали шторму...

Руху, подиху, тремтіння...
Дайте ноту, хоч на гаму,
я відчую тріпотіння
навіть крізь подвійні рами...
Не кохай сопілку, вітре,
воруши живі дерева,
справжні в них плоди і квіти –
саме ті, що тобі треба.
В них народжуються звуки,
чарівні і безумовні,
ти цілуй їх гілки-руки,
повнолисті, повнокровні,
Не кохай сопілку, вітре,
не жалій дірчасту душу,
хай мене на порох зітре,
хай розсохнись, розпадуся,
без твоїх наспівів, вітре,
вуст вологих, пальців ніжних,
хай замовкне в цьому світі
пісня дзвінка, пісня втішна...

В моєї долі твоє ім'я,
в моєї долі твоє лице,
в моєму домі давно не я –
там ти один, тільки ти, і все.
Коханка світу, я всіх люблю...
Чому на серці твоя печать?
Чому на серці твоя печаль,
ланцюг чи зіронька кораблю?
Тобі співати? Чому мовчиш?
Тебе любити, бо прагнеш ти
моїх співанок потертий гріш,
мої запруди, мої сади?
Автограф твій на моїй душі.
Сліди твої на узбіччі трас.
Пиши, кричи, взагалі мовчи –
вже все написане вище нас,
ми чийсь малюнок, етюд, ескіз,
ми переплетені, мов трава.
Хіба не бачиш? Усюди й скрізь
усі до тебе мої слова.
Хіба не знаєш про мене все?
Хіба не бачиш – для тебе я.
В моєї долі твоє лице.
В моєї долі твоє ім'я.

Шпичка

Вийми шпичку з серця, осінь,
бо не варто слів
почуття, що тягне досі
несвідомий спів.
Чим загою, чим закрию,
іншу застромлю?
Почуваюся собою,
тільки як люблю.
Вийми, осінь, голку-шпичку,
свічку запали,
перед світом, перед іншим,
десь на цій землі,
хай далеко, хай подалі –
зірку кораблю,
бо жива я молитвами
тим, кого люблю.
Вийми, осінь, к бісу драми,
вимий біль і щем,
хай спливу у світ віршами,
хай життя тече,
від «люблю» і до «чекаю»
хай тримає нас,
ні дрібнотам, ні відчаю
не лишає час,
хай освячує кохання
дріботіння днів,
хай тече, густе і зайве,
сповідання-спів.
Хай пече, не залишає,
хай ріка пливе:
хто на зустрічі чекає,
тільки той живе.

Кармен

Вдягай, Кармен, сережки,
вдягай, Кармен, кармін,
фарбуй вуста-черешні –
і нумо до юрми.
На кого чорним оком
поглянеш – назавжди
поселиться неспокій,
шукатиме сліди
твоїх спідниць червоних,
твоїх маленьких ніг,
намиста передзвони
між інших не таких...
І з ким не зустрічався б,
і як би не любив –
твоїх тоненьких пальців
не буде й поготів,
не знайде вже ніколи
таких очей-жарин
між заспаних і кволих,
між інших Мессалін.
Вдягай, Кармен, червоне,
рви на корсеті шов
і квітку-кров до скроні

вплітай в волосся шовк,
нехай батист танцює
в повітрянім струмку,
хай Бог тебе цілує,
заквітчану й легку...
Спитають: «Скільки років,
і хто ти взагалі?»
Яка кому турбота?
То заздрісні чи злі...
Відправ їх всіх до біса,
відправ під три чорти:
життя – твоя реприза,
життя – то тільки ти,
під дзвін твоїх підборів
століття і віки
стираються в покорі,
зникають залюбки.
Вдягай, Кармен, яскраве,
душею квітни в світ,
нехай в серцях лукавих
твоя палка заграва,
твоя нестримна лава
пекучий займе слід!

Серце

Не в'яжися, серце, цуцням безродним,
до чужого дядька, до замерзлих ніг.
Хтось тебе пожбурить, хтось тебе пригорне –
не спіши міняти на підлогу сніг.
Краще бути вовком, злим самотнім вовком,
ніж просити хліба і тепла руки,
краще вже недоля, ніж ланцюг короткий,
ніж мінлива вдача, різні килимки.
Не в'яжися, серце! Що ж тобі не йметься?
Ще не захололо? Не взялося в лід?
Тріпотливо-ніжне цуцняче серце...
Думаєш, покличе, вигукне: «Привіт!»???
Не судилось вовком. Не судилось в зграї.
Вічно за ногами, вічно за чужим.
Серце моє, серце, хто тобі хазяїн?
Хто тебе зігріє подихом своїм?
Може, десь домівка є на цьому світі,
хтось та обізветься, хтось та пригорне...
Серце моє, серце, як з тобою жити?
Як без тебе жити? Цуцня дурне...

Гілкою сухою мушу помирати?
Кинь мені проміння сонечка за ґрати!
За відлуння світла в серця ополонці
я тобі навзаєм подарую сонце.
Я тебе боюся. Я тебе бажаю,
квіткою квітую, кригою конаю...
Нащо коло тебе я така незграбна?
Чом без тебе марно, все без тебе марно?
Як вода воліє відбивати небо,
так і я б хотіла лунитись до тебе,
розливати світло, срібло коливати,
гоїти страждання і страхи ховати...
Як весну чекає ледь жива пташинка,
цвірінчить до неба голосно і дзвінко,
так і я до тебе виснаженим тілом
з небуття тягнуся, зву тебе щосили...
Як чекає верба на дітей пухнастих,
на зелене листя, шурхотливе щастя,
буду я чекати, навіть як забуду,
навіть як до інших посміхатись буду,
навіть як розсержусь, навіть як розплачусь,
навіть як на вірші всю себе розтрачу,
навіть як на душу я замок повішу,
навіть як найкраще, навіть як найгірше,
будь-якої миті, будь якого часу, –
на твоє кохання, ніби на причастя,
ніби на весняне світле воскресіння...
Кинь мені за ґрати сонячне проміння...

Зеро

Між талих сніжних гір чи виживе любов?
Лови мого листа, ховай його до серця.
На градуснику нуль. Я ставлю на зеро.
Дзвенить пташиний джаз, краплини гатять скерцо...
Почнемо із нуля. То як твоє ім'я?
Що любиш ти, і як ти любиш, щоб любили?
Налий лютневу ніч, наллю собі і я:
за тебе, і нехай все йде по колу, милий...
Пробач мені – мене: нікого не було,
ні ти, ні я до нас нікого не любили.
Ми – перші на землі, а чорно-сіре тло
для того тільки є, щоб вирізняти біле.
Тінь-дерево-туман... Ніхто не знайде нас:
поламаний ліхтар і ледь тремтяча гілка...
Яка різниця, що – трагедія чи фарс,
життя чи водевіль, кохання чи картинка?

І що живіше в нас, і що дорожче нам?
В цей безнадійний час, коли кохання – злочин,
я ставлю на зеро. Сховай листа між рам.
Однак лише тобі мій божевільний почерк.
Налий мені туман, і ввійдемо у сни,
і знайдемо себе, навпомацки, наосліп,
почнемо із нуля. Рулетку розжени...
Куди дороговказ, нехай покаже дослід.
Втікає січень з стріх до вічно мокрих ніг,
туман ковтає сни. Мов брунька, брякне лютий,
і тане на душі зимово-чорний сніг,
і хочеться на двох весняної отрути...
Читай моє життя, ховай листа наспід –
ти маєш всі ключі і всі таємні шифри.
Я ставлю на зеро. Шукай в тумані слід
лютневої сльози, поки не підуть титри...

Мить

Летом пташиним,
вітром щокою –
щось доторкнеться...
Лагідним плином
хвиля рікою –
вдарить, минеться...
Сяде метелик,
пурх – і розтане,
зникне в блакиті.
Крапля у келих –
миті кохання,
страчені миті...
Боже, як мало
істинно щирих
нам дістається
спалахів шалу,
вогників віри,
дотиків серця,

співрозуміння,
співколивання,
співу навзаєм...
Спрага – терпіння,
спрага – чекання,
далі – минає...
Згинув метелик.
Стишився вітер.
Промінь сховався.
Інші в готелі,
інші у світі.
Був чи здавався?
Май же відвагу
бути щасливим
кожну хвилину:
пий, поки спрага,
пий до краплини,
пий без упину.

Місточок

Хитається місточок,
дротиночки гудуть...
Що там, на тому боці?
Куди веде маршрут?
Кінець його й початок
у хащах і кущах...
Ступати, не ступати?
Непевний він, аж страх!
Стрибає під ногами
від дошки до гвіздка,
розгойданий роками,
у дірочках – ріка.
Він тут висить незмінно
останні сотні літ,
єднає небо сине
і наш шалений світ.
Що там, на тому боці?
Що там, на тім кінці?
Дірки на кожному кроці,
метелик на руці,
направо сонце сходить,
наліво місяць йде,

такої більше вроди
не винайдеш ніде:
незнаних краєвидів,
небачених висот,
нічийних самоцвітів
і невідомих нот.
Із кожним іншим рухом
калейдоскоп новий:
невиспівані звуки,
фантазії живі,
із кожним іншим кроком
народжується світ...
А що чекає згодом –
падіння чи політ?
Спитайте у Ікара –
він все вам розповість.
Ілюзія, примара,
а потім – знову вниз.
Палають неба очі.
Внизу ріка горить.
Хитається місточок.
Ще крок, і два, і три...

Бажання

Любові, щоб запахом сонця в повітрі,
щоб подихом вітру, крилом на щоці,
не квапитись більше, нікуди не бігти,
і осені келих тримати в руці.
Любові-вина, що повільно просякне
і душу, і тіло, й повітря навкруг,
і щоб смакувати розсіяні краплі
без поспіхів жодних, без зайвих напруг.
Щоб довго на теми, від пристрастей вільні,
розмови плести, наче тіні, легкі,
і так невагомо, і так мимовільно
торкатись рукою твоєї руки...
І думать – то вітер, чи лагідне сонце,
чи просто настільки насичена мить,
що навіть душа в захисній оболонці
чомусь засвітилась і ніжно дзвенить...

Щоб не сумніватись і не марнуватись,
а поруч триматись, і досить, і все,
словами тремтіти і усміхом гратись,
а далі, а далі – куди понесе.
Не кидати якір. Від старих причалів
намуляні шрами і рани наскрізь.
Плисти у осіннім солодкім тумані,
вдихати осінній закоханий бриз.
Жага? Не потрібно. Бажання? Не варто.
Було, прогоріло і димом пішло.
Палити, мов листя, заїжджені карти,
тепло дарувати, тримати тепло.
Ловити миттєві невидимі знаки
і сонце ловити у плетиво слів...
...Не кидати якір! Не кидати якір.
Ніколи, ніякий. Як би не хотів...

Квітка-сон

Квітка-сон, пагін-сон, сон-трава,
голос-мед, руки-дотики-ласки...
Чом на ранок приходять дива
в наші сни, випадкові й невчасні?
Із яких таємничих глибин
підсвідомість вирощує дійсність,
і які треба пульти натиснуть,
щоби знову намарився ти?
І чому, попри різні світи,
неможливість, небажаність, зайвість,
ти втручаєшся в сонну реальність,
щоб в уяві і далі рости
з квітки-сну, з квітки-пагону, з бруньки –
крізь жорстку оболонку життя...

Прокидаюсь... відлунюють струнки
відголоском мого забуття...
Залишаюсь у сні. Закриваю
вхід до раю на сотні замків...
Чом ти, нащо ти? Не уявляю,
і чи дійсно б такого хотів...?
Я не думаю, навіть не мрію,
іншим, іншими марю й живу,
але плід зав'язався і спіє,
і доспіє колись наяву...
Ця зернинка, жаринка, лелітка,
цей раптовий ранковий візит
поміж явом і сном, наче квітка,
що росте крізь асфальт і граніт.

Сни гітари

Сни твоєї гітари – прості і дитячі,
мов маленька, вона і сміється, і плаче,
і чому саме я, поясни, в чому чари,
бачу сни кольорові твоєї гітари?
Сни, де все буде добре – чи пізно, чи рано,
де немає дорослих, де гояться рани,
де в дитинній душі зупинились хвилини,
де ми щирі і вірні, легкі і промінні...
Острови, пароплави, квіточок на потяг,
що рушає тепер, а не вчора, не потім
в ті часи, де реальності зовсім немає,
тільки світ, що тебе безумовно кохає.

Кораблі, видноколи, і хмари, і море –
все ясне і реальне, чітке і прозоре,
і здається, що дійсність у шибці осінній –
тільки сон для гітари, пустий, швидкоплинний.
А насправді вона іншим виміром марить:
там в блакитнім свічаді хмаринок отари,
я прибоєм блукаю у піні перлинній,
поясни, що шукаю постійно, незмінно?
І чому саме я володію цим даром –
бачу сни кольорові твоєї гітари?

Відповідь

Облиште коливання і зусилля,
якщо вже сумніваєтесь, не варт,
мені коханці тільки вітер вільний
і весь цей неповторний Всесвіт-сад...
Скажу відверто, з мене цього досить,
я світ ношу в душі, мов оберіг,
мені лягає листячко до ніг,
і сонце заплітається в волосся.
Мене кохає місяць і зоря,
будівлі і старі примари сиві,
і око у кривого ліхтаря
на мене також поглядає хтиво.
Кому немає дому – дім весь світ,
кому любові зась – коханець Всесвіт,
я, знаєте, вже тут мільйони літ:

в моїх клітинах ящури воскреслі.
Я звикла до самотності і снів,
немов до тіні власної звикають,
облиште, не в'яжіть красивих слів –
вони не тій, хто цілий світ кохає.
А ще скажу Вам: Ви в цім колі теж,
бо зберегли природні рухи вітру,
а значить, я люблю Вас – так, авжеж,
як і усе живе, легке і спритне.
В мені гудуть безсонні голоси,
мене любити – з вітром грати в вітер,
і ні вагань не треба, ні зусиль,
а просто світ покласти на пюпітри...

Брунька

Ця брунька – тільки раз на рік
і тільки восени...
Поки цвітіння йшло у всіх,
вона дивилась сни,
поки ковтали сонце всі,
вона пила вночі
джерела в зоряній росі
і місячні ключі,
поки усі ростили плід,
вона тримала вісь
проміння в небі й на землі
і сяяла наскрізь.
Коли оговталась від сну,
то лилося навкруг
осіннє золото вогню
і падало до рук.
Коли пусті кістки-гілки
спіймали сонце в сіть,
вона розкрила свій тремкий
останній перший цвіт...
І перед холодом скупим
була єдина мить,
коли пухнастим золотим
ця крихточка горить.

Так мало...

Тебе зустрічають сотні
знайомих – і так, не дуже,
їх погляди неістотні
повзуть по тобі, байдужі,
повзуть по тобі, незрячі, –
яке їм до тебе діло?
А я тебе не побачу.
Хоч як би я не хотіла.
У хроніках-джунглях міста
даремно тебе шукаю...
Як стрінемось ненавмисно,
напевно, і не впізнаю.
А я так усьому заздрю,
на що ти кидаєш оком
в твоїх безкінечних мандрах,
в готелях твоїх і доках.
Чому я не гілка липи,
яка заглядає в вікна,
чому не спекотне літо,
що палить тобі повіки,
чому не додому стежка,
якою ти часто ходиш,
не місячний серп-сережка,
не квітів духм'яна суміш,
не те, що торкнеш рукою,
замислено і недбало...
Чому не завжди з тобою?
Так мало тебе, так мало...

До Н.

На твою зорю далеку
йшла би я життя і вічність,
і у холод, і у спеку,
тільки б світло бачить звично.
Бо твоя зоря висока –
не дійти і не дістатись,
з року в рік і крок за кроком
вічно з обрієм кохатись.
Сном впади мені у ліжку,
світлом вицілуй волосся,
подивись на мене ніжно –
вже мені і буде досить.
Розфарбуй мене у колір,
незбагнений, незвичайний,
щоби бачила в неволі
крізь шпарини дивне сяйво –
вже мені і буде добре.

Так буває, як на сході
сонце, сховане за обрій,
розцілює природу.
Світ – немов рожева мушля,
сонце – райдужна перлина,
сіє сяйво в кожную душу,
розфарбовує хвилини...
Так і я, поглянь на мене:
йду-зорію серед ночі,
йтиму далі безупинно,
як ти тільки того схочеш,
щоб далеке око зірки
із безмежного безкраю
заглядало б у квартиру –
більш нічого не бажаю...

Побажання

В що повіриш, те і буде,
як напишеш, так і вийде,
якщо світ тобі облуда –
свій будуй без зла і кривди.
Раптом двері у пустелі
чи в казковім лісі дивнім,
де немає стін і стелі?
Не ламай їх, обійди їх,
там навколо стільки дива:
вітражі із душ і тіней,
там настільки все красиво...
Що ті двері – павутиння.
Де ведуть? У льох? В'язницю?
Хто те бачить? Хто те знає?
Хай тобі цариця сниться
із небаченого раю,

де нема своїх та інших,
і ні стін, і ні кордонів,
і ні нижчих, і не вищих –
тільки Боги і дороги,
безкінечна насолода,
без докорів, без сумління...
Хай тобі насниться врода,
чарівна, дорогоцінна,
хай з тобою буде світло,
хай зоре твій світанок,
хай душа твоя не стигне
поміж меж, і веж, і рамок,
бо проміння крізь дерева –
то насправді все, що треба...
Хай безсмертні очі неба
вічно дивляться на тебе...

Лист у минуле

Чи було, чи мені здавалось?
Біс би взяв ті старі парфуми!
Повернулося, пригадалось,
потекли талим льодом думи.
Пригадалися ніч і тіні
снів твоїх на казенній стелі,
безперервні твої хотіння,
завіконні карпатські скелі,
повінь місяця, все в зеніті,
соковиті тіла у повні,
ми, оголені і відкриті,
і всередині, і назовні.
Пригадалося Чорне море,
ще холодне в травневу спеку,
і ще безліч твоїх історій
йдуть по колу, неначе треки.
Веселкові твої зиниці...
Море-крига і сніг гарячий...
І мені не було різниці,
чи сміюся, чи, може, плачу...
Що було би, якби з тобою
все скінчилось не так раптово,
а розмірено і в спокої,
гармонійно, не достроково?

Я була би, напевно, інша,
не сьогоднішня – незнайома,
не писала б надривні вірші,
було б затишно в мене вдома,
я була би звичайна жінка,
я б ростила дітей і квіти,
ти шукав би нову картинку,
нових вражень і нових стрітень.
Я б тебе без кінця чекала,
знала б точно тепер, що плачу,
тільки інколи би приймала
від любові твоєї здачу...
Був для мене тоді, мов злива:
заховатися чи купатись?
Та вода відійшла з відпливом,
і у риби з'явилися лапи,
віросла в риби жорстка шкіра,
замість моря – пісок і камінь,
пересохла у грудях віра,
але біль відпустив з роками...
Слава Богу, що так зійшлося,
щиро вдячна Йому за долю:
хоч і згадую тебе досі,
більш такого не буде болю...

Мушля-спогад

Лишився про тебе спогад,
мов мушля на дні ріки,
мов в дерева геть сухого
останні живі бруньки,
мов в небі опісля повні
захований в обрій диск,
мов іскра у ватрі чорній,
що вигоріла наскрізь,
надія на подих вітру –
розсипатися вогнем,
розбризкати білі іскри,
розвіяти сум і щем...
На тебе в імлі досвітній
чекаю сто зим і літ...
Я маю когось любити,
щоб бачити білий світ
таким, як він є насправді,
яким його Бог створив,
неначе казки прадавні
чи шелест дитячих слів...

Крапля

Трохи сонця з мого бурштину
чи не треба, бува, тобі?
Розгорнулося небо сине,
брунька луснула на вербі...
Незагоєна крапля сяйва
у холоднім намулі днів
ще ворухиться, не зникає,
ще тріпочеться у мені...
Можна нею вночі світити,
можна з нею писати вірш,
можна просто її допити...
Ти не чуєш мене, мовчиш...
Вогник знає, до кого грає
і до кого йому рости,
хто насправді йому хазяїн...
Чи не знаєш такого ти?
Трохи сонця в холодній річці
чи не треба тобі, бува?
І навіщо туманна вічність,
як між нами ще мить жива...

Море

Ти мов далеке синє море –
чи то існує, чи то сниться?
У ньому не втопити горе,
води із нього не напиться...
Хіба ковнути солі вітру
та задивитися на хвилі,
ввібрати оком всю палітру,
від погляду узяти сили.
Чого у нім лишень немає,
яких у нім чудес бракує:
і сяйво з обрію до краю,
і звуки з штилю і до бурі,
тварини дивні, незбагненні,
і спогадів таємні стоси,
і перетворення взаємні,
і без кінця метаморфози.
Торкнути блискітки тремтливі
води живої, золотої,
забути, що колись боліло,
забути поруч із тобою.

Ти – море сяйне і гаряче,
у бурю гнівно-сіро-чорне,
у тебе настроєва вдача,
і неосяжна, й неповторна.
Передихнуть, перепочинуть,
пірнуть на мить в раптову втечу,
себе забути на хвилину,
ввійти у ритми безкінечні,
зануритись чи хоч умитись
розкатами твоїх акордів,
щоб хоч на мить тобі скоритись,
щоб захитатись, ніби човен...
Є люди-всесвіти, планети,
світи, моря і океани...
Мені потрібно знати: є ти,
хоч десь, та є. І з мене стане.
Я буду мріяти твій обрій,
немов пустельник мріє воду...
Моє далеке синє море,
мара одвічної свободи...

Колядка ХХІ ст.

Сьогодні вода – небо.
Як вип'єш одну зірку,
побачиш ві сні рибу,
чи то золоту рибку,
підводне її царство,
коралі її ніжні,
перлини її ясні,
лускати її вірші.
Спитає, чого хочеш?
І буде тобі воля:
замовиш палкі ночі,
замовиш талан-долю.
На ранок вона щезне,
розтане, мов та зірка,
навіки лишить вензель
або від плавця дірку.
Сьогодні вода – небо.
Я п'ю золотий місяць.

Я кидаю в ніч невід:
що буде мені снитись?
Чужі золоті вікна?
Прозорі людські душі?
Таємні чиїсь мрії
в полоні голів-мушель?
Небес і води повинь
підніме мене, кволу,
і місяць, легкий човен,
мене повезе в коло,
у коло небес – воду,
у коло води – небо...
Єдині вони зроду,
їм тільки разом треба.
В цей день і вода світить,
і в небі пливе рибка...
Ти – срібний мені місяць,
а я – золота зірка.

Поговори...

Поговори зі мною,
поговори зі мною...
Є трохи слів для мене?
Трохи, хоч кілька слів?
Я на хресті зимою,
сумно мені самою,
спущені всі знамена,
в горлі не диха спів.
Просто, про ніч і вечір,
про провінційні втечі
і про любовні скетчі
ти розкажи мені,
про непроглядну нічку,
і про віконця свічку,
і про фатальну звичку
бачити вірші-сни.
Щось не високим штилем,
не з усієї сили,
можна не наболіле –
тишу лише поруш.
Зимонька плаче біла:
десь вже весна на крилах
знялась і полетіла
в гнізда до наших душ.

Онде блукає місяць,
дивиться в вікна міста,
хоче собі всіх чисто
видивитись дівчат.
Видивитись, зустрітись,
потім кудись подітись,
місячна щоб лишилась
в кожної з них печать.
Чуєш, вже лід співає,
хтось на душі награє,
я ж інструмент, ти знаєш,
в мене лише пісні –
прості і примітивні,
щирі, легкі, наївні,
інколи трохи дивні,
кубляться десь на дні.
Дай мені слів на подих,
слів на ковток свободи,
слів на високі сходи,
стежку у власний рай.
Зіркою проти сходу,
інколи, вряди-годи
хоч говори зі мною,
хоч би «привіт» – «бувай»...

Зілля

Наварю тобі зілля з весни...
Будеш пити роз'ятрену нічку?
Не чекаю тебе і не кличу,
тільки бачу небачені сни...
Березневе навітрене синє,
і ганчір'я розкиданих хмар,
і майбутньої весни насіння,
і минулих закохань узвар
розмішаю, запарю, залию.
Як боїшся, то вип'ю сама.
Я на тебе хронічно хворію –
вірус щастя. Втікати дарма.
Хтось умив набурмосене небо,
зняв хмарин павутиння з кутів,
і малює на старих шпалерах
нові абриси заспаних снів,
знов ілюзія манить нестерпно,
знов життя невблаганно гуде,
і вистукує серце перервно,
уявляючи «десь, тет-а-тет...»,
і на мить видається, що щастя
є можливим. Як думаєш ти?
Знаєш, перш ніж назавжди пропасти,
варто хоч би на мить розцвісти.
Ой, весна, непроварене зілля,
непроціжена згуба за край!
Пий весну, поки ще не застигла,
далі буде, що буде. Нехай!

Намалюй мене

Намалюй мене, мов вечір
за вікном малює місто,
наливаючи гарячі
фарби на дахи барвисті.
Намалюй мене, мов ранок
у зародку день малює,
коли місяць раптом тане,
тільки сонечко відчує.
Намалюй мене, мов весна
за вікном малює гілку,
щоб вона в життя воскресла,
щоб пішла у довгу стрілку.
Намалюй мене, мов сонце
на душі малює настрій –
я запам'ятаю тон цей,
збережу тебе, мій Майстре,
і колись тобі віддячу,
і навзаєм намалюю
образ твій і твою вдачу,
так, як бачу... як люблю я...
Нагадай мені про мене –
я себе не пам'ятаю,
нагадай, бо, nota bene,
я живу, коли кохаю...

Місяцю

Світи йому, де б він не був,
якими б не ходив світами,
серед гілок, крізь чорні рами,
навіюй сни, якщо заснув...
Між лабіринтами доріг,
дворів і вуличок плетіння
веди його, мов оберіг,
даруй йому своє проміння.
Поміж людьми, на самоті,
посеред лісу і у полі
світи йому, світи, світи,
мій Місяце високочолий.
Хай пригадає він мене
в твоєму романтичній сьйві,
і навіть як я буду зайва,
хоч згадка світлом промайне,
хоч думка вирине: вона
теж виглядає диск байдужий,
і згадує, і очі мружить,
і мріє, як коли одна...
Але якщо він вже не сам?
Як десь із іншою щасливий?
Ти... все одно... світи і там,
світи йому, щомить, щосили...

Лист

Ти всім і нікому, як кожний поет.
Я всім і нікому.
Немає кохання, немає тенет,
немає в нас дому.
Ми тут тимчасово – тяжіння мине –
полинемо далі,
і знову листочок у вир пожене,
в небачені далі.
Ми чуємо душі, живемо у сні,
транслюємо інше,
і хтось награє на тобі і мені
мелодії-вірші.
Чим гілка сухіша, тим тонше наспів,
та висохло серце.
Колись був кохався, колись був і цвів,
та більше не б'ється,
та більше не вижене листя живе
нестримно і гордо –
хіба що озветься на подих небес
високим акордом,
хіба що триматимуть приспані сні
про дотик і очі,
хіба що тремтітиме біль щовесни
у пазурах ночі...
Бо тим, хто вмирає із кожним віршем,
не вмерти з любові,
не вилитись раптом весняним дощем –
лишитись у слові...

До С.

Світ почина двоїтися,
в небі сережка місяця,
час надійшов ділитися:
чорне і біле – лусь.
Щось у душі ламається,
міниться, розривається
на чоловічі мінуси
і на жіночій плюс.
Небо стікає білою
й чорною половиною,
кішкою попід тинами
в місто повзе зима,
на чоловічі повені
і не жіночі човени
ділиться світ від створення,
інше усе – пільма.
Біла сережка місяця
в вухо моє устромиться,
кров потече і згорнеться,
блисне рубіном вниз,
як запечеться стразою,
буде тоді прикрасою.
Біла сережка пазура
пройде мене наскрізь.

Жіноче

Сьогодні тут мене нема –
якась примара,
неоковирна і німа,
незграбна хмара,
сьогодні я – на сонці хрест,
забиті вікна,
і світ – зі мною або без –
триває звикло.
Сиджу на гойдалці слизькій
у злу негоду,
забута лялька в буревій,
поблякла врода.
Сьогодні я – мов пластилін,
а завтра – дротик,
чигає в кров адреналін
на кожний дотик,
сьогодні – оксамиту лиск,
а завтра – ящір,
чи чорний мавр, чи василіск,
чи дикий пращур?
Сьогодні я тобі мовчу –
об кригу рибка,
а завтра землю розкручу
за сонця нитку
і буду кігтиком тягти
подерті нерви,
точити гострі пазурки,
шукати жертву,
і буде правим лівий бік,
а чорне – білим,
бо жінка – то гарячий віск,
як полюбила.

Питання

Спитай мене, невже нема таких,
охочих і зітхати, і тремтіти,
які чекають снів зимою й літом,
зі мною снів і привидів моїх?
Чому тебе? Навіщо саме ти?
Спитай мене. Хіба я знаю, серце?
Виспівувати пісні самоти,
навзаєм чути, як тобі ведеться,
і інколи торкатися тебе,
в розмові, так невимушено, легко,
неначе промінь падає з небес,
немов краплина падає у спеку,
і щастя, мов метелика в руці,
не затискати – бачити у русі
і не чекати дива у напрузі,
а відчувати подих на щоці,

ловити знак, що буде літня злива,
ловити легіт, що віщує грім,
коли наспіє чорна хмара-слива,
і буде дощ такий, що стане всім...
Спитай мене, навіщо срібний місяць
сьогодні місто геть зацілував,
в усі віконця нащо заглядав,
чому не спав у паморочній висі?
Спитай мене, навіщо так незмінно
тікає лютий в хлюпання калюж,
і пташеня цвірінькає чимдуж,
і сіє сонце сонячне насіння...
Спитай мене, який гачок чіпляє
мене до тебе? Що за ланцюги?
Я не скажу тобі, бо я не знаю,
а знає Той, хто всюди й навкруги...

Заглядала у шпарини,
прислухалась: хто позве?
Виглядала я людину –
інше дзеркало живе.
Щоб було, немов криниця,
щоби множило світи:
мій на свій, та щоб по вінця
прохолодної води.
То палила смолоскипи,
то огарочок свічі,
то нездарних віршів кіпи,
та не бачу, хоч кричи.
Що, невже таких немає?
І чому, неначе крам,
кожен душу закриває
від людей на сотні брам?
Душі – камені і тіні,
душі – мушельки пусті,

а мені б одну-єдину,
хоч краплиночку води!
Де знайти і як згадати
відображення своє?
Вік який, століття, дата?
Де я є і хто я є?
Ірреальність повсякдення
чи фантазії живі?
Я чекаю нічно, денно,
хоч ім'я моє назви,
нагадай, нехай омана,
я для чого і кому?
Брами, ґрати, дріт, паркани...
Йде проміння у пітьму...
Ані сплеску, ані блиску,
ні відбитку не знайти...
Що ж ти так далеко, близький?
Чи мені примаривсь ти?

Чоловіче

Є те, що ламає ритм,
є те, що ламає світ, –
то той чоловічий зрив,
напружений чорний дріт,
то те, що розколе вцент
цей світ, мов горіх, на два,
то те, що в один момент
закреслить старі слова,
розірве намисто рим
і зітре колишній сенс –
немов стрімголов з гори
упасти в купіль небес,
щоб знову відчути смак,
спіймати на мінус плюс...
То завжди буває так –
я падати не боюсь.
З такими, як ти, то так:
мов боса – найтоншим склом,
мов дротом під струмом – птах,
мов човник на скелі – в шторм.
Ти те, що ламає ритм
і рух пропонує свій,
ти те, що вбиває світ
і створює світ новий.

Гімнастка

Розбилась гімнастка –
зламалась в повітрі,
невидиме вістря
прошило наскрізь,
розбилася казка
під світло софіта,
і натовп жажнувся,
як падала вниз..
Тоненька, криштальна,
струнка, невагома,
легкими ногами
торкала струну,
і музика грала,
і танула втома –
вона танцювала
на линві. Кому?
Йому, непомітній,
прихованій тіні,
затиснутій поміж
будівель і зграй,
і стрій її синій,
і танець босоніж
і платтячка звиви,
і шлях в небокрай –
усе для одного:
сама ж бо обрала
не гуркіт овацій,
а спалах очей.

Що іншим то того?
Хіба їм замало
небесних вібрацій
у світі речей?
Він зрідка їй кидав
у шапку червонець
опісля польоту,
а потім зникав...
Їй марилось диво,
що цей незнайомець
вгадав її ноту
і долю вгадав.
Вона танцювала
все краще і краще:
і сальто-мортале,
і хід на руках
і далі, і далі,
а нащо і защо?
Напевно, що знала,
бо втік з неї страх.
Повітряний ельф,
чи то простору фея,
чи птаха летіла,
не дивлячись вниз,
і захвату шлейф
йшов неспинно за нею,

і тінню несміло
він слідував скрізь...
Здавалося, линва
давно розчинилась,
і просто повітрям,
слабка і мала,
пливла балерина
і в сонці світилась,
і вірте – не вірте,
а дійсно була...
Юрба шаленіла,
сміялась, ридала,
юрба скаженіла,
благала, ревла –
і раптом вона
зупинилась – і впала...
Знайомої тіні
між них не знайшла...
Помер, не прийшов?
Ось юрба розійшлася...
Чи то не впізнала?
Під звуки сирен
шмат синього шовку
із сірого плацу
хутенько прибрали,
і вимкнувся день.

Ангел

Викликали ангела? Крил не має,
купа справ, в шибках і душі – дощі,
рік спливає сірим, у ніч втікає,
ангел миє посуд, плете вірші.
Ангел мріє вижити взимку в місті,
пережити грудень, сльоту, туман,
безумовний, наче старі і діти,
і політ для нього – природний стан.
Він живе у часі, що сам придумав,
у окремім просторі, сам собі,
в нього є і біди свої, і думи,
свій льодяник щастя, сірник журби.
В нього теж буває застуда й нежить,
він буває сильний, бува слабкий,
та незмінно Ваш, він за Вами стежить,
непомітно й пильно крізь прорізь вій.

Він буває грішний, бува нестерпний,
а буває – гіршого не знайти,
та без Вас у нього проміння терпне,
та йому без Вас не знайти мети..
Може б, Вам де іншого підшукати?
Щоби був із німбом, із блиском крил?
Щоб сидів напроти й не смів літати
хто зна де блукати в мережах кіл?
Може б, Вам де іншого? Інші – іншим.
Вам був даний цей, не такий ясний,
сутінковий ангел, що пише вірші
і тримає Вас у кутку очей.
Він міг бути іншим – щасливим, світлим,
з білосніжним пір'ям таким, що аж!
Бездоганним, лагідним і привітним,
та тоді він був би зовсім не Ваш...

Tabula rasa

Кажуть, буде сніг...
Знов початок.
Знаєш, скільки тих
ком і крапок?
Кажуть, буде сніг...
Скільки ще їх,
білих-білих книг,
завжди щирих...
Випаде – почни
знову з «Ave...»:
вичовгані сни,
казка давня.
Дивно і смішно,
що людина
любить це кіно
безупинне,
де вони удвох
та до страти –
від «мотор» і до
«годі, знято».
Карта «білий сніг»,
карта «зеро»,
карта «новий світ»,
карта-зерня.
Простирадло-сніг...
Пізно? Рано?
Полювати гріх,
наче сарну,
вірять в білий лист
коматозно...
Кажуть, буде сніг...
Може, хтозна...

До Д.

Я думаю про Вас. Ваш вишуканий світ мене, немов магніт, загойдує і манить.
Я думаю про Вас останню сотню літ: перерваний політ вже був колись між нами.
Вкорінені в мені, мов під асфальт трава, Ви маєте права, і з тим немає ладу, я думаю про Вас, в мені ростуть слова, і не пробератись вже крізь хащі того саду.
Коли фарбує сніг червоним золотим скупе проміння зим, я знаю, що Ви поряд.
Я думаю про Вас – ніхто не винен в тім, ніщо не зробиш з тим. Кохання – вічне море.
Як сутінки в вікні вмикають ліхтарі і зоряні світи вгорі гортає вечір, я думаю про Вас, буває, до зорі, і що робити з тим? Від себе марні втечі.
І скільки ще мені лишив пройдисвіт-час, не знаю, та й нащо мені ці строки знати... Та скільки б не було! Не думати про Вас вже не зумію я, не зможу, не здолати...
То гусне, то струмить повітря поміж нас, то горнеться у вир, то в'ється по спіралі.
Пробачте – все одно я думаю про Вас, і далі хоч потоп, чи що там буде далі...

До С.

Такі, як ти, на відстані займають
вологий хмиз у дощ і у туман,
таких, як ти, чи мало, чи немає,
чи взагалі – один собі сам-пан.
Ти – Чоловік. З тобою кожна – Жінка,
а не міраж, не морок уві млі,
не зрадь себе, не вбий, тримайся стійко.
Таких, як ти, вже мало на землі.
Таких, що не соромляться таланту,
статевих не соромляться принад,
такі, як ти, колись були атланти,
які тримали неба синій лад.
Від тебе світ гуде, і шви на нервах
гудуть, мов під напругою дроти,
таких, як ти, звеличують гетери,
таких, як ти, ненавидять кроти.
Дивись – і я, стара розбита ваза,
яку хіба, проходячи, штовхнеш,
тремчу від звуку кроків і щоразу
собі шепочу: «Клеєна, ти теж?»

Перелеснику

Ти, той, хто п'є жінок, мов ранкову каву,
каву і далі пий. Не тобі абсенти
і не тобі смертельні оті заграви,
ті терези між «вижити» і «померти».
Я і сама не виживу. Де нам, битим!
Віршики, споглядання, легке кокетство –
от і усе від мене. Тебе любити –
доля тієї, в котрої є ще серце.
В мене давно немає ні сліз, ні шалу,
та, що ти бачиш – привид мене старої.
Надто я сильно вірила, і кохала,
і обладунки знімала, й здавала зброю.
Ти – підлітковий напис в міських під'їзді,
линеш, летиш життям, мов піратський човен,
човен підводний зроду тобі не стрітить,
не осягнути безмір – ти надто зовні.
Ти – перелесник, вогник, проміння, світло,
я – річкова русалка, вважай – сирена,
тільки крізь скло дивитися я і звикла,
щоб не спалити шкіру у пеклі деннім.
Надто живий для мене. Я напівмертва.
Може, завжди була – хто мене вгадає.
Все, що любила, я поспішала стерти,
от і сама зітерлась, і вже немає.
Інколи б'ються в венах, киплять заграви,
звір прокидається, темний, глухий і дикий,
може, тоді зварю філіжанку кави
і маякну: ну що ж, завітай. І випий.

Монастир

Твій монастир далеко,
за білими льодами,
за білими горами
ховається від спеки.
Твій монастир за морем,
що вічно хвилі котить,
за білосніжним полем,
у сріблі, у дрімоті,
ніхто його не бачить:
він – марево в пустелі,
і хто про що в нім плаче –
не відають веселі.
Мій монастир на іншим,
холоднім білім боці,
заплетений у вірші,
у дріт на кожному кроці,
він спить у білій ковдрі,
і що за сни він бачить –

не зрозуміють мудрі,
не віднайдуть ледачі.
Щоб серцем не розбитись,
ми живемо у мушлях,
і небу лиш дивитись
даємо в наші душі.
Між нами бездоріжжя,
величні краєвиди –
точиться в пустку ніжність,
розплескується диво
туманами, дощами,
хвилинами, часами
зникає, бо між нами
самі сніги і зливи.
Ні стежечки, ні мосту,
ні манівця, ні траси –
безмежний неба простір,
безлика пустка часу.

Перехожому

Помітив безпритульний вогник ніжності?
Будь певен, він в мені насправді є:
пом'якшує усі мої розбіжності,
освітлює усе життя моє.
Не має ні родини, ні хазаїна –
на біса здався отакий кому:
то палить, то пече, а то зникає він,
лишає як не дірку, то пійтьму...
Відштовхування в нім завжди дорівнює
тяжінню – він нікому і нічий,
він космосу модель якоюсь мірою,
він Всесвіт, безкінечний і живий.
З тобою вогник мій тремтить і блимає,
нестримно, наче погляд з-під повік,
доводиться його тримати силою,
аби притулок він шукать не втік.
Як хочеш, то візьми до свого серденька –
йому в обіймах жити тільки мить,
а далі проростає він, мов зернятко,
стримить, неначе пагін у блакить.
Нікому і усім у колах вічності –
хотів би – не притулиш, не припнеш,
блукає мій самотній вогник ніжності,
і ти його, як всі, помітив теж...

Так і ні

Ти кажеш, дуже просто – так чи ні?
О ні, немає в світі рівноваги...
І де б коли набрався хто відваги
побачити, що зріє в глибині,
і що зійде на ні, і що на так,
і що не так найменше і найбільше,
і хто сказати може, де той знак,
дороговказ – де ні, чи так, чи інше?
Буває середина в ні і так?
Як раптом так, то я якраз межею
між небом і землею, мов антракт
між п'есою моєю і твоєю.
Дарма мене питати: «Так чи ні?»
Як ні – то ні, живий – то залишайся,
бо поміж так і ні є безліч шансів,
яка чудова гойдалка мені...

Умовний спосіб

Якби була я чоловіком,
я б кидала у вікна квіти,
одній-єдиній в цілім світі
співала б під вікном пісень,
щовечір свистом викликала,
всю ніч би поспіль обіймала,
було б мені і ночі мало,
і замалим здавався б день.
Якщо б до мене та й не вийшла,
я б під плащем старої вишні
щораз тягла би ноту вищу
у смс-ках і віршах,
і відросли б у мене крила,
і відросли б у неї крила,
і нам би все було під силу –
земля і небо на руках.

Коли була б я чоловіком,
була би я не свійським – диким,
моя любов була би криком,
таким, щоб щелепи звело.
Я, певно, вміла б так любити,
щоб навіть камінь розбудити
і сонце ніччю засвітити –
мені б відмови не було!
Я б розбудила жінку в цеглі,
у дереві давно померлім,
в душі задублій і затерплій,
в сухім метелику за склом,
я б розвела вогонь з нічого –
з повітря, з погляду живого,
та я не він, де нам до того...
Я ж тільки жінка за вікном...

Сонце

Сонце. Спалахи. Сяйво листя.
На тобі, на мені, на місті.
Мов запалення світла й тіні
в золоте і безмежно-синє.
Світ неначе отримав душу –
засвітився в перелив смужок,
наче вклали у ляльку сіру
з неба рух, і любов, і віру,
наче раптом в багетній рамці
затремтіли промінні танці,
ворухнувся бетон картини
в недовершеність, в мерехтіння.
Сонце – пристрасть, любов, контрасти,
безумовне, раптове щастя...
Я так мало тебе просила –
бути Сонцем... на блиск, на хвилю,
бути Сонцем у день осінній,
бути світлом на межі тіні,
бути тим, що дає об'єму
тривіальним буденним схемам,
бути плямою, тоном, звуком,
в мертву статику – дзвоном руху,
хай би мить, хай короткий сон це –
я хотіла, щоб ти був Сонцем.

О, якби я тебе любила!
Ревнувала би геть до всього:
до майбутнього і старого,
до померлого і живого,
і до марень, і до фантазій,
і до снів, до пустих ілюзій –
ревнувала б тебе до сказу
і до поглядів, і до друзів.
Ревнувала б тебе до тіні,
до пір'їни в твоїм волоссі,
до секунди і до хвилини,
де ти був би без мене зовсім.
Ревнувала би до бруківки,
до дерев на шляху твоєму,
ревнувала би без зупинки
до усього твого Едему.
До усього, що тільки любиш,
ревнувала б, мов навіжена,
і свою віддала би душу,
аби ти любив тільки мене.
Я ні з ким не люблю ділитись
і стояти не звикла в черзі:
слава Богу, мені наснилися
ті прокляті любовні верші.
Слава Богу, що не люблю я,
слава Богу, це блаж, не більше,
тільки що ж так мене дратує
тінь на тіні твоїй, тінь інша?

Ні...

Чи думаю про тебе? Ні.
До тебе листям облітаю,
як вітер сонечко гойдає
в напівпрочиненім вікні.
Чи я люблю тебе? О ні.
В крові розчинений, мов кисень,
ти скрізь вируєш у мені.
То чи далеко ти, чи близько?
Чи то зі мною, чи то ні?
До тебе день, і ніч, і осінь...
Ніхто нічого вже не просить,
лиш очі б бачити сумні...
Тебе, не імідж твій, не рамки,
тебе, хоч інколи, хоч десь,
тебе, чи здогадку, чи згадку,
чи нарис приспаних небес.
Тебе. Такого. Поза грою.
Без гриму, грому і грози.
Тебе, мов втому, ніби слово,
мов слід раптової сльози.
Тебе, щоб ти мене не бачив,
щоб не порушити, щоб не...
Твій абрис в натовпі. Я плачу.
Чи я люблю? Спитай мене...

Ключ

Знайдеш ключа від мого серця
в намулі діб,
в річковій осені на денці,
між сонних риб...
Плетуть дерева світлотіні,
і сонця диск
шукає ключ у заглибинні,
шукає скрізь.
Я кинула його подалі,
аби ніхто
не відкривав його надалі,
те шапіто,
де все заклеєне й зашите,
і ні шматка
живого там не залишила
любов шпарка.
Знайдеш, зрадієш, відшукаєш,
а чи візьмеш?
А чи ти знаєш, що займаєш?
Куди ти йдеш?
Життя не пісенька французька,
а битий шлях:
як серце вибухне на друзки
в твоїх руках,
як битим серцем підеш далі
шукати див –
скажи, навіщо ці скрижалі
з найкращих слів?
То краще не шукай даремно,
а знайдеш – кинь,
не ліки я – трава безсмертна,
трава-полин...

Я

Я не сонце ласкаве:
якщо можеш, пробач,
то горяча, мов лава,
то холодна, мов плач.
Я не скеля, не камінь
і не племінь – струмок,
що гойдає віками
мільярди зірок...
Кожен рух твій і подих –
на поверхні води,
я свічадо, допоки
в мене дивишся ти,
не залізна порода,
не руда, не алмаз –
розколихані води,
дріботіння і джаз,
хміль душі і відсутність,
плюс і мінус душі –

хвильова моя сутність:
глянеш – хвиля мерщій
відіб'є несумісність,
відізветься в синхрон –
хвильова моя вічність,
хвильовий камертон...
Не земля, не каміння
і не небо – лише
та вода, що неспинно
крізь століття тече,
що тремтить і тримає
разом щастя і біль,
відбиває, гойдає,
розчиняє, мов сіль...
Вибачай, не картайся,
ти – то ти, я – то я,
роздягайся й купайся,
поки є течія...

Терновий вінок

У темну ніч, купальську ніч
пущу вінок у плавні –
знайти вогонь між інших свіч
тобі не буде складно.
Це твій вінок. Твій цвіт і плід,
а ще – тернове вістря,
шукай його подалі від
ґратованого міста.
Не знаю, де він попливе,
і хто його впіймає,
і хто одягне на живе,
і хто живе розкрає,
і хто назве мене «моя» –
водяник, потопельник?
Яка різниця? Тінь моя
лише твоя, пустельник.
Не знаю, хто, за цвітом тим
не роздивившись шпички,
візьме й назве його своїм
і в нім погасить свічку.
Яка різниця? Хто б не взяв,
він твій із роду-віку,
ніхто не має більше прав
на ці колючі гілки.
Я відпускаю. Як, куди
плистиме, де поверне?
Яка різниця? Назавжди
то ТВІЙ вінок із терня.

До Н.

Горобчику, легка пір'інко,
тримай
любов, у світлі порошок, у
і знай:
твої півтони і акорди
сумні
в мені дзвенять, мов в серці хорда
струни,
твій спів – повітря, що струмиться
крізь час,
як вітер: пити – не напиться
від фраз.
Чи то пір'інку, чи то слово...
візьму –
в житті ніщо не випадкове,
тому
співай, горобчику! До кого –
зна Бог,
це Він підказує дорогу
і крок.
Любові пташка знайде серце
пuste,
легеньке пір'ячко зірветься –
і все,
життя летить, мов порошок,
за край...
Любов, неспіймана пташинко,
бувай...

Перехрестя

Я зустріла його на мосту,
розіп'ята слізьми і відч'яєм...
Чом, навіщо, кого зустрічаєм?
Знає небо лиш істину ту.
Він хотів подивитися види,
відпочити душею – і все,
я ж чекала від нього кориди,
далі – де течія понесе...
Вже мені не було, що втратити,
тільки розпач, і біль, і жура,
він, обпершись рукою на ґрати,
запитав, чи то в мене не гра?
Запитав, чи я вільна сьогодні?
А мені би такого тоді,
щоби кинутись з ним у безодню,
у політ, до життя, до води...
Подивився. Пройшов. Не побачив.
Не помітив гвіздків і хреста.

«Пані ця то сміється, то плаче...
Пані ця не для мене, не та...»
Все минулося: міст, перехрестя,
далі доля у поле пішла,
інша я замість тої воскресла.
Чи була я отою? Була...
Хтось тепер на мості у відчаї
зачаровано дивиться вниз...
Не спиняюся, не помічаю
і дивлюся не на, а наскрізь...
Вже немає йому, що втрачати,
він відразу мене впізнає,
тільки я вже не та. Ту – він стратив.
Двічі долю ніхто не дає...
Двічі доля не хрестить дороги...
Непорушна, закута, сама,
я проходжу повз нього потроху,
проминаю, минаю... нема.

Хто, кого, навіщо любить?
Вітер знає, та мовчить.
Поцілує сині губи
і здіймається в блакить.
Мед комусь тече обличчям,
а комусь – гіркий узвар.
Тільки вітер дме і свище
вище сонця, вище хмар...
Я тобі давала небо –
ти волієш мати тин.
Що тобі у світі треба,
знаєш тільки ти один.
Світ широкий чи програма?
Поверхово чи навпіл?
Кульмінація у драмі?
Оперета, водевіль?
Точно грати звичні ролі?
Провалитись у новій?

Різновид життя і болю
обирає кожен свій.
Ти кладеш до меду цукор,
я у оцет сиплю сіль...
Кожен сам для себе кухар,
кожен сам для себе хміль...
Знову ранок, перехрестя,
розгалуззя... за межу
я піду, та чи воскресну,
чи загину – не скажу.
Я не знаю. Кожен має
те, що хоче, по собі...
Вітер віє, вітер грає,
вітер плаче у журбі...
Щастя осені: у шторах
хворе сонце, дощ мовчить,
в серці пусто і прозоро
кришталева мить
дзвенить...

Мій дім

Мій дім ночима ходить десь,
мій дім тиняється шляхами
і відкоркованими снами
тривожить душу, хай їм грець.
І ти приходиш уві сні,
як наяву ти не приходив,
і відірватися мені
немає сил, немає змоги.
Мов зачарований напій,
вони проймають сонну душу,
солодкі сни... і далі мушу
ховати в серці спогад свій...
Чи захворіла? Як припнути
свій дім на прив'язку, аби
він не ходив шукать отрути,
пригоди не шукав собі?
Чи ти вночі не бачив кішку
в своєму домі? Прожени,
бо як всотається у сні,
то не позбудешся довіку.
Бо то безхатченко-любов
блукає снами, дім забувши,
а дім собі шукає душі,
щоб заселитися ізнов...

Може?

Може, ти мені видався?
Може, ти мені здався?
Прошу в тіні я милості,
а у привидів – царства?
Може, то мої вигадки?
Пубертатні гешталти?
Непережиті вибрики?
Непрокручені сальто?
Що з фантазії вицідиш?
Ні сльози, ні любові.
На колінах проситимеш –
не повернеться слово.
Тінь тобі не озвучиться,
не торкнеться, не гляне –
тільки вірші замучені
і світлиновий глянець...
Може, ти і примарився?
Може, ти і здавався?
Просто ранами старими
твій мотив відізвався?
Може, то із собою я
між своїх відображень
 заблукала у коліях,
 заблукала назавжди...
Може, то мені марилось,
чи здавалось, чи снилось –
непрожитої радості
нерозтрачена щирість,
в склянці неба прозорого
недоціджена крапля,
і уявленню хворому
довіряти не варто?

Три крапки

Три крапки... Це усе від мене. Все.
Як хочеш розшифруй ієрогліф.
Він може означати що завгодно:
цілунок, слово, віршик чи есе.
А може, навіть сходинки до раю,
а може, трап до твого корабля,
або у вічність – справді, я не знаю,
і ти не знаєш, море чи земля?
Драбина мотузкова в небеса
чи до віконця, де чекає дама?
Три крапки – все, що може написати
дощами тінь моя в віконній рамі.
Хворітиму, не лятиму. Хай.
Не хочеш, не виходь до мого саду.
Усім своє: сміливим водоспади,
а мрійникам – безмежний небокрай.

Чи треба далі ризиків і ран?
Пульсацій, що стискаються у серці?
Можливо, все. Можливо, не займеться,
перебрано, перейдено за грань...
Життя... будуєш план, а маєш дірку...
А з мене що – нічого, знаєш сам...
Поблякле світло вичахлої зірки,
судомлення давно минулих драм...
Мене немає. Дзеркало живе
пусте без відображення людського.
Три крапки... Може, подих, може, слово,
чи корабель по мене припливе...
Три крапки... ключ до щастя і жури,
ключ до свободи чи до чого схочеш –
однак і дні, і сутінки, і ночі
лише тобі, неначе крапки три...

Пластир

Неприв'язана душа
з пластирем на серці
поблукала в споришах
від любовних герців.
Чиста в річечці вода –
не заміниш квасом,
а рубець – то не біда,
вигоїться з часом.
Крила трохи заживуть,
шкіра зачерствіє,
і почапаю у путь
по блакитні мрії...
Вільне тіло краще спить,
а душа літає,
вже мене не зупинить –
полечу над гаєм...
Там давно мене зірки
зачекались білі,
погодую їх з руки,
поки є ще сили,
в мене є для них вірші
у кишнях куцих,

погодую і мерщій
долу повернуся.
Чорна річка уночі,
мов зимове небо, –
для змарнілої душі
саме те, що треба.
У таємній глибині
охолоне серце
і зупиниться на мить...
Потім знов заб'ється...
Там, у шовковій траві,
в течіях ласкавих,
сни дивитимусь живі
про нові заграви,
рани вигою в воді,
проковтну всі зорі,
стану рибою й тоді
попливу до моря...
Відпущу собі плавця,
намалюю ласти,
і лускою від рубця
відірветься пластир...

Промінчик

Тримає мене промінчик,
промінчик, любов і ти,
твої неповторні вірші,
твої чарівні сади...
Над прірвою світ гойдає,
а ти поцілуй мене:
весна гомінким розмаєм
в обійми обох візьме...
На мить скам'яніла пустка
розчиниться у серцях,
землі закоцюблі грудки
нап'ються дощем в полях,
знеболювальна природа
хоч трохи, та вимкне біль
у нас, не таких від роду,
що сиплють на рани сіль,

у нас, з непотрібним даром
сопілки замість кілка...
Весна концентрує чари,
нестримана і стрімка...
Ми – пір'ячко у потоці,
ми – рибки у водоспад,
ніхто зупинить не в змозі
ні потяг, ні грім, ні град...
Тримайся за сонця промінь.
Життя береже життя.
Того не злякає повінь,
у кого душа-дитя.
Тримайся на рух від краю,
любов – то вино міцне...
Над прірвою світ гойдає,
а ти поцілуй мене.

Тиша

Сів вечір на дахи, неначе птах...
Що, пташе, розказати тобі? Тиша,
навколо тиша, темрява густа,
і навіть вітер листя не колише...
Я уявляла в хмарах цілий світ,
я розмовляла з ним, немов з собою,
для мене гай і став були живі,
і навіть пень замшілий під вербою.
Здавалось, пень у сутінках зітхав,
відповідав то стогоном, то схлипом,
і відбивав людину старий став
в живому склі, де верби мили віти...
Його вкривала сутінкова мла,
і він зростав, мов дерево, заввишки...
О, скільки слів до нього пролила,
о, скільки сліз накрапала у вірші...
Вже він ось-ось, дивись, і відповість,
а далі ми співатимемо в парі...
Та врешті-решт розвіялися чари,
запала тиша – паморочний гість.

Остання тінь майнула в глибині,
усе живе раптово стало мертвим...
Невже усе, що марилось мені, –
лише відлуння слів моїх відвертих?
Невже цей світ – одна моя любов,
без неї все – невимірنا пустеля,
і я сама, мов острів, мов остов
колись давно обжитої оселі?
Немов пішло у землю джерело,
неначе час нарешті став минулим...
Змінилось все. Змінилось, і заснуло,
і врешті змовкло, ніби й не було.
І нічирк. Мовчить до мене світ.
Чи я мовчу? Чи вже мене немає?
Якщо ніхто ніде не одвічає,
нема кому? Так зрозуміти слід?
Я, себто, зникла. Вже мене нема.
Навколо тиша, темрява і тиша.
Я знов спочатку. Знову я сама.
І навіть вітер листя не колише...

Пити! Краплю або крапку –
в спраглий вірш.
Спека палить безустанку.
Ти мовчиш.
Ні краплинки, ні словечка,
хоч умри,
сонце смалить, пічка вічна,
угорі.
В склянці серця сохлі квіти...
і нехай.
Хочу пити, хоч просити –
не чекай.
Що просити? Взимку снігу?
Не моє.
У сльозу топити кригу?
Хай, як є.
Висихає синє небо
на вітру.
Що просити? Ще й у тебе?
Краще вмру.

Шкода...

Шкода, що слова не краплини. А може,
я все-таки здатна, я все-таки зможу
і щирим дощем у середині літа
тобі нагадаю: не все пережите,
не все ще пропало, згоріло не зовсім,
ще буде доспіла, наповнена осінь,
ще буде відлуння, не все промайнуло
хвилиною сонця в життєвім намулі,
ще буде цілунок у мить між дощами,
ще буде світитися ніч поміж нами,
ще буде торкання, мов спраглому повінь,
ще буде солодкий натовлений стогін...
Я словом цілую, течу, лоскочу я,
за краплею крапля – невже ти не чуєш?
Стакато краплин, стокраплинне повітря –
це я за тобою, з тобою, до титрів,
до нетрів, до нервів – у кожній клітині
хай пульсом лунають акорди краплинні:
ввімкнися, живи, прокидайся, здригнися,
всі сумніви-зайди хай йдуть собі лісом!
...Якби то не слово, не слово змарніле,
а дика й шалена нестримана сила,
якби мої вірші та стали водою,
живою водою від спраги німої,
якби було слово спроможне на диво,
щоб вірш, наче повінь,
щоб вірш, наче злива...

Чекай...

Чекай мене, де вже мене нема,
а може, там, де я знайдуся скоро...
Там, безумовно, буде Чорне море,
а може, чорна річка... Хто те зна?
Чекай мене на лезі так і ні,
між кольором минулим і прийдешнім,
вночі, коли спалахують вогні
або як розчиняються, нарешті,
на узбережжі нашім і чужім,
на колії між несвітом і світом,
чекай мене, і я пройду без мита
і стану раптом подихом твоїм...
Затримайся на мить між там і тут,
на схрещенні, де час кохає простір,
де буде все навзаємно і просто,
де у тіней однаковий статут...
Чекай мене у сутінках німих,
в ночах безсонних, в ранках безпробудних,
де тіням заплітатися не гріх
і цілуватись також неосудно.
Чекай мене, де схочеш. Я вже там,
я вже давно стою на перехресті,
свою любов тримаю, мов хреста,
і, ніби птаха, грію коло серця...

Мережива міської мавки
*
Пейзажно-філософська лірика

Політ

Полетимо над містом, в небеса
рожеві, і ранкові, і перлинні,
залишимо в кімнатах наші тіні,
не дочекавшись звичного кінця,
поглянемо на місто з висоти –
воно переливається, мов мушля,
воно ще зовсім сонне, незворушне,
краси такої ще не бачив ти.
Цілує сонце шибки і дахи
і будить сплячих лагідним промінням,
і небеса такі незвично сині,
такі живі, прозорі і дзвінкі!
Полетимо! Залиш своє вікно.
Хто в нім? Скажи, чи він тобі знайомий?
Ховається весь час в глибинах дому
і дивиться життя, немов кіно...
Полетимо! Малюнок на шпалерах,
подерту ляльку, іграшковий дім
залиш внизу, покинь свої галери,
полетимо над містом золотим!

Над передмістям в візерунках колій,
будинками старими в два вікна,
і далі, у морозно-сиве поле,
до річки, що схолонула до дна,
до вимірів незайманих і свіжих,
до безмірів, до обрїїв – туди,
де йдуть сліди забутих звірів хижих,
загубимось у волі назавжди.
Полетимо. Ти вмієш ще літати.
Хто народився з крилами, тому
не стане сил сидіти і чекати,
допоки тінь повернеться в пітьму.
Ну хоч на мить – ніхто і не помітить
відсутності сусіда у тюрмі,
де все за списком: спати і робити,
і далі знов... Кому потрібні ми?
Полетимо! Візьмемо колір сходу,
і, непомітні небу і землі,
розчинимось у цій ранковій вроді,
і зникнемо у сонячній далі.

Монолог мамі

Мамо, можна падати у сніг?
Можна, доню. Де б мені упасти?
Заховатись, зникнути від всіх,
щоб, бува, не стертись, не пропасти.
Небо-килим стелиться до ніг –
впасти у холодне біле світло,
бачити, як з неба сходить сніг,
як повільно лине у повітрі.
У хребтах рослин шурхотить
вітерець. Навколо ночі чари:
вікна – де ваніль, а де блакить,
де любов, а де й буденні чвари...
Як усе дістало – падай в сніг!
Діти знають засіб від напруги:
падай в сніг, не рухайся, бо рухи
недоладні й кволі, як на гріх.
Вдай на хвильку, що тебе нема:
може, рок обійде стороною,
може, саме зараз омина
він тебе. Удайся неживою
і постав на паузу життя:
хай воно іде кудись без тебе,
а у тебе – сніг і висота,
і сніг і ти, і небо, небо, небо...
Зупинити мить, хвилину, вік,
щоби знов піднятися – собою...
Мамо, можна падати у сніг?
Падай, доню. Можна, я з тобою?

Рингтон

Ще весна малює білим,
вже торкає сніг промінням,
ще навкруг такі цнотливі,
але вже незмінні зміни,
вже зимові сині люди
топчуть сонячні асфальти,
але ще не раз нам буде
бити ця зима пенальті,
будуть лихоманка, нежить,
і спекотне сонце раптом,
крижані розтануть вежі,
і усюди – краплі, краплі,
і душа із льоду – в воду,
з сонця – у морозні ночі,
як і все в живій природі,
раптом жити так захоче,
так захоче гостро жити
між морозом і промінням,
що проб'ється в світло світу,
наче пагін крізь каміння.
Нам, чуттєвим і сезонним,
то, мабуть, найбільше диво –
врешті краплі завіконні
і пташині переспіви,
що розбурхують ледачих,
сплячих, сонних і заляклих,
бо на світі звук найкращий –
ці рингтонні краплі, краплі...

Сорочин Яр

Білі гори, сині гори,
лижі, борди, шум і гам,
краєвиди неозорі –
я за гори все віддам!
Стільки снігу, стільки вітру,
стільки сонця у очах!
Білі гори, сині митри,
сині тіні у полях...
За один ковток свободи,
за відкритий небосхил
і життя віддять не шкода!
Що життя у стінах? Пил!
Подивись, як небокраї
тануть в синьо-білім сні...
Все замріяно дрімає
у природі, у мені...
Небо сліпить, мружить очі –
хрест зимових перехресть
вже перейдено, і ночі
кришталеві, місяць десь

колядує поміж нами,
зазирає у шибки,
січень дзвінко плаче днями,
ніччю в лід бере ставки.
Січень, перетиння року –
перелізти – і гайда!
День росте із кожним кроком,
з льоду точиться вода,
там і весна, там і річка,
там і літо на поріг –
місяць січень, ключик-вічко,
відчиняє новий рік.
Сонце очі піднімає.
Яр Сорочин, ясний день,
туби, борди, лижі. Гаєм
«Знов заплакала» гуде.
Білі гори, сині гори,
царство снігу, сяйва світ –
все розтане зовсім скоро,
навіть серце, що там лід...

Серце осені

Серце осені, стерте, зношене,
сяє сонечком на вітру.
Покотилися дні-горошини
горобиніві під гору.
Мить від променю до льодиночки –
блись – і витече, мов сльоза,
трішки-трішечки, ще хвилиночку –
все стишається, все згаса.
Все життя моє – сонце-хмароньки,
чи то я така, чи то світ?
Вітерець мені буде парою,
в синім вирії згубить слід.
Від запалення до самотності –
прірва вічності, крапка-мить.
Жовте листячко синім простором
в вимір пам'яті полетить.
У тролейбусі, у осінньому,
та світ за очі, та за край –
під вітрилами, вітру крилами,
не чекай мене, забувай.
Де зима мене переправами
чатуватиме ледь живу?
Я між хмарами і загравами
у знеболення попливу...

Осінь

Осінь ще свавільна й молода,
ще гойдає в листі світлотіні,
ніжне сяйво, наче павутиння
в золотаві коси запліта.
Очі неба ще палкі і сині,
ще на сонці спека, а в тіні
вітер, вже холодний і осінній,
розпинає одяг на мені.
Осінь ще яскрава, вже контрастна,
сипле лиск каштанів у траву,
і серцеві зернятка брунатні
прикрашають землю ще живу.
Так і я собі – згубила квіти,
листя облетіло, і лише
в зерні-серці дихає закритий
лист любові, й тисне, і пече...
Проросту у пагін, чи морози
вб'ють мене, а черви доїдять –
все у світі має смерть і розквіт,
час цвісти і час відпочивать.
Вже на тебе серце в порошок стерте...
Промайнуло літо чи літа?
Осінь ще свавільна й молода,
я ж сухій осінній лист в конверті...

Романс

Ліхтарно-софітове танго
танцюють дерева стрункі...
Наш світ ворухкий і примарний,
наш світ ефемерний, крихкий,
крилатим метеликом світла
кружляєш, мов фея чи ельф,
а ось вже погасла і зникла,
неначе в імлі корабель...

Приспів:

Моє туманне танго
серед коктейлю зим,
моя крихка нірвана
і мій самотній дім,
танок дерев вогняний,
сплетіння тіл гілок,
той вальс вогкий і п'яний,
що був колись на двох.
Так холодно й руки німіють,
чи то вже не руки – гілки,
чи то вже не краплі на віях,
а сльози солоні й гіркі.
Вже тінь у коктейльнім тумані
розпалась на сотні зірок,
та я доведу своє танго,
примарний ліхтарний танок.
Приспів.

Записка

Сьогодні кров у мене – золота,
я нею напишу тобі записку
про те, що наші душі зовсім близько
перетинають простір і літа,
про те, що відлітає листопад
і прилітає грудень чорнокрилий,
про те, що день поволі йде в розпід,
вповільнюється ритм і гусне в жилах,
про те, як добігає шлях кінця
життя і сонця, осені і року,
про те, як з-під тернового вінця
кров золота тече із кожним кроком,
про те, як нитка сонця в килим зим
заплетена, хоча і не помітно,
як жевріє у сутінках глибин
все те, на що було багатим літо,
я напишу тобі, що кришталю
такого літом в небі не буває,
і, звісно, заримую, що люблю
я цілий світ, коли когось кохаю...

Весна-любов

Яким тобі співати вітром,
які збудити урагани,
щоб синь захмарену відкрити,
весна-любов, моя кохана?
Які слова тобі дібрати
і у сухі покласти губи?
І як мені тебе дізватись,
моє життя і моя згуба?
Слова зітерті, наче карти,
звичайні, зчовгані, банальні,
вони усі тебе не варті,
моя чернице спокушальна...
То вітер сукню підіймає,
то прикриває навіть очі...
Як заманить тебе до раю?
Чого ти хочеш чи не хочеш?
То зашаріється, то сміхом
мене обпалює безжально,
то світить сонечком, то снігом
мете сказано, мов востаннє...
Як привернуть твою увагу,
моя кокетлива, примхлива,
де взяти силу і відвагу,
де щирих сліз знайти на зливу,
де взяти кров, щоб крига скресла?
Скажи мені, весна-любове,
лише з тобою я воскресну
в житті, в коханні і у слові...

Серпневий етюд

У полі ще радісно й тепло,
стернини стирчать золоті,
і квіти, поки ще не смеркло,
продовжують рясно цвісти.
У соняхах сонце блукає,
а небо без краю, без хмар,
дорога – мереживо краю,
повітря – квітковий нектар
із присмаком осені й диму...
Десь палять пожовклу траву...
Тут хочеться бути щасливим,
тут віриться: справді живу.
...Потроху притишує сонце
жарину і падає в ніч,
в гаю соловейкові дзвонця
для тих, хто тепер віч-на-віч,
вже лячно і шереху, й кроку,
і небо іде в глибину,
і ллються у стави широкі
останні відлуння вогню.
Дерева сплітаються в танці,
їх тіні пливуть поміж трав
і, мов нерозлучні коханці,
вкладаються спати у став,
і лебеді, ніби блакитні,
у блискітках кола плетуть...
Мальований західним світлом
банальний, та світлий етюд...

Монолог Клеопатри

Як Ворскла перетворюється в Ніл,
то я собі поволі – в Клеопатру,
і сонце розпашіє наче ватра,
і річка в себе мій приймає біль...
Коли у прохолодний плин води
вливаєшся – сама стаєш водою,
течеш разом із рибами, рікою,
стаєш життям, з якого вийшла ти...
Як сонця бог, незмінний і одвічний,
твою зимову шкіру в жовтий віск
витоплює, здається, той же вік,
хвилина та ж, година, рік, сторіччя:
ось Клеопатра в річці забуття,
над головою Ра, в ногах Осіріс,
лишилась мить, і підуть в небуття
старі боги, з яких Єгипет виріс,
і завойовник, сильний і лихий,
усьому інші дасть найменування,
і вже не Ра засвітить на світанні,
а прийде хтось, подібний, та чужий.

Лишилась мить. Але не гасне сонце,
жива ріка живіша, ніж завжди,
і Клеопатра, заспана і боса,
сміється хвилям жовтої води.
Вино п'янить, любов така ж солодка,
життя тече і гойдає, мов Ніл,
але в імлі, на шворці горизонту,
вже тріпотить крило чужих вітрил.
Пісок пече, і сонце палить плечі...
Ще мить – і все, загине всесвіт твій.
На шкірі краплі... Щастя недоречне,
та Ніл такий прозорий і живий!
Єгипет є, він проростає далі
через віки, і душі, і тіла,
через усі загублені скрижалі
тече ріка із сонячного скла...
Я не була там. Певно, вже й не буду:
у мене свій пісок і плин ріки,
і люди, люди... Ті ж незмінні люди,
і хвилі Ворскли гойдають віки...

Вітрила місяця

Вітрила місяця уповні:
йде через місто корабель,
пливе крізь вулиці безмовні,
через гряди будинків-скель,
крізь міста виснажений спокій,
крізь міста висушений риф,
заходить в темних площ затоки,
у доки прохідних дворів,
він бачить снів затерті файли,
потроху п'є коктейль бажань,
йому смакують сонні тайни,
йому смакує сонний стан...
Коли перлинні ці вітрила
пливуть в первинній білизні,
ростуть у мене хвіст і крила,
виснажують південні сни,
в обіймах ночі тісно тілу:
горить, пече, луска росте,
і опиратися несила,
і подкоритися – не те,
лише чекати, поки пройде
крізь чорні скелі корабель
і попливуть вітрила вповні
у інше місто-цитадель...

Дощ

Чуєш, дощ свою морзянку
гатить в вікна. Не журись.
Спи собі. Нехай до ранку
стукотливий ходить гість.
Що він хоче нам сказати?
Спи, не думай, щоб там не...
Це розмірене стакато
заколисує мене...
Вже бажання не тримають
на пательні, як було,
тільки ніжність ходить краєм,
як дощі гатять у скло.
В тебе світло й тінь на стелі,
світло й тіні на мені:
двоє ми в своїх пустелях,
дощ триває у вікні...
Дощ тримає нас, окремих,
у системі дощовій...
Дощ у тебе, дощ у мене...
Хочеш – спи, а хочеш – мрій...

Перлини моря

Чергуються перлини моря,
перлини сонця, захід-схід,
просолені мої долоні,
мов стулки мушлі, гріють світ,
піску пересипають частки,
бездумно сіють літній час,
щомиті чаєчки стрільчасті
шугають в небі коло нас,
горланять «мідії-рапани»
наскрізь солоні продавці,
самі в підкопченому стані,
і чорні пальці, мов плавці.
Шліфують шкіру сіль і вітер,
кодує душі ритм і пульс,
у хвилях гойдаються діти,
сміття, і мушлі, і намул,
немов бурштинова картина:
людина – море, співжиття,

де одному – жива хвилина,
другому – вічне майбуття,
де, мов метелик-одноденка,
усе людське страждає мить
на тлі блискучої хустинки,
чий шовк – розгойдана блакить.
Ти розчиняєшся у хвилях,
і сенс реальності втіка,
пісок втирається під шкіру,
судинами – вода морська,
ти розчиняєшся у всесвіт,
ти розчиняєш страх і біль,
і море накриває серце,
неначе хвиля, звідусіль,
і рве вітрила парасолей
солоним вітром, наче ми
усі пливемо в відкрите море,
у вічне літо від зими...

Рожева мушля

Я знайшла рожеву мушлю
у намулі, на піску,
переливну, наче душу,
безборонну і крихку.
Був у неї колір сходу,
стулки, зімкнуті разом.
Дивно, як тоненьку вроду
не розбив на скалки шторм.
Може, мушля, може, мрія,
серце моря, цвіт глибин
у руках моїх зоріє,
сяє стразами краплин.
Неповторна, мов кохання,
нетривка, немов життя...
Все казково-бездоганне
йде собі без вороття:

почуття, що легше вітру,
теплота людських сердець,
і стосунки, і довіра –
раз заступиш – і кінець,
раз зачепиш випадково –
і на порох розтовчеш.
Не поверне зайве слово
ні пробачення, ні кеш.
Все безцінне – безборонне:
стисни, наступи, розкрий...
Тільки скалки під підбором
від рожевих мушель-мрій...
Рідко де на узбережжі
їх зустрінеш: замалі,
надто витончено-ніжні,
надто гарні для землі...

Серпень

Річкóвий мед, солодкий південь...
Відпочивають у воді
засмучені від спеки тіні,
пірнають в хвилі золоті.
Сріблясте марево тополі
ледь шепотить тривожний спів
у час, коли всього доволі,
коли весь світ, мов плід, наспів.
Пастелі додано у фарби,
півтони – в крони, а ріка
гойдає листя різнобарвне
у розколиханих хмарках.
Легенький вітер пестить шкіру,
ось-ось розвіє, мов пісок,
ось-ось роздмухає у вирій
мене на сотні часточок.

Чи випарююсь, немов краплинка,
чи, ніби сонце, з днем помру,
коли розвіються піщинки,
хвилинки серпня на вітру...
Листок-життя, легкий і тонкий,
куди, навіщо, хто несе?
Мов уповільнюється зйомка:
поволі, трохи, трохи, все...
Благословенне стигле літо,
коли до розпаду лиш мить,
коли по вінця все налито,
та десь на глибині щемить
і хочеться сказати: «Годі,
замри, затримайся, не йди
хай, попри зміни у природі,
цей день загусне назавжди...»

Дівчинка

Дівчинка в вітер горнеться,
горло мотає в шарф,
мов перелітна горлиця
в місті шукає дах.
Зверху донизу гудзики,
застібки - до кінця,
всюди у неї вузлики
і капюшон ченця.
Вітер шукає дірочку,
вітер шукає вхід,
рве її, мов ганчірочку,
холодом дме наспід.
Дівчинка серце кутає,
душу ховає в светр,
перекриває хустками
свій підлітковий спектр.
Вітер лишає опіки,
крапає в очі дощ.
Їй хоч би трохи спокою,

чаю з лимоном хоч!
І щоб ніхто не сунувся,
і щоб ніхто не ліз –
наглухо все на ґудзики,
застібки зверху вниз.
Годі, була роздягнута,
серце несла в руці,
та не потрібно справжнього
жодному в світі цім.
Все у душі попечено,
попелом – купка слів.
Де захватись немічній,
щоби ніхто не смів,
щоби ніхто не внадився,
злий або добрий гість?
Бігма від сліз чи радості!
Дівчинці сорок шість...

Ватра

Першим згорає каштан у осіннім багатті,
далі берези вдягають золочені плаття,
далі спалахує все, смолоскип закипає,
осінь запалює землю і синяву крає.
Ватра до неба, осіння осяяна ватра,
в полум'ї «вчора» згорять і народяться «завтра»,
ватра очищення, ватра офірна й жертовна,
сніг заховає минуле, мов згарище чорне.
Квіти спалахують рясно, дерева і трави,
хмизу я, осене, кину тобі до заграви:
листя-вірші, що росли на деревах кохання –
хай прогорить, і пільма – до весни, до світання.

Позачасове

Раптово осінь, безгрошів'я,
хвороби, хмари, холоди,
плету сама собі вірші я,
щоб, наче шалик, одягти.
Похмуре соло гатить вітер,
шибки гуркочуть, сум шкребе,
так, ми усі дорослі діти,
і час від часу жаль себе.
Прийшло осіннє позачасся,
і з кожним кроком із небес
втікає сонечко по трасах,
світ поза очі їде десь.
Яке таки коротке літо,
неначе спраглому ковток!
І знов кватирочки закриті,
і знову двері на замок,
і знов то палить, то морозить,
то чай, то кава, то коньяк,
тепла укол, любові доза –
без того вижити – ніяк.
У міжстеколлі, поза часом,
немов метелик поміж рам,
завмерти, стишитись, сховатись
від зайвих пристрастей і драм,
у кібер-сні перебувати,
допоки небо бачить сни,
і не виходити за ґрати –
медитувати до весни...

Літнє

Літо мов життя, життя, мов літо –
все минає... Маряться мені
душі й вікна, стихені, закриті,
і дощу фіранка у вікні.
Трохи справ, та трохи справ до справи,
і на ніч коротке забуття –
то життя зимове, і забави
теж зимові. Мерзлі почуття.
Літо мов любов, любов мов літо –
зайвий сік стікає поміж вуст.
Треба жити, треба далі жити,
дотягнути напій, що загус.
Вірш, неначе кров, запіксь у рані.
На землі не яблука – слова.
Все в цім світі пізно або рано,
ні, щоб вчасно, ні, щоб як трава...
Літо наче плід, а плід мов літо –
з'їв і кістка падає у гній.
Що було? Легкі летючі миті,
літня лінь і південь золотий.
Чи було? Чи не тебе чекала?
Йде життя поволі в небокрай.
Все, що я хотіла, все сказала,
написала, вилила – і край.
Небо вже осіннє, синє-синє,
шкіру й річку криють мурашки...
Де ж мені дістати, Боже, сили
далі йти і бачити стежки...

Хмарообіг

Гарно вам, далекі хмари,
у безмежній високості:
там відсутні людські чвари,
там усім усього вдосталь,
ні любові там не треба,
ані ласки, ані тіла –
безкінечний простір неба.
Як би я до вас хотіла!
Наче знайдені перлини,
річка пестить вас у хвилях...
Хмари, ніжні, мов пір'їни,
і важенні, наче сливи,
сині, білі і сріблясті,
завжди інші, вічно змінні,
золотисті, попелясті,
акварельні, переливні...
Як би я хотіла з вами,
від добра і зла подалі,
голубими небесами
мандрувати в інші далі.
Від людського словоблуддя,
від буденної турботи
я б втекла у світ безлюдний,
де ні щастя, ні скорботи,
де потрібний і доцільний
кожний рух і подих кожний,
там, де хмари – подорожні,
неприборкані і вільні!
Як не можна разом в вами,
воскресіть мене грозою...
Чорні хмари йдуть човнами
безкінечною рікою...

Крилаті тіні

Весною тіні мають крила –
такі тонкі, легкі, прозорі,
допоки ще тяжіння сила
не долила в них темний колір,
допоки листя шурхотливе
не додало до них об'єму,
вони живі, вони мінливі,
вони заходяться від трему...
Їм так кортіло б відірватись
від стовбурів і справ буденних,
втекти, нехай би і до страти,
втекти, нехай би і даремно...
Ось-ось вони самі собою
підуть край неба обрій пити.
Нехай деревам перегною,
а їм – літати і любити.
Та тіні зв'язані навіки
з матеріальними речами.
Лише весною тіні дикі
тремтять нестримними руками,
і шепотять до неба тіні
одвічним шепотом безсилим:
Чому з цим світом ми єдині,
мов на землі душа і тіло?
Я інколи, мов тільця весняна,
бажаю квіткою зі стебла
злетіть метеликом в нірвані
і не дізнатись, що померла...

Вечір

Одне за одним хтось вмикає вікна,
засвічує промінні ліхтарі
і сіє сни, небачені, незвичкі,
в лютневу ніч до ранку, до зорі...
Волога шаль вкриває плечі міста,
тремтять гілки під стразами краплин,
в очах калюж виблискують барвисті
вогні реклами, спалахи машин,
у сьайві фар гуде, мов потяг, траса,
фата туману горне світло в дим,
а сонми снів, наївні і прекрасні,
ростуть всю ніч у просторі міськім.
Вони ростуть крізь дрів, паркани, ґрати,
крізь корчі тіла, струмені напруг,
і тільки їм всі стіни оминати,
і тільки їм не зупиняти рух.
Нехай усім насіє снів по вінця
той, хто вмикає вечір, ніч і світ,
і, може, щось про мене та й насниться
тому, хто у вікні напроти спить...

Весна в провінції

Весна в провінції кордонна –
в ній надто легко помирати,
а жити, наче в міжсезоння
по снігу талому ступати.
Ти ледве балансуєш поміж
калюж, автівок, шапок льоду,
колекторів і перехожих,
ти місиш бруд, шукаєш броду,
пекельні Сцилли і Харибди,
слизькі шляхи і рух без правил,
і ось тобі здається, ніби
непевний крок – і все пропало,
і світ позбудеться неврозів,
чутливості твоєї, болю,
бо й ти триматися невзможі,
і світові тебе доволі.
На тій межі рятує лишень
кохання іскорка раптова,

а ще життя щоденна звичка,
і рідні душі, й віра в слово.
Весна в провінції кордонна:
неоковирні гори снігу,
акорди крапельниць мажорні
на підвіконнях у відлигу...
Мов між народженням і смертю
застигла мить – не звук, не слово...
Весна в провінції інертна,
весна в провінції – зимова...
Мов стан від краплі і до криги –
тремка, непевна і нерівна,
вона у сутінках вологих,
мов нецілована царівна,
мов недоторкана мадонна,
яка у сні кохає Бога...
Весна в провінції – кордонна,
ніким не ходжена дорога...

Січневий оркестр

Січень грає на струнах гілок:
кожна має свій голос і силу
і холодний колючий пилок
в очі кидає з усміхом білим.
Вир на вулиці, стогін і свист,
струни рвуться, ламаються віти,
січень бавиться, має він хист
грати струнами, струмами бити.
Суголося, то ніжні, то злі,
хор, ансамбль і троїсті музики,
то захоплені чуються крики,
то відчаї, то шал, то жалі...
Є гілки і пусті, і дзвінки,
є надтріснуті, грубі і сильні,
в когось голос високий і вільний,
хтось нечутний, а хтось гомінкий,
хтось гуде, хтось наспівує тихо –
тільки призвук, співзвуччя, луна...
Січень слухає. Все йому втіха.
Січень грає. І кожна струна,
кожна гілка – одна, неповторна.
Сотні тисяч у Бога октав.
Вітер грає мажорні й мінорні
пісні січня між білих заграє...
У обличчя кидає пилок
і вирує з падіння до злету...
Січень грає на струнах гілок.
Небо грає на душах поетів.

До моря

Дякую тобі, море, за всі перлини
заходу-сходу, ясні південні ночі,
за настроєві зміни твої постійні,
хвилі, шторми, і штилі, і сни пророчі...
За твій пісок в долонях, рожеві мушлі,
за камінець із діркою наскрізною
і за усе, чим я лікувала душу,
на самоті лишаючись із тобою.
За відчуття свободи, уроки волі
і за ненависть до берегів-кайданів,
дякую тобі, море, за дні солоні,
зцілені і роз'ятрені ними рани...
Дякую тобі, вічне, живи надалі,
вчи нас собою бути, любити вільно,
душі лікуй затерплі, тіла зів'ялі,
може, когось врятують твої зусилля...
Взимку достану камінь, у дірку гляну,
і уявлю тебе, і прийду до тебе
в хвилях твоїх зимових помити рани,
в хвилях твоїх зимове побачить небо...

Весняні камертони

У тумані сірім, раннім –
вуркотіння голубів,
їх зізнання у коханні,
їх низький гортанний спів,
перший звук весняних ритмів,
перший присмак, перший знак,
що прийшла пора любити,
а без того вже ніяк...
Цвіринчить всіляке птаство:
невгамовні горобці,
сойки, галки попелясті
верещать в усі кінці.
Знають, певно, таємницю
ці пухнасті маляки:
ксилофонові синиці,
клавесинні голубки.
Щось таке, що не відомо
нам за вікнами квартир,
хтось їм весну невагому
вже поставив на пюпітр.

Всі вони чудово знають:
той, хто перезимував,
вже співає і кохає,
поки кіт не упіймав.
Поки ще годинник тьохка,
треба жити в повну міць!
Знають галки, і сороки,
і родини інших птиць.
Їх краплинні передзвони,
переливи голосні –
найточніші камертони,
тони ранньої весни...
Всій природі щось відомо,
тільки люди, як на гріх,
мовчки кубляться удома,
бо бояться мокрих ніг,
тільки нюхають повітря,
загадкове і п'янке,
і плетуть зі звичних літер
щось пташинне, щось легке...)

Зараз сонце, а завтра – хтозна,
завтра – хтозна, а зараз – день,
ще від вітру втікають сльози,
ще ти плачеш... а завтра... де?
Видихай і вдихай, як можеш,
скільки можеш: нехай тебе
заколихує і ворожить
свіжевипране голубе.
Світ висить на тоненькій нитці,
наче крапелька на гілках...
Хай три крапки тривають вічність,
хай життя мерехтить в очах,
хай сьогодні – а завтра... хтозна?
На дахах ще деінде лід
тане, рухається під сонцем
і чекає на кого слід...

Може, завтра зірветься крапля,
кулька скляна на друзки – дзинь!
Все закінчиться рухом, раптом:
час-експрес, метроном годин...
Світ тримає тебе в долонях,
ти тримаєш в долонях світ,
і щокою вода солона
залишає доріжку від...
Ти минеш, як усе минало,
ти залишишся назавжди,
і вода заструмить підтала,
там, де снігом колись ходив,
буде тьохкати спів пташиний
твій мотив у чужім саду...
Тільки б не зупинялось дивне
життемарево, як піду...

Прохання

Відгукнися, з'явись раптово,
наче сонце у сіру днину,
мов нестримне і щире слово,
що пташиною вгору лине,
не питай ти у мене згоди,
не чекай ти моїх запрошень,
не чекає весна в природі
ні пробачень, ні сліз, ні прощень,
не чекає весняний вітер,
не питає проміння світла:
чи світити, чи не світити?
Ось і квітка, дивись, розквітла...

Не мені

М'яти м'яту, сльозу весни
прибирати зі щік рожевих –
іншим юним, а не мені,
хай для них ці дарунки щедрі.
Хай вистрілює брунька в світ,
хай вистрілює в серці пристрасть,
хай чергує вогонь і лід
іншим юним, палким і чистим...
Ця холодна сльоза весни
шкіру хай обпікає іншим:
відгоріли слова і дні,
відгоріли листи і вірші...
Я померла уже давно,
ти зустрів безпритульний привід,
не мені м'яти м'яту знов,
не мені у кохання вірить,
зачакловано далі йти
замінованим полем раю...
Розтаю, утікаю в тінь,
розчиняюся і зникаю...

Міські мавки

Ранньоквітнева мряка...
З вогких міських шпарин
повзуть весняні мавки,
мигтять в очах вітрин,
ховаються в деревах,
тоненькі, мов гілки,
у них тіла пошерхлі
і пальці шкарубкі,
вони на тіні схожі,
що ловлять уночі
самотніх перехожих,
блукальців і бомжів,
вони любові просять
хоч крапельку, аж ні,
ніколи їм не досить –
шалені й навісні.
Мов стіни міста, сірі,
брунатні, мов кора,
вони не знають міри,
наспіла їх пора:
замучають до ранку,
до скону, до кінця –
у них шпаринки-ранки
і тріснуті серця.

Атож, коли ви звично
побачите, що спить
натомлений п'яничка
і ніжно мурмотить,
і усмішка мрійлива
блукає на чолі –
то мавочки чутливі
усе з нього взяли,
то ненаситні мавки,
голодні і малі,
знайшли собі забавку
і гралися в імлі.
Він вранці не згадає
про чорних і прудких,
як зовсім не сконає,
як буде між живих...
Атож, пригод шукайте,
поки не спить ліхтар,
а потім начувайтесь,
тікайте з чорних чар...
Міські весняні мавки
впіймають і тоді
любитимуть до ранку,
якщо не до біди...

Душа землі

Тут з зерня ростуть слова і церкви з дерев,
дороги тут просто з неба течуть в поля,
і навіть якщо ти дуже давно помер,
душею твоєю житиме ця земля.
Душею набрякне хмара і гримне грім,
і в інших вустах ростимуть слова твої,
і на пустирі піднімуться сад і дім,
хоча й не тобі співатимуть солов'ї.
І навіть якщо все випалити у дим,
і навіть якщо у попіл усе підé –
тут знову з повітря будуть слова рости,
і буде цвісти життя, як тепер цвіте.
Тут надто багато душ, що хотіли жить,
тут надто багато страчених поколінь,
і, попри зусилля стерти і розчинить,
із тіні росте країна, росте з руїн.
З повітря ростуть собори, з води слова,
верба із лози сухої – дивись, росте!
Цієї землі душа ще така жива...
Над нею не має влади ніхто й ніде.

Травень

Плечі, руки – усе червоне,
розгойдалися ясні дзвони,
залишили цілунки травня,
недозволені, неблаганні.
Не питав, не чекав, не думав –
дарував мені сонця струми,
лікував мені серця рани
вітром зірваним, вітром рваним,
спопеляв у обіймах спеки,
крижаною рікою плескав,
огортав у парфуми цвіту,
щоб схотілося раптом жити:
засмагати, купатись вволю,
засинати у чистім полі,
доторкатись до кого схочу
і у неба дивитись очі...
Закохав мене в себе травень,
розпалив попелище марень,
розбудив мені душу й тіло,
щоб залунило, задзвеніло,
розтривожив, мов вітер плесо,
щоб розбурхалась, щоб воскресла,
потім вицілував до краплі,
і пручатися сил забракло...

Хмарення

Тихий вечір став у дверях
сині крила вітер склав,
хмара – мов висока скеля,
небо – наче чорний став.
За прогнозом буде злива:
у прогнозів свій каприз.
Хмара сіра, хмара сива.
Спека. Спокій. Де ж мій гість,
де ж ти, дощу? Дай-но грому,
змий пилюку з почуття,
змий важку сердечну втому,
відв'яжи мене з хреста...
Ходить вечір, ходять люди,
 заблукалий в'ється сміх...
Я тебе чекати буду.
А чекання – то не гріх.
Суне небом чорна хмара
неухильно, звідусіль.
Зараз гримне, зараз гряне.
Біль відпустить, вдарить біль.

Є ще в тебе крапля крові?
Мавка міста геть сама.
Залишилась тільки мова,
та й тієї вже нема.
Хмара суне з кожним рухом,
набрякає, мов синець.
Що за спека, що за мука,
що за тиснява сердець!
Розірви ці чорні шати,
розчаклуй небесний спектр...
Хай там що, любити варто:
нелюбові пара – смерть.
Розбуди життєву спрагу!
Грому, шалу, блискавиць!
Піднялася хмара з даху
і втекла собі кудись...
Спека. Тиша. Ходить вечір,
б'є підбори за вікном.
В місті зливи недоречні,
і любов у нім – фантом...

Скрипка

Плаче вітер-скрипка.
Хто її забув?
Хто замкнув квартиру,
клямку повернув?
Плаче, вхід шукає
сотня голосів,
то кричить, то грає
з вигуку на спів,
з стогону на шепіт,
з шепоту на свист,
з буревію в легіт –
незбагнений хист.
То гуде залізно,
то сопе, мов кіт,
скрипка-вітер різна,
наче віск і дріт.

Скрипка-вітер може
все, що хочеш ти...
Та вікно порожнє.
Сутінки пусті.
Чорне-чорне небо
з гронами зірок...
Скрипка гра до тебе,
гойдає замок,
дихає в шпаринах,
виє у дірках –
скрипочка-дівчина,
серце на кілках.
Цілу ніч рипіти
буде твій засув...
Плакати й любити
буде скрипка-вітер...
Хтось її забув...

Шпарина ночі

Як же з шпарини
тягне весною,
мандрами тими,
снігом, водою.
Ніч непроглядна
стукає в душу,
наче в туман я
вибігти мушу,
наче шукати
когось я маю...
Ніч огортає,
ніч замовкає,
темна, волога,
свіжа, солодка,
ніч вимагає
руху і кроку,
трунку цілунків,
соків кохання,

торкає струнки,
сховані, рвані,
річкою чорна
крига зітхає...
Ніч огортає,
пестить, гукає...
Нумо ходити!
Нумо блукати!
Годі писати,
думати, спати!
Дія, не слово!
Хай мокрі ноги –
бігти готова
в ніч без дороги.
Хто поцілує,
візьме до раю?
Ніч провокує,
ніч викликає...

На свято Водохрещя

Снігом, вітром поцілує,
поцілує – опече,
і похрестить, і вгамує,
і за комір потече...
Ой же снігу, ой же вітру!
Небо святить нас усіх,
крутить вихори і вири
у обличчя мокрий сніг.
На Водохреще туманом,
снігом, вітром чи дощем
хрестить небо, гоїть рани,
забирає сум і щем.
Всім, хто вірить і не вірить
в свято хрещення Христа
потече по теплій шкірі
вже не сніг – свята вода...
Вся земля умиє личко
снігом чистим і легким.
На Водохреще одвічно
небо хрест дарує всім.
Вмийся сніжною водою,
вже ж святою, бо з небес!
І нехай завжди з тобою
буде сніжний Божий хрест.

Незбагненна привабливість розпаду:
краплі неба в серцях у троянд,
і дощем без кохання і догляду
йде душа крізь заплаканий сад...

Осінь

Осінь. Шкода, літа не було,
погляду на двох через смарагди.
Осінь. Витікає з рік тепло.
Осінь. Золоте іде до спаду.
Осінь, інфернальна, нежива,
кістяки стеблин, гербарій листя...
Осінь... Вітер рве з душі слова –
недоладні, змушені, навмисні.
Осінь. Ще чи вже мене нема?
Скам'яніла я коло каміння,
і у риму проситься зима,
де любов і вірші недоцільні...

Завія

Мої слова тобі завія,
завія в шибку і не більш...
Щось там гуде, і зве, і віє,
а ти за склом, а ти мовчиш...
Слова мої – густі сніжинки,
зірки-крижинки з висоти,
вони летять і тануть стрімко
на грані, за якою ти.
Ти ж не виходиш в хуртовину,
тобі занадто ріже сніг...
Боїшся не знайти стежини?
Невже губитися не звик?
Ходімо падати в намети!
Хоч опече, але живих!
Прозорий абрис силуету,
і поза склом все сніг і сніг..
Тобі живого болю лячно?
Себе живого? Ти мовчиш...
Щось там за склом двигтить, і плаче,
і б'ється в шибку, і не більш...

Час-метелик

Не чекаю листа чи слова...
Час-метелик на голці спить...
Щось лишилося в нім живого,
чи назавжди померла мить?
Не чекаю чи ще чекаю?
Вірш-метелик у ритм ловлю,
з кожною літерою зникаю,
і не знаю, живу чи сплю....
Спека, згуба душі і серця,
демон сонця, пекельна піч,
ніч-метелик у вікна б'ється...
Клич мене вже або не клич.
Сон-метелик мого бажання,
хіть-метелик мого чуття –
одноденки, і на світанні
спалить сонце крихке буття.
Мій метелик помре на ранок,
наче росяні краплі сну...
Я чекаю тебе і тану...
Я чекаю тебе й тону...
Час-метелик завмер на голці...
Він живий ще, скажи, чи ні?
Спить за обрієм демон сонця.
Прохолода. Наснись мені.

Зимова гравюра

Ця зима, мов гравюра Доре,
загадкова, дитяча, казкова,
все навколо, колись кольорове,
в чорно-білі лаштунки бере,
колядує, співає пісні,
в'є опівнічний шепіт холодний,
наче долю ворожить мені,
наче я ще жива для мелодій.
Сніг-метелик тріпочеться в скло,
сніг-ліхтар розкриває пелюстки,
мов не все ще в мені віджило,
мов немає жахливої пустки...
Є у світі те рідне вікно,
та душа у полоні завії,
у якій ще не вицвілі мрії,
не прокисло життєве вино?

Є ще рух в цьому світі замків,
несподіванки в світі лаштунків,
випадковість і стріч, і цілунків,
є ще щось в цьому світі від снів?
Від надмірностей зливи і снігу,
від любовних обіймів гілок,
щось ще є від дитячого сміху?
Чи давно закріпачила крига
наші душі, мов літній струмок?
Нащо вірш? Не воскреснеш словами,
на снігу не розпалиш вогонь,
не розгорнеш каміння у пагін,
не зігрієш холодних долонь.
Якщо вірші не сила магічна,
нащо, зимо, ворожиш мені,
колядуєш, співаєш одвічні
хуртовинні північні пісні?

Осінній джаз

Сонце виграє останній джаз,
спалахнули квіти в запарканні,
літо, що спізнилося з коханням,
у обіймах спеки тисне нас.
Ще мажорні марші у природі,
ще бравурні ноти в кольорах,
та у серці тон сумних мелодій
причаївся, наче хворий птах.
Я піду у осінь, мов у спокій
йде природа, заплативши борг,
я піду... Замруть потроху кроки
під дощів заплаканий мінор.
Я тебе шукала – вже не буду,
я тебе гукала – не pozwу.
Бачиш, ще метелики усюди –
упіймаєш іграшку нову.

Обіймеш у зімкнені долоні
і відпустиш – вже не полетить,
бо життя минуло у полоні,
бо життя метелика – то мить.
Упаде, зітерши в порох крильця...
Гусень, лялька, навіть експонат
вже не вийде з нього, як не бийся,
а за пилом плакати не варт.
Світло пий, останнє літнє світло,
слухай джаз, яскравий і живий,
все зів'яне, й те, що не розквітло,
в сніговий загорнеться сувій.
Не сумуй. Хіба любов минає?
Ну хіба якщо загине світ,
а тоді ми підемо до раю,
де триває літо сотні літ...

Сто грам: рутина тане,
і стукає: де ти,
моє серденько п'яне
в кайданах самоти?
Налив шалений дощик
в калюжі неба синь,
і тіло зливи хоче,
і дух бажає змін.
Усе дзвінке і чисте:
казковий дивосвіт,
краплин легке намисто
смарагдами між віт,
немов після потопу
від бруду і біди
боронить неба око,
змиває всі сліди.
Як я б тебе хотіла
до слова чи до сну!
Неначе юна сила
прокинулась в весну,
немов усе спочатку,
немов бокал вина
відкрив мою шухлядку
без стінок і без дна.
Усе весняно-свіже!
Усе таке смачне!

І сонце листя ніжить,
мов душу – шардоне.
Усе навколо дружне
і лагідне таке:
і сонячні калюжі,
і гойдалка в піке,
і перехожі чисті,
освячені дощем,
гуляють мокрим містом,
пригод шукають ще,
в алеї вже щасливі
на лавочках сидять,
а пташки галасливі
тріщать і цокотять...
Прийшло нарешті літо!
Не вірила, але
душа наскрізь відкрита
під куполом алеї...
Пішла б тебе шукати,
напнувши сонця диск,
пішла б ламати ґрати,
пішла б ладнати міст –
шукать твою розраду,
блукати навпростець...
Та вивітрився градус...
Кінець!)

Льодохід

Роздягнена ріка в важкій білизні льоду
чекає синь очей, і хтось лахміття хмар
збирає із небес, і міниться природа,
хвилюється вода в очікуванні чар.
Чи хтось обійме стан, чи сонечко проллється?
Чекає синь очей розколота верба,
і б'ється уві сні палке болюче серце,
дзвенить воно і зве – не чуєш ти хіба?
Чекають синь очей галявини і стави,
русалки польові і мавки лісові,
чекають на грозу, на громи і заграви,
на спалахи небес, на зливи дощові.
Чекають синь очей бліді півсонні риби,
водяники, вужі, комахи і птахи...
Нав'язли у зубах глевкі зимові рими,
рядки неворухкі, незграбні і сухі...
Цибульки і бруньки, коріннячко й насіння –
все брякне і болить. Ламає лід струмок.
Чекає синь очей закохано і вірно
мій Боже, вся земля – зроби назустріч крок.
Чекає синь очей самотня мавка міста...
Чекає хоч на сон чи сонце на щоці,
яке крізь сотні стін її півсонну візьме,
і буде синій день, і світло у кінці...

Міжсезоння

У приморському місті зимою марудно:
безпритульні собаки, самотньо і брудно...
Є військова частина, і школа сучасна,
та однак тут зимово, нервово, невчасно...
А мені так цікаво, чи море замерзло?
І які там ландшафти, і що там за весни?
І яка там Луна, повнолика царівна,
як там море, і що в нім на відстані видно?
І чому так нестерпно людина бажає
саме того, чого на землі не буває?
От наприклад: зірватися, сісти у потяг,
щоб нічого в житті не лишити на потім,
і поїхати врешті у місто сезонне,
коли море під льодом зітхає і стогне,
коли люди, комахи і листя відсутні,
повернути собі рівновагу і сутність,
подивитися пильно на шов небокраю,
той, що море із небом докупи тримає,
у старих санаторіях, в паркових зонах,
загубитись, мов сталкер, в руїнах безмовних,
розчинитись в відсутності, в безмірі, в пустці
і злякатись зненацька: а як не відпустить?
Й раптом вийти на море – на схід чи на захід,
і побачити сонця червоне багаття
в кожнім скельці, у брилі, у кризі, у хвилях...
Чом так серце бажає, що взяти не в силі?
І чому я завжди неодмінно кохаю
саме тих, хто незмінно не відповідає...?

За мотивами творів М. В. Гоголя

Замела завія люта,
закрутила білий вир,
ледве рухаються люди
до будинків і квартир.
Все – як двісті років тому:
бездоріжжя й чортівня:
і ні з дому, ні додому,
хоч авто замість коня.
Мабуть, то сам Гоголь ходить
поміж люди, крізь двори,
перехожих колом водить,
то угору, то згори.
За три кроки – вже не видно
ані тіней, ані рис.
Що там рухається дивно?
Подорожній, пес чи біс?
Чи машина чи людина?
Незбагненна коловерть:
і живих, і ні – єдино
крутять біси шкереберть.

Років двісті все те саме:
манівцями між завій
онде чапає Оксана,
он застряг в автівці Вій.
Років двісті все на місті:
на Солоху три дядьки,
чорт і дяк у теплім місці,
дурень йде по чобітки,
на білбордах бісі морди
виринають з хуртовин –
раз у раз ті самі хвойди,
бачиш стежку, підеш – тин.
Бачиш – рай, а то – руїна,
гарно тільки іздала...
Зачаклована країна,
зачудована земля.
Років двісті коло й коло –
все те саме раз у раз,
знов і знов сміється Гоголь
і по колу водить нас...

Запаркання

Запаркання, плутанина,
бур'яни немов дерева,
через дірку, у шпарину
зазирнеш – і сад до неба.
Мов ніде нога людини
не ступала там з правіку:
ні доріжки, ні стежини,
звірям – затишок і втіха.
Хміль, троянди та піони,
іріси, ясмин, гвоздика
переплутали долоні,
заплелись в обіймах диких.
Де ж господарі? Напевне,
вже вони далеко звідси:
посадити вміли зерня –
плід не довелося з'їсти,
не відчути аромату,
не зірвати квітку ніжну,

не гуляти дивним садом
під солодким цвітом вишні.
Може, тут моя бабуся
у гостях колись сиділа,
ще густе-густе волосся
і сорочка біла-біла...
Вітер з сонцем цілувався,
захід жеврів на обличчях,
всі, здавалося, безсмертні,
молоді і гарні вічно.
Інколи мені здається,
в оцифрованому світі
тільки тут життя і б'ється,
де плетуться віти-квіти,
де усе було насправді,
а не марилось в айфонах...
Запаркання, ти назавжди
тон життя між стін бетонних...

Кришталеве серце

Нікому не треба серця –
прозорого, мов кришталю,
і гострого, ніби скельце,
і чистого, мов Грааль?
У персня чи на сережку,
у скриню від злих очей?
Згубити необережно
між інших своїх речей?
А що, як воно розтане?
Що з нього? Вода, сльоза?
Отрутою злою стане
в теплі воно? Хто те зна...
Порізатись чи зцілитись,
як в краплю розтане лід?
Замерзнути з ним? Зігріти
на тілі своїм від бід?
Щось світиться в нім...мураха,
рибинка, рослинка, ні?
Пригорнеш його без страху?
Залишиш його мені?
А раптом зненацька зникне,
розтане і більш нема,
немов хуртовини січня,
неначе сама зима?
Нікому не треба серця?
Існує такий дивак?
Можливо, у нім озветься
це гостре холодне скельце,
а я проживу і так...

Осінній коктейль

Коктейлю осені! Туману,
вина, вологи, листя, сліз!
Палить старий кохання хмиз,
тягнути з трубочки нірвану
і відчувати кожну мить
свого крихкого існування
як мить найвищу, мить останню,
поки жива, поки болить.
Потроху пити, по ковтку,
непоспіхом, повільно пити
пожовкле листя коньяку,
гірку настоянку на вітах.
Прогорклих спогадів туман
із пляшки пам'яті налити,
і смакувати, і цідити,
і прикладати його до ран.
Сп'яніти врешті, як у лід
замкне калюжі сивий лютий,
і враз забути, все забути,
заснути до весняних квіт.
Як в сніг загорнеться трава,
піти у сни до соків руху
і відпочити тілом, духом..
І не забути – ще жива...

Контрасти

Чорне і біле. Сніг і ворони.
Сніг і дерева. Небо і крони.
Ниточка-гілка. Галочка-пташка.
Чорне і біле. Між ними важко.
Сірим – не варто, білим – занадто,
поза Декартом, поміж – на варті –
ходиш по небу ниткою тою
поміж собою, доброю, злою,
поміж і поряд, весело й дивно,
інколи криво, інколи рівно,
йдеш і, буває, думаєш: Боже,
інших немає фарб, що спроможні
якось затерти, якось змішати,
ніж затупити, лезо прибрати,
кажеш до Бога: «Тільки така є
в мене дорога? Інших немає
фарб, крім захоплень або ж відчаю?»
Бо рівновагу геть не тримаю
і балансую ризикою тою,
йду і хитаюсь понад зимою.
Ось – не відчую, ось – помилюся...
Боже, впаду я? Зникну? Зірвуся?
Дай щось середнє, сіре, брунатне,
щось посереднє, щось адекватне,
поза цією ниткою нерву!
Небо сміється... Знову маневри,
чорне і біле, біле і чорне,
світ чорно-білий, сніг і ворони...
Я балансую, я поза грою,
понад землею, поміж собою...

Промчало літо. Афіші-листя
рве вітер. Листи любовні,
таке нечесані і барвисті,
у книжку зібрались повну.
Яскраві спалахи і відтінки,
реєстри низькі й найвищі –
малі карлючечки на сторінках...
Для чого, кому, навіщо?
Нема нічого дорожче миті.
Усі фоліанти світу
не варті того, щоб не любити,
не бачити, не горіти.
Не варте слово вогню живого,
і подиху, і мовчання –
то тільки спроба, нікчемна спроба
водою залить кохання.
Промчало літо. Театр поїхав.
На ранок у понеділок
подибав Гамлет кудись служити,
Джульєтта пішла на ринок.
Сховала книжку, схололо ліжко,
завіса пішла донизу.
І як прожити без того блиску,
без того легкого бризу?
Любов не їжа, любов не гроші,
любов – перелітна пташка,
без неї легко прожити можна,
але ж непомірно важко...

Понеділок

В неділю прийшов понеділок,
прийшов, задощив і заплакав,
малюючи сто павутинок
сльозами перлинових крапель,
малюючи осінь нарешті
з її дріботінням дрімотним,
прийшов понеділок безмежний
одразу опісля суботи.
Попереду дні безпросвітні,
робота – будинок – робота,
ранкові вставання досвітні,
постійні рутинні турботи.
Це в'язке важке міжсезоння,
мов ліс у ночі, перетнути...
Потрібен каганчик любові,
щоб сонячні дні не забути.

Потрібна любові доріжка,
сірник чи промінчик ліхтарний,
хоча би маленький і ніжний,
хоча би хисткий і примарний.
У серці любові насіння
сховати й тримати до сходу,
до ранку того воскресіння,
що прийде опісля суботи.
Мої повсякденні потреби,
бажання і скарги одвічні –
все знає захмарене небо.
Хоч трохи любові, хоч свічку,
тоненьку пелюстку проміння
поміж міжсезоння дрімоти...
Любові, поки воскресіння
не прийде опісля суботи.

Світи!

Останнє зерня сонце сіє в землю,
в померле листя, в дзеркало калюж...
Останній дотик сонячного пензля
осінній вир запалює чимдуж.
Не думає про те, чи буде вдячність,
чи рано, чи вже пізно, чи не там...
Чому ж то так розсудливо й обачно
ми ділимось любов'ю й почуттям?
Чому ми точно зважуємо світло
і посмішки дозуємо з облич,
вимірюємо й думаємо звикло,
чи варто каганець світити в ніч?
А сонце сяє, сонце сіє зерня...
Як не крізь нас – крізь інших проросте,
його стрільчасте променеве стерня
проб'є асфальт – і в небо золоте...
Чи варта я? Чи вартий ти? Світити!
Сірник чи свічку, пальці попекти!
Нести, мов дар, свої найкращі миті
і засівати сонячні світи.
Вони зійдуть, я знаю, чи на ранок,
чи через рік, чи в іншому житті...
Світи, даруй і сій – хоч наостанок,
хоч і в останнє – зважуйсь – і світи!

Фіолет

Фіолет збирає сни...
Сніг ледь-ледь іде чи ні?
Йдуть алеї в небеса...
Ніч, краплини, нуль – краса!
Йдуть дерева в синю тінь,
пари в'ються між плетінь.
Сутінь. Низка ліхтарів,
обережок сніжних снів.
Ніч триває, ніч бере,
ніч стікає між дерев,
фіолетом поміж нас
аквареллю ллється час,
снігом час і часом сніг...
Ось живий, а ось не встиг...
Перехожим повз любов
не помітив – і пройшов,
перехожим уночі
не свої знайшов ключи,
упустив та й загубив.
Сніг засипав, сніг замів,
сніг в ліхтарному кільці,
сніг спочатку, сніг в кінці,
сніг дітей, побачень сніг,
сніг розлучень, сніг навік,
сніг злітає, тане, йде,
у нікуди, у ніде,
символ плинності життя.
Тане, тане, тане, та...

Дівчатко-літо

Ніс кирпатий, сині очі –
ходить літо, просить див...
Чи воно любові хоче?
Чи шукає нот на спів?
Плаття з шелесту і цвіту,
сік черешні на вустах...
Молоде дівчатко-літо,
молодий лякливий птах.
Пелюсткова шкіра ніжна
і волосся – ніби німб.
Ще воно таке безгрішне
широ дивиться на всіх...
Босі ноги, лікті голі,
очі – всесвіти небес.
Просить літечко любові,
просить літечко чудес.
Повз ідуть серйозні люди.
Знову літо? Боже збав!
І яке таке ще «чудо»?
В нас робота, купа справ...
Та і що у тому літі?
Спека, спрага, пекло, пил –
ну за що його любити?

Тут на діло бракне сил.
У двобої із собою
жоден з нас не поміча,
як тиняється юрбою
це замріяне дівча,
як воно кохання просить,
як зростає і цвіте,
наливається у осінь
і зимою з світу йде...
Не живемо – механічно,
мов в годиннику деталь,
ми стираємося звично
і ламаємось, на жаль,
повз іде життя й кохання,
наче швидкісний експрес.
Від зітхання до зітхання
не побачити чудес.
Повз іде дівчатко-літо,
очі – райдужні світи.
Хтось пройшов, а хтось помітив...
Чи помітив САМЕ ТИ?

Зимова горобина

Крапля літа на подертім
жовтім листі на льоду,
в ній пісок і хвилі чисті,
і смарагди у саду...
У осінньому тумані
горобина, кров землі,
наче крапельки на рані,
запеклася у імлі.
Вся вона така гаряча –
не схолола між льодин...
Мов земля за літом плаче
у краплинах горобин...
Дай-но я русалку літню
пригадаю... В дзеркалах
я побачу ледь помітну
тінь з червоним у руках –
ані руху, ні проміння,
ні минулої краси,
тільки краплі горобини
і крижиночка сльози...

Зимовий парк

Парк дримає... Парк гойдає
дітлахів в своїх долонях,
у своїм холоднім раю,
у сріблястім передзвоні,
всіх засипле, закохає,
і його казки зимові
будуть лагідні й ласкаві,
чарівні і веселкові.
Скільки кіл з візком дитячим
тут проїхала колись-то,
так недавно, а неначе –
мов до місяцю то відстань.
Скільки з милим цілувалась
у заплутаних алеях,
поміж тінями ховалась –
вся земля була моєю.
Та не згадуй краще. Тиша
заколише хай до дрімки,
хай навіє сонні вірші
парк зимовий, і сніжинки
залоскочуть, заморочуть,
у обіймах закружляють...
Я насправді того хочу,
чого зовсім не буває...

Зимове забуття

Вкриває снігами ранок
плетіння доріг і доль...
Зима, замети-но рани,
на хвилю мене знебожь.
Зима, забуття, замети...
Забути тебе й себе,
не думати, що ти й де ти,
заснути оце б тепер...
Не зовсім, а так – до літа,
до повені душ і тіл,
неначе коріння цвіту –
до гострих зелених стріл.
Проспати, перехворіти
на тебе, мов рік на сніг,
щоб серце весною злити,
розтануть, як брили криг,
всотатись у мерзлу землю,
зрости у нове життя,
в нової любові стебло
з зимового небуття,
ступити на звичне коло –
піти у зворотний бік...
Невже я запас любові
розтринькала на свій вік?
Побачимо. А наразі,
з природою в унісон,
приспати чуття і розум
і білий дивитись сон...

Без мене...

Без мене хвиля берег обійма,
без мене чайки ріжуть хустку неба,
а в мене тут – невимірنا зима,
а в мене тут – роздягнуті дерева.
Без мене там палає захід-схід,
без мене там і шторм, і штиль, і буря,
а в мене місто, вимерзле і снуле,
і сірий день, і сірий краєвид.
А десь величні замки, дикі хащі,
міста мільйонні і каньйони гір –
без мене все, і, може, це на краще,
я в світі цім – транзитний пасажир.
В моїм вікні – шибки сусідніх камер,
ліхтар – аптека – вулиць перетин,
моє життя – дагеротип у рамі,
моє життя – із шахових клітин.
Без мене світ. Навіщо я у світі?
Мій світ у світ з'являється на мить.
Для чого? Хто зуміє відповісти?
Та є один. Він знає. І мовчить...

Стриптиз

Весна влаштовує стриптиз:
у шафу куртку, шапку, светрик!
На вулиці страшенно тепло –
нарешті сонечко без віз!
Шарфи летять на антресолі,
рука до застібки повзе,
і гудзики помимо волі
ну розстібаються, і все!
Сюрприз! Стриптиз! І скрізь у сонці
йдуть люди білі і бліді,
немов невпевнені коханці
у перший раз, на самоті...
Не вірять. Мружаться до неба.
В очах бездонна глибина.
В очах невимовна потреба
кохання. Крапка. Це – весна...

Це – щастя для усього світу:
дітей, безхатченків, собак –
і не купить, не заробити,
лише отримать просто так...
Повітря, небо, сонце, річка –
берить усе, усі-усі!
Весна, закохане дівчисько,
усім сміється у красі...
Весна знімає з тіл одержу,
з душі – засувки і замки,
пливуть у вулицях безмежні,
розбурхані людські струмки,
і душі світяться навзаєм,
і роздягаються наскрізь...
Це раз на рік, але буває:
весна влаштовує стриптиз)

Туман

В Полтаві лондонський туман.
В обійма спіймані циклоном,
впадають люди в дивний стан,
кудись їх тягне, не додому,
когось шукати навмання
і навпростець долати простір,
де і знайти, і зникнуть просто,
якась омана і мана...
Коти кохаються гучні
у атмосфері мезозою,
комар голодний на стіні
всю ніч співає наді мною.
Щось у повітрі не звідсіль –
з південних хвиль, з країв незнаних,
де у крові загусла сіль
і море гріється в лиманах.
Де сплять, як темно, а встають,
як відкриває сонце очі,

і ще кохають, кого схочуть,
і скільки схочуть, там живуть.
І це повітря, мов вино,
мов концентрат рідкого кисню,
таке з цим містом не сумісне,
де із життя саме вікно....
Туман охоплює наскрізь
і зве відтіль, де все знайоме,
до річки, лісу, десь, кудись
іти туманом в невідоме,
вологе листя ворушить
і злизувать з гілок краплинки,
вимішувать вогкі хвилинки
і малювати світ душі,
і віднайти – не знаю, що,
і полюбить – кого, не знаю...
В Полтаві Лондон із дощем,
і хтось у нім когось шукає...

Падолист

Прозора ясь. Душі пергамент
тремтить повітряно, мов лист...
Прозора осінь поміж нами,
прозорий місяць падолист.
Ти не мені, і я взаємно,
і як це добре, врешті-решт,
коли душа, мов листя клена,
прозора й невагома теж.
В цей місяць легко відірватись,
однак попереду зима,
не варто гілочки триматись,
тримати вітер надарма.
Летиш – лети. Світи крізь душу,
високе небо – то твій хист,
ніщо й нікому вже не мусить
прозорий місяць падолист.
Одна на двох у нас прозорість,
і кожен бачить власний світ,
і кожен пише власну повість
на свій пергамент-душу-лист.
Не зобов'язані нікому
і не зав'язані нічим,
наскрізь прозорі й невагомі,
ми піднімаємось у дим.
І, слава Богу, не вплелися
одне у одного до страт,
а розлетілись, наче листя,
в прозорий місяць листопад...

Натяк

Є в пізній осені прозорий,
ледь чутний натяк на весну:
такі ж перерви в ритмах сну,
таке ж постійно хворе горло,
та ж сама графіка гілок,
коли повільно колір тане.
Все тонша фарба позолот,
все менше нот на нотнім стані.
Сорочки із лушпиння лип,
легені ясенів і в'язів
нагадують осіннім в'язням,
як довго до весняних діб;
все переходить в «так» і «ні»,
в безкомпромісне чорно-біле,
в ліногравюру у вікні,
в застиглисть вишуканих ліній,
у нарис, сепію, офорт,
у тишу міста вечорами,
у сни зимові поміж нами
із переборами частот...
То осень маренням весни
горить на заходах і сходах,
ясна, різка краса природи
тремтить, і вабить, і болить,
і в кожному заході є схід,
а в кожному зникненні – поява...
Ніколи повністю не спить
у нетрях душ шалена лава...

Грудневий ранок

Знову сьома. Знову ранок.
Знову сірий ранок грудня.
День вчорашній закриваю,
вимикаю. Далі буде.
Безкінечний ранок грудня,
безкінечна сьома ранку,
і будильник, що не будить,
і у сутінках сніданки,
сонні мешканці будинку,
у вікні туман ліхтарний,
перехрестя, і бурштинки
вікон поступово тануть,
розчиняються у світлі...
Далі довго буде грудень,
сонні ранки, сонні діти,
сонні думки, сонні люди...

Спалах «де ти?» мимовільний...
Ту ж картину бачиш, певно...
Незавершені обійми,
недомовленість даремна...
На півслові крапка... Обрій,
може, краще за буденність –
неозначеність мелодій,
нерозставлені акценти...
Довго тягнеться груднева
ніч чи день, чи сіра сутінь:
неодягнені дерева,
невиразні тьмяні будні...
Безкінечна сьома ранку...
Безкінечний сірий грудень
врешті піде без прощання,
і, можливо, далі буде...

Тінь осені

Тінь осені на мені,
тінь осені на довкіллі,
нахмарилось у вікні:
хмарини – мов леви білі...
І дерево, що росте,
і пташечка, що співає –
все звичне і все не те...
Тінь осені ходить краєм.
Лягає на нарис рис,
на посмішки, на стосунки,
і навіть з нових реприз
лунають минулі струнки.
У світлих привітних днях,
у теплих обіймах річки
і навіть у літніх снах
осінньої тіні трішки,
мов домішок самоти
до кожного діалогу,

неначе відверта ти,
та іншому не до того.
В медовім вині полин
смакує щоразу гірше:
всі мають осінню тінь:
і листя, і ліс, і вірші.
Хтось шлейфом її несе,
хтось, наче мотузку, тягне
або утіка бігцем,
хоч тіні тікати марно...
Хіба загорнутись, мов
у шалик або в хустинку,
не те, щоб зігріти кров,
а стерти хоча б сльозинку...
Скажи мені, ти чия?
Тінь осені темно-синя?
Тінь іншого? Тінь моя?
Чи я вже мов тінь осіння?

Золото життя

Не встигла набрати повітря у груди,
а літо згортається в лист,
листи шурхотять, і алеями люди
шукають загублений зміст,
шукають загублені вірші, дитинство,
шукають минулі роки,
шукають весь час і скорочують відстань
до тої німої ріки...
Було та забулось. Було та згорнулось
у листя, що вкрило траву..
Можливо, усе мені тільки наснилось,
і я не насправді живу?
Я справжня лишилась в далекому літі,
коли починалось життя..
Коли то було, у якому столітті?
Все листям з дерев обліта..
Секунда-листочок, хвилина-листочок,
а потім віки і роки.

Життя опадає, всихає струмочок,
зникають бажання палкі.
І що залишаємо? Листя-сторінки
в альбомах, де ми ще малі,
і кожний листок – неповторна хвилинка,
коли ми насправді були...
Промінні світанки і ночі ласкаві –
усе у поживклім листі
спеклося, згорнулось і падає в трави:
листочок, листочок, я, ти...
На листях-малюнках, сухих візерунках
неначе обличчя німі...
Ніхто не вгадає. Когось вже немає,
а хтось ще живий, як і ми...
Була я чи ні, запитайте у листя,
і скільки мені до зими?
Бо листя-життя – то є золото чисте,
для нього немає ціни...

Вповільнено

Вповільнено втікає з неба світло,
вповільнено з природи йде життя,
вповільнено скидає гілка листя,
вповільнено, але без вороття.
Вповільнено любов лишає душу,
вповільнено видовжується тінь,
вповільнено... ніщо назад не зрушить,
ніщо не зупиняє часу плин...
Вповільнюйся, пливи рікою часу,
лови, що тане – світло, осінь, синь,
останній погляд неба, дивну казку,
закрий у скриню серця на спомин.

Свічка місяця

Свічка рожева місяця...
Осені не напитися,
осені не надихатись:
пахне опалим листячком,
пахне земною сутністю,
пахне легкою сухістю,
пахне весною ранньою,
першою чи останньою...
Сяду собі на лавочку,
вип'ю повітря чарочку –
вина осінні, марочні,
місячні і ліхтарочні...
Люди гуляють парами.
Місяць один за хмарами,
місяць у павутиннячко
сіє нічне насіннячко.
Місяць – рожева квіточка.
Осені ще на крихточку...
Осені ще на скалочку...
Ось і звільнилась лавочка...

Зимове місто

Місто вдягає пухнастий шарф,
кліпають гілки-вії,
кожна сніжинка – сліпучий скарб,
білий вогонь завії.
Місто вдягає намисто фар
і ліхтарів намисто,
в білім серпанку зимових чар
ніжне воно і чисте.
Місто замріялось про любов,
місто закрило очі,
соком застигла в деревах кров,
сніг за вікном шепоче...
Сон кольоровий: фольги струмки,
лампочки ялинкові,
кулі дзеркальні, мов світ, крихкі,
янголи півпрозорі...
Сон чорно-білий: коли ліхтар
в місті останній згасне,
казку розкаже один віршар –
той, хто насправді Майстер.

Сон про кохання, що, може, ще
прийде колись у місто
сонечком, райдугою, дощем,
літом прийде барвистим...
Блимає місто, плете думки,
в вікнах мигтять гірлянди.
Де рік минулий? Утік, стрімкий,
більше ніхто не знайде.
Місто, мов жінка опісля стріч,
випите і щасливе,
в сніг білосніжний і чорну ніч
пружні ховає крила.
Мружиться місто, от-от засне,
горнеться в ковдру снігу,
ось загойдало воно й мене,
стомлену зайвим бігом.
Місто дрімає і снить вогні,
спалахи новорічні...
В час, коли вії відкинуть сні,
буде вже перше січня...

Дощ на душі...
Дощ на душі...
Стукай вже чи
хоч напиши.
Дощ по душі,
краплі-слова:
вірш дощовий...
Чи ще жива?
Ти ще живий?
Значить, і я...
Вірш дощовий –
пісня чия?
Дощ на душі,
дощ на душі...
Русла-шляхи,
чівни машин...

Дощ гуркотить...
В мізки – гвіздки.
Де то є ти?
Де то є ти?
Джаз підвіконь.
Джаз божевіль.
Руки до скронь –
стукає біль.
Вимкни на «цить»!
Скінчи на «раз»!
Ні, стукотить
табірний джаз...
Годі, мовчи,
тиші, мерщій!
Дощ на душі...
Дощ на душі...

Осінній саксофон

Тремтить самотня пісня саксофона,
така легка, немов осінній лист,
немов сказати хоче: «Не журись,
усе було: від спалаху до скону,
любила ти – любили і тебе.
Прощайся легко з осінню і літом,
нехай душа лишається відкрита
усім вітрам, мов кістяки дерев.
Усе було. Про що тепер зітхати?
Що згадувать? У вирій відпусти,
мов лист сухий, і прирастрі крилаті,
й розлучення, і вигадки пусті.
Було й було. Розтало і не стало.
Листок-душа летить у височінь...
Із ким, коли, багато або мало?
Було й було. Не згадуй. Відпочинь.
Було й було. Тримай, саксофоністе,
легкі осінні ноти, і нехай
так само непомітно, ненавмисно
іде любов... Так легко... Грай же, грай...

Курортне

Народжується сонце в глибині
без мене. Чайки ріжуть неба простір
без мене. Все лишилося в мені
та далі йде без мене. Як же просто:
там, де плакала мрії я і сни,
моя кімната, пляж, приморське місто
живуть собі, не змінюючи змісту,
живуть, не відчуваючи вини.
Хтось вранці відкриває люк вікна,
вдихає світ, на пляж збирає речі,
радіє цій очікуваній втечі
із міста, де стіна, стіна, стіна,
тиняється, морські шукає мушлі,
і засмагає в золотім піску,
і шкіру перетворює в луску,
у море – кров, у шум – затерплю душу.
Відпустка. Репетиція життя.
Як не крути, а час збирати валізи.
Без тебе залишиться саме так
отут усе. А ти підеш без візи.
І весь цей світ, щоденний захід-схід,
на жоден крок не зрушить із орбіти,
а вічне море вицілує слід,
що на піску лише за мить лишив ти...

Човник осені

Відчалив човник осені,
мене з собою взяв,
плистиме він покосами,
мелодіями трав,
смарагдами річковими
і сріблами заток,
недолями і долями.
Колисочка-листок...
Шукатиме він пристані
у душах, в небесах,
шукати буде відстані
і торувати шлях
містами і просторами,
в тролейбусах і снах –
душі осіннє золото
у каламутних днях.
Сідай зі мною в човнику –
плистимемо удвох
в нічні і денні вогники,
без лиха і тривоги,
будитиме нас сонечко,
вколишуть ліхтарі,
і човник, мов долонечка,
сховає до зорі.
За обертом, за вивертом,
що станеться човну?
Чи винесе у вирії,
чи візьме в глибину?
Любові не шукатиме –
плистиме навмання,
і тільки осінь знатиме,
куди дістанусь я.

Зимно...

Вже зимно, і листя на світлі слюдою...
Що сталося з містом? З тобою? Зі мною?
Невже ми померли, залишили тіні,
осінні химери і пустки осінні,
на вішалці тоги, а душі у шафах,
і дощ ні до кого видзвонює дахом.
І нас вже немає: самі манекени,
ніщо не чіпляє ні тебе, ні мене...
Лушпарять нікому дощі завіконні:
немає нас вдома. Все в світі сезонне.
Кохання, людина, життя і ландшафти
постійні у зміні. Чи плакати варто?
Невже залишились хітинові шкіри,
у небо скінчилась закохана віра?
Невже наші крила, мов висохлі квіти,
окремо від тіла у рамці прибито?
Невже нас немає, ми спогад про себе,
лиш рима втікає в розірване небо?
Чи листя прозоре, чи світле обличчя
в вітринах мажорних спливає, мов свічка...
Чи риси знайомі, чи геть не відомі?
Живі ми з тобою? Живі. Не знайомі.

Загортаю в лаштунки золото
декорацій. Іде зима.
Як душа на друзки розколота,
скалки клеїти надарма.
Літо бабине, сонця сполохи,
лебедині свої пісні
я докину до купи мотлоху,
що залишиться по мені.
Шиї соняхів перерізані,
вітер в полі шукає спин,
розійшлися чужими-різними,
я – самотня, і ти – один.
Наші віршики, наші вогники,
наші руни в сухих листках,
хай рікою часу, мов човники,
попливуть через вічний шлях.
Лист до того, кому він писаний,
іншим – мертвий папір сухий,
руни наші навік розрізані
на два полюси: твій і мій.
Я розколоту душу світові
роздарила, і більш нема.
Залишилося літо – літові,
осень – осені... Йде зима.

Потяги

Так плакали вчора потяги,
свистіли в усі свистки,
хотіли забрати поспіхом
з квитками і без квитків
усіх, хто хотів би іншого
малюнка в своїм вікні,
усіх, хто бажав би більшого,
ніж попіл дерев до ніг,
усіх, хто не хоче рухатись
в системі координат,
забрати в ритмічні стукоти
драбинами естакад.
Всіх мрійників і художників,
усіх, хто іще живий,
звільнити, немов заложників,
і взяти у простір свій,
усіх, хто у кожному протязі
шукає далекий світ...
Так плакали вчора потяги
і мчали кудись на схід...

Найкращий одяг

Найкращий одяг – то вода
і сонце-вітер,
коли краплини, мов слюда,
і все відкрите,
коли душа втікає від
огранок вузьких,
коли гойдається в воді,
немов пелюстка,
і квітка в небі розквіта
солоно-синя,
і шкіра ніжно-золота
в прикрасах піни,
і вітром зірваним летиш,
шугаєш птахом,
і завмираєш десь поміж
застиглим кадром,
там, де торкається хмарин
зелена хвиля,
там, де вмирає часоплин
і душі вільні,

там, де народжуються сни
і зайве тіло,
де наші спогади тісні
і серце ціле.
Лише на мить зникаю я
і повертаюсь
туди, де колія моя,
кохання-зайвість,
любов-затьмарення моє,
отруйна шпичка,
дурманить душу, кров псує,
штрикає нишком
і натякає: «Ще жива,
болиш-сумуєш»...
Якби ти знав... якби ти знав...
Та ти не чуєш.
Та ти не бачиш одяг мій –
солоний вітер,
і цей відтінок золотий,
коли відкрита...

Вечір-хвиля

Вечір хлюпнув, мов хвиля на камінь,
серце-камінь з шпариною рани,
сонце стало м'яким і медовим,
і у душу прилинуло слово...
Я його розплескала навколо,
і почули розбурхане соло
геть усі: і живі, і предмети,
але жоден не видасть секрету.
Говорила з котом, що на гілці
полював на приховану птицю,
прямо в очі крізь листя дивився,
мов на всьому цілком розумівся...
Говорила з речами в крамниці
про якісь випадкові дрібниці,
наміряла хустинки, мов крила,
і нарешті одну з них купила...
В веткрамниці звернулась до рибок,

до шиншили та інших тваринок,
риби слухали чемно і звично,
а шиншила жувала травичку...
Всі, як завжди, мене розуміли,
я ж і далі собі говорила
з золотою травою на пару,
із серпневою нотою жару,
із гарячими ватрами квітів –
так хотілось озватись до світу...
Я проміння пускала в безодню,
я до всіх говорила сьогодні,
лиш тобі – тільки посмішка-тиша,
поки сонце стікає все нижче,
заливає медовим промінням
стіни, вікна, асфальти, каміння,
вечір-хвіля поволі минає...
Я ні слова, ні права – не маю...

Серце-листок

Листком сухим осіннім серце...
Хай так.
Холодний ранок в серце ллється.
На смак
життя, позбавлене любові, –
таке ж
і навіть краще, бо без болю.
Авжеж.
Сухим листочком бути вільно,
то ти
у струмах вітру без коріння
лети,
у вершах тіней і проміння,
на біс,
перегортайся у падінні,
крутись,
не згадує дерево і соки,
пташок –
всьому свої існують роки,
свій строк.

Не згадуй про бруньки і квіти –
нехай,
тепер один пустельний вітер,
і край.
Хто відірвався – не пришиєш,
о ні!
Сухим листочком серце тліє
в мені.
Хто той листочок, серце мавки,
знайде,
нехай у книжечку на згадку
вкладе
або розітре під підбором.
Однак
життя без почуття, мов порошок,
на смак...

Я – листочок

Я – листочок в осінній річці,
піді мною вода кринична:
в глибині наче в ополонці,
на поверхні прошита сонцем...
Я не рухаюсь, я – листочок,
і гойдає мене, й лоскоче
річка осені напівсонна,
ще жива, але вже холодна.
Коло мене пливе поволі
листя з верби або тополі,
напівтонне, пастельне листя,
плюскіт ніжний, шовковий блискіт.
Пахне річкою і лататтям,
десь осіннє горить багаття,
он рибалка з живим уловом,
діти чорні, неначе роми,
пси безхатні, птахи і люди
ловлять сонце... Коли ще буде...

Допивають останні краплі,
хтозна, що нам готує завтра...
Бо життя, мов листок, гойдає:
вітер – хвиля – і вже немає...
Інше літо таке далеке...
Нумо зараз ловити спеку,
тіло ніжити в струмах річки...
Хай цей південь триває вічно,
мов комаха в сльозі бурштину,
хай цей південь в мені застигне,
південь літа і південь року,
і з екватора – ані кроку...
...Я – листочок. Краплини сонця
у пошерхлій моїй долоньці,
на медово-засмаглім тілі
краплі сонця нестерпно-білі...

Яблуко-літо

Яблуком навпіл розрізане літо,
краплі дощу розквітають на склі,
осінь помалу без візи і мита
йде і лишає сліди на землі
цвітом зів'ялим і холодом раптом,
листя опаленим, згряями хмар...
З запахом диму, із запахом яблук
в місті парує осінній узвар...
В повені нота найтоншого смутку
завжди відчутна. Ще мить – і втече
розкіш життя в чорно-білі малюнки...
Далі не буде ні «трохи», ні «ще»...
Все у житті неймовірно сезонне:
після любові буває зима,
час відпочинку в глибокому схроні,
де ані руху, ні звуку... сама...
Яблуком падає сонце за обрій,
яблуком – серце з любові у сон,
полум'я ватри підніметься вгору,
осінь перейде останній кордон,
зливами виміє згарище міста,
хмари запалить холодним вогнем.
І, безборонне, оголено-чисте,
місто замерзне, замовкне, засне...

Роздоріжжя

Осінь. Серпень. Роздоріжжя.
Спека – холод, сонце – дощ.
Жінка, ще раптово ніжна,
між каміння сірих площ...
Між любові і любові
пусто. Тіні душу п'ють.
Але десь зоря на сході
вже збирається у путь.
Хто їй трапиться невдовзі,
в кого серце ще живе,
хто чекає при дорозі,
хто зачепить, хто позве?
Ледь зоріє десь далеко...
Чи розійдеться, чи ні?
На душі то дощ, то спека,
сонна спрага в глибині...
Тихо, темно, тоскно, тіні,
серпень-місяць, місяць-серп,
річка в сонячнім насінні,
низ холодний, теплий верх...
Роздоріжжя у природі,
роздоріжжя у житті,
перепади у погоді...
Вийти з дому чи не йти?
Чи купатись, чи не варто?
У шовково-срібний блиск,
у розгойдані смарагди
я вливаю тіла віск...
Хтось та буде, щось та буде.
Осінь, повінь, подих змін...
Хай ріка мене остудить,
охолоне в серці дзвін...

Мальви

Навіщо ці мальви настільки прекрасні?
Насіються са́мі, ростуть собі рясно,
мов полум'я, дикі, розхристані мальви,
безсенсові, марні і неідеальні.
Комусь вони зайві, комусь до вподоби
ця справжня, жагуча, нескорена врода,
у чагарниках і на згарищах сірих
їх квіти-серця розкриваються щиро...
Хтось око лікує, хтось рве із корінням,
хтось в ритми збирає співзвуччя і рими
про ніжні суцвіття в бетоні і цеглі,
про ноти кохання, що досі не вмерло...
Так музика грає, так пишуть поети,
так ластівки в небі свистять піруети,
так скрипки колись на «Титаніку» грали...
Для кого? Навіщо? І що їх тримало?
Ніщо не буває ні зайвим, ні марним:
ні слово, ні квіти, ні вірші, ні фарби...
Так зійде минуле, куди б не ховали,
жагою життя крізь асфальти й метали
прокинеться зерня. З уламків усього
стрімітимуть стріли нестримно-живого,
і, східно-багряні і західно-ясні,
розкриються мальви, так само прекрасні,
такі ж безумовні, як сонце і вітер,
природні, живі, самосіяні квіти.
Цей символ життя, що триватиме, поки
краса ще спроможна привабити око.
Хтось гляне в їх очі, народиться слово,
і світ, ніби мальва, розпуститься знову...

Метаморфози міської мавки

*

Рольова, соціальна, сюжетна
та інша лірика

Голос

Допоки в землі залишається голос,
до того в землі залишається коло –
чи то ритуальне, чи то рятувальне,
коли вже надія вмирає остання.
Як зрублять калину, як сплять насіння,
як вітром розвіють і пам'ять загине,
як зовсім нічого, як голі і босі,
як випалить спека і сльози, і роси,
як інші розмелють намолений колос,
тоді у землі залишається голос,
тоді він співає із кожної пустки,
шепочуться ним дітлахи і пелюстки,
річки розливаються голосом давнім,
і пташечка тьохкає ним на світанні.
А щоб не забути, а щоб нагадати,
ти мусиш співати, ти мусиш співати
тихенько чи сильно, надривно чи кволо,
бо голос землі – то освячене коло...

Хоча б мурмотіти, аби не забути,
аби зберегтися у зраді і смуті,
аби зупинити часи, мов насилля,
ти мусиш співати, співати щосили,
бо голос землі – ритмізований хронос,
який повертає початок натомість,
який піднімає загублені душі,
мінє орбіти і мороки глушить,
який і забути насправді не можна –
він навіть у вітрі звучить переможно,
бо ним ця земля промовляє до світу,
щоб Бог не вагався – тут теж його діти.
Допоки в землі залишається голос,
до того землі не завершене соло,
і ноту тримає сопілка з калини:
«Я є, я жива, я ніколи не згину...»

Чи варт?

Далі Троянда висохла, Лис помер,
не дочекавшись Принца, маленький світ,
створений ним із власних думок-хімер,
зник, мов літак у морі, у вирі літ.
Справді, усе проходить... Чи варт щораз
вірити знову в краще, шукати зміст?
Де там тепер той Льотчик, і Принц, і Лис –
жодного не зосталося серед нас...
«Варто?» – питався Гамлет, якщо однак,
де ворухився розум, там буде тлін,
якщо кохане тіло – лише кістяк,
нащо за щось боротись, дзвонити в дзвін,
вірити і чекати, садити сад,
пестити пил майбутній, когось любить,
як все одно скінчиться усякий фарт –
там, де був мед і губи, лишиться кість...
Бути-не бути-нити про те, що все
минеться пізно-рано, піде в ніщо?
Чи кораблем, що хтозна куди несе,
плисти собі за вітром, і хай там що?
Може, даремно матері і отці
нас зігрівали в схованці під крилом?
Раптом казки брехали – наприкінці
справді добра не буде, а тільки зло?
Скільки було початків, кінців було,
скільки розп'ять пережито, скільки страт?
...Що, як перемагає насправді зло?
Але я знову йду і саджаю сад...

Самойроническое)

Уж три утра. Звонит будильник,
автобус едет ровно в пять:
поэт, провинциальный лирик,
встаёт столицу покорять.
Еще полночи кто-то дрыхнет,
а он с рассветом в рюкзаке
везет свои простые рифмы
и алкодoping – налегке.
К обеду, мятый и голодный,
приходит он на фестиваль,
на нем пиджак давно не модный,
в глазах сомнение и печаль.
В стихах его бывшие рифмы
несовременной простоты,
провинциальных биоритмов
в них отпечатались следы.
Нет ни подъёма там, ни драйва,
лихой отсутствует надрыв,
ручьи поют, пылают мальвы,
цветут фантазии миры...
Ему чужды истерик вопли.
Кричать – зачем и для чего?
Чтоб сразу все вокруг оглохли,
так и не поняв ничего?
Его естественность наивна
и простота его смешна,
с ним рядом быть как будто стыдно –
при нем неискренность видна...

Он успеваает и напиться,
и, к сожаленью, протрезветь,
он выступать уже боится,
и все же хочется успеть...
В его края последний транспорт
идёт не позже десяти,
а рядом крики, взрывы, глянцы
и дифирамбы с конфетти...
Ни жив ни мертв, сто сорок первым
читает он свои стихи,
когда уже ни слез, ни нервов,
а судьи слепы и глухи.
Никто его уже не слышит,
аплодисментов не сорвать,
и как он дышит, что он пишет –
всем в равной степени плевать.

Так и не поняв половины
чужих стихов из пустоты,
уходит он, согнувши спину –
напрасны были все труды.
А впереди вонючий поезд
или битком набитый бус,
где маты, перегар, микробы
и прочая иная гнусь.
«Чертá мне было в той столице,
прибежище пустых людей,
где одинаковые лица
среди одинаковых идей?»
...Он засыпает в три пятнадцать,
решив, что больше никогда
не озарит притон паяцев
его поэзии звезда).

Монолог прибиральниці

Який солодкий пил театру!
Не пил – пилок чарівних фей.
В нім неповторний вимір рампи
і сонми пристрасних очей...
Вдихаю, всотую в легені
його оманливий туман,
що тліє осадом у венах
і викликає дивний стан...
Напам'ять знаю всі спектаклі,
і ролі теж – від тих до тих,
я кожна з них могла б зіграти,
не тільки мріяти про них...
Дивлюсь і думаю: чом Гамлет
кричить як різаний? От я
стояла б тихо в тому гамі...
І роль, і доля то – моя,
усі мої вагання й суми
такі ж... Хто б ще отак зіграв
його важкі самотні думи
і боротьбу за чинність прав?
Чому Джульєтта так регоче?
Де там природність, чистота?
От я б зіграла непорочну!
А ця манірниця – не та...
А он Офелія, дивіться:
делірій, недопередоз...

Отут була би я на місці,
свій власний граючи невроз...
Отелло, рідкісний пройдисвіт,
і Дездемона – хвойда з хвойд,
Віола, заздрісне бабисько,
та ще з півсотні різних морд...
Де їм до тонкощів високих,
нюансів змісту й почуття!
Таким аби розважить око
і публіку, немов дитя...
А я б могла! А я б щоразу
давила сльози з душ черствих!
Чому ж лише змітаю стрази,
підлогу мию після всіх?
Нездара? Ні, і не потвора,
чому ж розмінюю роки?
З дитинства я хронічно хвора
на інсценовані казки...
Я в кожній з них була помалу,
я сто життів пережила,
я сотні ролей переграла,
як за лаштунками була...
Я стільки дихаю цим пилом,
що, як не стане жити сил,
піду у світла переливи,
в солодкий театральний пил...

Синій катерок

Синій катер на причалі
бачив сині сни
про морські безмежні далі,
шторми навісні.
Десь колись літав на хвилях,
пив бортами сіль,
не лишилось більше сили,
тільки сум і біль.
Дах на рубці заіржавів,
механізм заглох,
тільки пам'ять заховалась
у розбитий льох.
Відтепер в його каютах
модний ресторан,
там відпочивати круто
і крутить роман,
йдуть у нім гучні гулянки
без усяких меж,
дні народження і п'янки,
ювілеї теж,
тупотять, кричать, регочуть,
все, як і завжди,
та не бачать вікна-очі
синьої води...

А коли він сни про море
мріє, то тоді
мерехтять у вікнах зорі,
наче у воді...
...Ось зненацька розірвався
якірний ланцюг,
катерок пішов у танці
поміж синіх смуг,
і чим більше голосили
п'яні і дурні,
тим він далі біг щосили,
далі від землі,
він плигав, немов сміявся,
різав навпростець,
гуркотіли щогли, брамси,
такелаж увесь...
Як кричали, як шуміли
люди гомінкі!
І молили, і просили,
тільки навтьоки
йшов від берега востаннє
синій катерок
на побачення до тайни,
до морських зірок...

Сонні мавки

Мавки схожі на дерева:
взимку сплять, бо так їм треба:
шкарубкі, сухі, брунатні,
і природні, і безхатні.
Замість крові – сік рослини
тихо тьохкає в судинах,
ледве рухаються м'язи,
у волоссі лід, мов стрази,
попід віями, в неволі
очі рухаються кволо,
груди-бруньки сплять допоки,
їм весною вийдуть строки,
заплелися ніжки-стерня,
вуста щільні, наче зерня...
В серці мавки спогад плаче,
серце мавки – сон гарячий,
в лютий холод, в небезпеку –
сон про сонце, сон про спеку.
Не чіпай, хіба торкнися,
хай і подихом, не бійся,
зерня, шкіри, стерня, бруньки –
і вона здригнеться лунко,
очі-райдуги засвітять
і закриються до літа.
Не розбудиш мавку взимку,
не розгорнеш бруньку-стрілку:
мавки взимку дні і ночі
сплять, згорнувшись у клубочок,
сниться їм таке, що людям
не було, нема й не буде...

Люблю, як дощ по підвіконню
і ніч, і вечір шурхотить,
як тінь моя дрімотно-сонна
у ковдру горнеться і спить.
Коли надворі плаче осінь,
нічого краще не бува,
аніж книжок гортати стоси,
плести у вірш старі слова,
з горнятка сьорбати гаряче,
і чатувати сни в імлі,
і думати, кому і нащо
та гра у війни на землі,
і думати: війна – химера,
мара, голодна і німа,
а світ – скляна прозора сфера...
Розімкнеш пальці – і нема...

Монолог

Як важко бути остеронь,
не бігти з усіма
щоденними пророками
куди – ніхто не зна.
Як гірко вирізнятися,
буть каченям гідким,
розгойдувати матрицю
світоглядом своїм.
І не зливатись радісно
в шаленім забутті,
а йти шляхом окремоті,
вужьким шляхом іти.
І почуватись винною
у зграї між своїх,
і ніби трохи дивною,
чужою поміж всіх.
Як важко бути іншою,
де більшість править бал,
лишатися із тишею
поміж людських навал,

саму себе засвічують,
мов під дощем свічу,
собі давати свідчення -
чи правильно звучу?
Як важко проти течії
триматись у воді,
замислювати втечі і
заплутувать сліди.
Як думки не позичені,
як ти не вірний паж,
як чиниш попри звичаїв –
то вибач, ти не наш.
Хотіла б, та не віриться,
раділа б, та куди
неправду, наче милиці,
здоровому тягти?
І не кричиться голосно
«Славімо!» не дарма,
коли король... чи голий, чи...
чи взагалі нема...

Скринька

Скринька серця з рідними піснями
вже зі скрипом, та іще жива:
в ній і досі все, що було з нами,
як була зеленою трава,
як життя здавалося трампліном –
розігнався, плигнув і завис!
Бач, не уявлялося дитині,
що летіти можна тільки вниз.
Все тоді веселкою ввижалось,
кольори – мов вчора Бог створив,
перехожі щиро посміхались,
із душі нестримно лився спів,
і життя було, немов молитва:
подивися, Боже, я – мов Ти!
Бачиш, балансую лезом бритви,
легко йду по краю висоти?

Килим-світ, заплетений в дитинстві,
назавжди з тобою до кінця,
і ніщо, ніякі інші дієства
не замінять першого лиця.
Ті мотиви, мов шпалер малюнки,
назавжди вкарбовані у сни,
ті сторінки, ті гітарні струнки –
мов рясні шпаринки на мені.
Скринька серця з піснями й книжками,
друзями давно минулих літ
вже рипить, і петлі в ній іржаві,
та жива, поки душа не спить.
Зазирнеш у скриньку, знайдеш пісню,
зазирнеш у книжку – юна ти,
і в душі мов вітер свіжий свисне,
і живі, всі ще живі – тоді...

Голоси

Вас так багато... мариться, я зву,
співаю, плачу цими голосами,
вони крізь мене просяться віршами,
вони в мені і б'ються, і живуть,
вони мене беруть, мов інструмент
бере музика у тремтячі руки,
і дмуть в мене свої гріхи і муки,
а я лише незграбний диригент,
що марно мріє справитись з оркестром.
Їм у мені задушно, важко, тісно,
їм у мені не вистачає регістрів,
щоб відіграти щастя і біду,
та іншої немає їм сопілки,
хто відчуває тіні і відтінки,
і я співаю, голосно і дзвінко,
співаю так, немов зі світу йду...

Пробачте

Я вже не приймаю на віру – пробачте.
Я вже не шукаю кумирів – пробачте.
Я різних людей споглядаю і бачу
людей в першу чергу. За це і пробачте.
Людське розчинити у хвилі азарту,
зневагу цідити на друга, на брата?
А далі? Помститься, і знову почнеться
ця тягла ненависть від серця до серця?
Пробачте людину. Хоч ту, яка поряд.
Вона має право на інший спектометр.
Вона має право на сумнів і розпач,
на жаль, ностальгію, на плач і на поміч.
Побачте людину. Пробачте людину.
Вона теж колишня кохана дитина.
Любов на любов відгукнеться нарешті –
любить самоцінно, і вернеться решта.
Коли ж хтось поцілить в вас кулю наскрізну,
хай Бог пробачає, бо він ненавмисно –
то просто любов в нього надто свавільна,
і не залишає нічого, що вільно...
Я чорних і білих не бачу. Пробачте.
Я бачу ненависть між ними гарячу.
Я бачу війну поміж іншими нами
і ходжу межею рядами, рядами...

Україні

Авжеж, без пафосу: я вірю:
все буде,
Ти досягнеш своєї міри
усюди,
Ти будеш, як мене не буде
і інших,
бо Ти не мить і не споруда –
Ти глибше.
Ти крізь такі пройшла торттури –
не зникла,
Країна воїнів, і віри,
і світла.
Мов тінь, крізь мури йшла закляті –
не щезла,
всі тіні – ангели крилаті –
воскресли.
Навали, пошесті і шквали –
не стерли,
не вбили – тільки закопали
те зерня,
росте воно потроху в небо
неспинно,
повільно, вільно, безперервно.
Країно,
Тобі, без пафосу і тихо,
без пиhi:
Ти будеш попри всяке лихо
й безвихідь.
Слабка, я тільки слово можу
до Бога:
світи ж ти їй, мій милий Боже,
дорогу...

Фургон

В житті минулім я жила в фургоні,
пісні складала і співала їх,
весь світ тремтів у мене на долоні,
дорогою лягав мені до ніг.
Коли голодна, а коли і сита,
коли убрана, а коли і ні,
раділа я, як сонце, мов крізь сито,
крізь стіни сяйво сіяло мені.
Раділа я ранковій прохолоді,
в спекотні дні пірнала у потік
студеної річкової свободи,
і я жила – жива серед живих.
Від дихання і пульсу я співала,
від всього серця, наче уві сні,
і все, чим володіла і що мала,
були земля, і небо, і пісні,
і ще – гітара, що тримала голос,
вела у небо, вірила в любов,
у неї був старий побитий корпус
з наклейками пережитих епох.
Співала всім, кого лише стрічала,
звала до серця кожного крізь спів...
Чи то було багато, а чи мало,
але ж моє, мій голос, мій мотив.
Я вірю: хтось мене почує, точно,
у іншій дні, у іншому житті,
де-небудь... все ж чекає той фургончик,
розстроєна гітара, пісні ті.

Старий ліхтарник

Жив ліхтарник старий на старім маяку,
позабутий всім світом сучасним,
він усе пережив на своєму віку:
і щасливим вже був, і нещасним.
Розлетілась рідня, мов птахи молоді –
шлях ліхтарника кожному зайвий,
він зостався один поміж скель і води –
заблукалим рятунок останній.
Абсолютно один. Раз на тиждень сюди
йшов малесенький катер поштовий
і привозив поїсти, питної води
і листівок набір кольоровий.
Йшло життя, потихеньку велося так-сяк,
день при дні, попри старість сувору,
зранку снідав старенький і порав маяк,
по обіді ходив коло моря...
День поволі тонув, і вмикались вогні
прикордонників і риболовів,
і старому здавалося: він не один,
хвилі тихо ведуть з ним розмову...
Ось розвиднілось... Катер ніхто не зустрів,
вдень на башті лишилося світло...
Поховали ліхтарника, де він хотів –
понад морем, під приспіву вітру.

Потихеньку закрили старенький маяк,
бо ніхто не бажав в ньому жити,
зараз надто сучасні приладдя, щоб так,
власноручно, вмикати софіти...
Зачинили, забули, прибрали із мап,
і стежки затяглися травною,
тільки квилили чайки і пес завивав,
і заходились хвилі прибою.
Але кажуть, як зовсім ось-ось до біди,
на старій піврозваленій башті
знов спалахує вогник, і в темній воді
відбивається шлях для відважних.
Як сигнали зникають, і море штормить,
а під кілем каміння і скелі,
на старім маякові незмінно горить
вогник радісний, вогник веселий.
Як остання надія зникає, тоді
він нагадує про потойбічне,
і на хвилях відлуння пливуть золоті,
наче хтось і чекає, і кличе,
наче ми не ідемо назавжди з землі,
наче щось залишаємо світу...
Може, то і легенда, а може, і ні,
я не знаю... Та вірю у світло...

Вогні

Зима буде довга. Палімо досвітні вогні:
ліхтарики слів, сірники невинуватих ілюзій,
щоб кожної миті, у кожному далекому вікні
ми бачили світло і знали: не сплять наші друзі.
Не треба вікно зачиняти... У темряві зим,
можливо, блукає самотній сумний перехожий,
якому здається, що він в цьому світі один,
і втрачене все, що лише було втратити можна.
Слова добираймо для себе, для інших легкі,
легкі і ласкаві, мов пір'я на крилах небесні,
і виростуть крила з простої людської руки,
і вийде широка дорога з шляхів перехресних.
Хай кожному слову синонімом буде любов.
Ненависть сама віднайдеться, і кликати не варто.
Поставте любов коло себе, поставте на варту,
бо зло, переможене злом, повертається знов.
То мужність насправді – любити цей нарваний світ
таким, як він є, і палити у темряві свічку,
і навіть якщо ця зима підступає навечно,
тримати до останнього вогник для тих, хто не спить...
Щоб хтось, замість світла углядівши чорний квадрат,
узав каганець і прикрасив своє підвіконня,
щоб не залишилась без вогника наша безодня,
щоб світла і тіні тривала божественна гра...
А може, зима нам потрібна? А може, вона
для того і є, щоб горіло яскравіше удвічі,
аби майорили у темряві душі і вірші
і щоб не гасили ніколи й нікому вікна...

Ангели

Інколи ангели мають форму
звука, чи нариса, чи малюнка,
інколи те, що чіпляє струнки,
біле буває, буває й чорне.
Може бути ангелом мить і простір,
час і раптово-прекрасний ранок,
ангелом може бути – це так просто! –
інша людина – в ній Божий спадок.
І перехожий, і східна хмара,
крапля дощу і нічна ліхтарня –
все, що раптове, і все, що даром –
може бути ангелом! Точно, правда!
Той, хто помітив мою дорогу,
той, хто про мене згадав у північ,
той, хто мене перестрів раптово,
слово високе сказав і гідне,
той, хто струну доторкнув до серця,
хто підказав мені строки вірша –
ангели літер, палітр і терцій,
ангели – всі ви,
немає вище.

Дар

Комусь вінок, комусь листок,
комусь – співочий дар,
комусь – кохання поміж строк,
а не цілунків жар,
комусь гербарій, а не цвіт,
не ранішня роса,
від когось щастя йде у світ
щогою, мов сльоза,
комусь любить, комусь-то лить
чуття і кров у вірш,
у слово страчувати мить,
спливають рядками лиш,
комусь судома по спині,
а хтось віршує сни...
Усім – своє. Моє – мені.
Я не жалкую, ні.

Лечу у вирій, мов листок,
дощем течу із хмар...
Для чого дав мені Господь
цей неприродний дар?
Мені б тебе, мені б любов,
траву і неба синь.
Навіщо літерами кров?
Ну хто про те просив?
Я не жаліюся, лише –
кохаю чи пишу –
стікаю в небуття віршем,
втікаю за межу...
Хоча би вустами роса,
хоч крапельку б мені...
Я йду словами в небеса...
Чи чують там, чи ні?

На горищі

На горищі жити краще,
щоб ніхто мене не бачив,
не шукало зле і добре,
ані біле, ані чорне.
Щоб нічого – ані звуку,
ані злуки, ні розлуки,
ані радості, ні муки,
ні олівчика у руки.
Щоб із ранку був би ранок,
а не спринтерські змагання,
а увечері – серпанок,
темна нічка до світання.
Хоч добу відсутність повну,
непорушну, безумовну,
без сигналів телефонних,
без рутини, без кордону,

без любові, що застрягла
у душі, мов скалка гостра,
без брехні і навіть правди,
без усього – годі, досить!
Відімкніть мене на хвильку,
розрядіть мене до крапки,
залишіть мене настільки,
щоб без думки, щоб без згадки,
щоби вакуум в квадраті,
щоб ніщо в ніщо помножить,
і забути, і не знати,
що в тім світі статись може.
Щоби з розуму повільно
не зійти, я на горищі
заховаюсь у шпарину,
загортатимусь у тишу...

Зимовий монолог

Поки опалення не ввімкнуть,
горить старий обігрівач...
Її-Богу, легше бути взимку,
а восени таки хоч плач:
чаї ковтаєш незліченні,
ховаєш в ковдру синій ніс,
і щохвилино, і щоденно
ти спиш кругом, усюди, скрізь.
Мов їжачок чи медвежатко
у сплячку горнешся щораз
опісля їжі і горнятко
нагріти знов вмикаєш газ.
Та поки можна це терпіти?
Де президент, прем'єр-міністр?
Я пропоную всіх звільнити...
чи розпалити в хаті хмиз).

Чому опісля літа – осінь?
Та гнати к бісу тих бариг!
Терпіть таке знуцання досить!
Хай був би зразу... Новий рік!)
...Одне втішає: шрам любові
в холодну пору не болить,
бо тільки тліє тіло кволе,
у ковдру горнеться і спить.
Природа хоче відпочити...
Забудь про муки і надрив,
зігрійся й спи. Як буде літо,
кохання буде й поготів.
Заснути б, і не прокидатись,
і вже до самої весни
лише в фантазіях блукати,
і потаємні бачить сни...

Ми не вмерли...

Ми не вмерли – співаємо й далі живемо,
поруч з кров'ю виблискує лезом любов,
чим гучніша війна, тим виразніші наші поеми,
чим коротша межа, тим ясніша основа основ.
Ось ти зараз живеш... що там завтра?

Хто бачить? Хто знає?

На яким перехресті тебе проковтне небуття?
Поворотної миті ясніше нічого немає:
і слова, і любов йдуть межею людського життя.
Завжди разом ідуть крук-канкан-канцоньє-канонада,
кров-любов заплелися удвох нерозривним вузлом,
і чим ближче до краю, чим менше чекати на страту,
тим міцніше обійми, і тим нам дорожче разом.
Ми живемо, і любимо, й пишемо – нас не злякати,
і нехай шаленіє скажений від крові сусід,
ми живі. Нам ще дещо лишилося світу сказати:
найцінніше за все – просто бути, творити, любити...
...Але ті, які вернуться з пекла, посивілі діти,
котрі раптом увійдуть у мирний розмірений час,
будуть вміти по повній співати, кохати, любити
і щиріше від нас, і сильніше, і глибше за нас...

Будь!

Навіть як завтра раптово щезнеш,
променем світла ковзнеш у тінь,
навіть якщо, наче лист померлий,
з вітром піднімешся вдалечінь,
навіть як небо закриє очі –
встань, розігнись, посміхнись і будь!
Навіть як бути давно не хочеш,
навіть як пута ще гірш, ніж путь,
навіть якщо в тім немає сенсу
(бездарі видумали той сенс!),
навіть якщо відпалали весни,
навіть як вигорів вщент увесь,
навіть як важиш, чи варто бути,
навіть як вогник любові згас –
спину наважуйся розігнути,
глянути в небо. Нехай хоч раз.

Антипоетичне)

Не вдягайте мене в поети,
не штовхайте мене в цей ряд
і не пхайте мене у гетто,
де кістки геть усі болять,
я віршую життя – і крапка,
худо-бідно – воно моє,
і відверто – мені до ср...ки,
хто і ким мене визнає.
Я не буду рабою рими,
рамок, розуму і грошви,
не однакові – різні всі ми,
резонуємо – ні, я – ви,
все міняється щосекунди,
балансує життя живе:
як коли і з собою нудно,
як коли все в очах пливе.
Я пишу, я живу, я плачу...
Ну який к бісу я поет?
Я віршую усе, що бачу:
фото світу у свій момент.
Як коли відізвились строфи
чимось вашим, я рада, що ж,
якщо ж вам мої вірші пофіг,
то вважайте їх шум за дощ).

Айседора

Дівчинка стрибала, як уміла:
лист, метелик, шалик, вітерець,
начебто на сцені мала крила,
мов душа злітала до небес.
Дівчина була сама природа:
пташка, рибка, кішка чи дитя,
глядачі, затамувавши подих,
шепотіли: «Справжнє відкриття!
Муза танцю, вогник, хвиля, спалах,
щедра плоть, непереможний дух!»
А вона несла танок у залу,
смолоскип тканини, тіла, рук.
Йшли роки. Славетний хореограф
зауважив: «Гнучкості нема!
Є природна пластика, та й годі,
а постави, класики – чортма!
Взагалі – нема на що дивитись!
Літня жінка, вже під сорок п'ять,
а вона не може зупинитись!
І не сором голою плигати!»
Зупинилась. Рушила автівка,
в колесо ковзнула з шиї шаль...
В штучнім світі щирість – то помилка.
Все природне зайве в нім, на жаль.
Зайві неприборкані, мов море,
зайві ті, хто душу віддає...
Терпсихору звали Айседора.
Штучний світ усунув не своє...

Музика

Послухай музику в собі,
її акорди камертонні
за крок до неба чи безодні,
за мить до щастя чи журби.
Послухай музику в собі...
Усе піде кудись із віком,
лишиться шепотом чи криком
лише ця музика в тобі.
Кохав, ненавидів, любив –
все нетривке і швидкоплинне,
і тільки музика в тобі
незмінна і дорогоцінна.
Держави згинуть в боротьбі,
помруть володарі лукаві,
жорстокі й жадібні до слави,
лишиться музика в тобі...

Вона – то, власне, саме ти,
усе: минуле і майбутнє,
твоя одна й найвища сутність –
не відвернуть, не обійти...
Від німоти до хрипоти
від тебе іншому луною
крізь океани і світи
вона шумітиме прибоєм,
зірок мигтінням голубим,
розмовою гілок і листя...
Послухай музику в собі,
запам'ятай цей голос чистий,
мов серця стукіт, пульсу бій,
мов ноту Всесвіту усього
почуй себе, себе живого,
послухай музику в собі...

Бог не спить...

В придорожній часовні
Бог ніколи не спить,
в золотім завіконні
ледве свічка горить,
мов маяк подорожнім
крізь осінній туман.
Що робити він може?
Може, пише роман?
Справа дерево голе,
зліва голі кущі,
ніби ходять по колу
щось шукають вночі,
здивляються хати
на сучасний хай-вей,
крізь тумани кошлаті
сірниками очей.
Бог виводить нам долі
вензелями доріг
поміж верб і тополей,

мов сторінками книг,
де блукають дерева
і низенькі хатки,
і втікає у небо
темна стрічка ріки.
Потихеньку, поволі,
невагома й легка,
понад обертом долі
завмирає рука...
Ось і я заблукала.
Не завершуй мій вірш.
Скільки там ще зосталось?
Ти не знаєш? Ти спиш?
В придорожній часовні
час спинився на мить...
Йдуть завжди подорожні.
Бог ніколи не спить.

Не просто...

Я знаю, зі мною не просто...
Зі мною не просто, о ні!
Я й досі не зовсім доросла –
дорослою нудно мені.
Я граю життям і словами...
Хто зважиться заборонить
дрібні заримовувать драми,
на вітер розвіювать дні?
Життя – то не стіни, а поле,
то море, а не коридор.
Чому ж так серйозні? Чи хворі?
Із чим там у вас перебор?
Та хто вам сказав, що дорослі?
Та вам ще рости до людей!
Та вам ще до повного росту
рости щохвилини, щодень,
щомиті змивати намули,
зривати медалі із ший,
рости, щоб, бува, не заснули
в дорослому стані душі.
Ну що? Ви усе ще серйозні?
...З усіх нас ростиме трава.
Я знаю, зі мною не просто,
бо я не доросла – жива.

Сон Редьярда Кіплінга

Слони і сонце, сонце і слони...
І жінка в сарі все питає: «Хто ти?
Чому з країни вічної весни
пішов ти в край кордонів і скорботи?
Хто ти, скажи, англієць чи індус?
Свободи мить чи камінь на могилі?
І де усі твої найближчі милі –
друг, донька, син? Навіщо ти загруз
в тенетах людства? Чим тобі не раєм
був дикий світ свободи і безкраю,
де народився й виріс, де ти був
зорею, сонцем, хвилею, горою?
Навіщо все це сталося з тобою?
І хто ти зараз? Хто ти? Сам забув...
Що дав ти тим, які тебе любили?
Закон і розум? Як оті, що били
тебе в дитинстві словом і ціпком?
Чим ти платив любові? Чи пером,
що кликало англійців воювати?
Яка земля тобі була як мати?
Що народила? Що звела нишком
усюди ґрати, війни і гармати?
Хто ти?» ...У сарі снилася мала,
син у чалмі... і друг, і всі питали:
«Хто ти, хто ти? І де твоя земля?
За що тебе любили й помирали?
Хто ти?
Життя наспід перегорни.
Ти –
автор ненаписаної решти,
де Мауглі вертається нарешті
у ліс від лицемірства і брехні...»

Вибір

Біле – чорне чи чорне – біле?
Обирай.
За підказкою – темні сили,
так і знай.
І не завжди є біле білим
й навпаки,
хай тобі не забракне сили,
шлях важкий.
Бог і диявол тасують карти
в дві руки,
навмання з ними грать не варто
в піддавки.
Тільки ти, за тобою вибір,
більш ніхто.
Ти отримаєш сам, що вибрав –
то на то.

Що, чекаєш ізнов підказки?
Хто ж пророк?
Мо', чортяка у білій масці?
В чорній – Бог?
Хто з них? Вибір – то за тобою,
то є ти.
Не малюй на стіні героя,
підожди:
розпинають пророків потім,
а катів
коронують на довгі роки,
самі – в хлів.
Що, чекаєш усе підказку?
Не чекай.
Обирай сам для себе казку:
пекло? рай?

Любіть!

Люди, любіть, хоч мить,
поки душа горить,
поки ви ще живі,
поки гарячі ви,
поки відчути ви
здатні вогонь і лід,
люди, любіть живих,
бо пропаде і слід.
Ближній такий, як ви!
Кращий чи гірший? Ні!
Просто він теж живий,
бачить і дощ, і сніг,
бачить весь світ, як свій,
може, інакше, так,
але він теж живий,
має права, дивак.

Інші – то теж є ви,
Всесвіт – єдиний світ,
люди, поки живі,
будьте людьми до всіх:
немічний чи слабкий,
дивний чи не такий,
просто якийсь чужий –
поки він ще живий,
люди, любіть його,
бажано – як свого,
бажано – як себе.
Людство таке слабе,
може, єдину мить
всім нам дала блакить...
Поки живі, любіть,
поки живі, любіть!

Заповіт

Не ховайте мене – розвійте,
вітром вірші мої посійте,
напишіть їх на стінах милих
того міста, де я любила,
намалюйте вірші-мурали
на потрісканих стінах старих,
на суспільних потертих лавах,
де юнацтво сидить у парах,
напишіть їх на тих дорогах,
де натомлені біла ноги,
де з коханим ходила разом,
напишіть мої прости фрази.
Буду деревом я осіннім
в цьому місті прадавніх тіней,
буду жити у кожній шибці,
не у книзі, не на сторінці –
там, де падала і вставала,
де кохання собі шукала,
де шукала любов одвітну,
загорталась у хустку вітру.
Напишіть мої вірші всюди –
дощ ізмиє, усі забудуть,
але я залишусь в повітрі...
Тільки дайте мій попіл вітру.

Тим, хто йде

Попереду зоря. Іди, не зупиняйся!
Нехай вогонь багать тобі зігріє тіло.
Із лісу і кущів виття звіриних зграй,
самі себе гризуть – то їх собаче діло.
Обійдуть і вовки, бо йдеш на зірку ти,
й шакали приберуть свої смердючі ікла.
Ідеш на зірку ти – нікому і ніде
тебе не зупинить, бо ти вже бачиш світло.
Твоя зоря – тобі, і шлях єдиний – твій,
не спи, бо заїдять мурахи-ліліпути,
пали вогонь душі, пали пожежу мрій,
повторюй свій мотив – не дай Господь забути!
Пали вогонь у ніч! Кидай слова у дим!
Хай полум'я пісень розбудить небо спляче,
і викличе зорю, і знову буде день,
і буде світло всім! А ти нишком заплачеш...

Життя як сон...

Життя як фільм, життя як сон...
З якої сторони
реально-віртуальних зон
перебуваєм ми?
Я бачу сон... Так легше все,
і все без боротьби...
Екрана висохле лице
мені шепоче: «Спи»...
Свідомість просить: «Відімкнись,
навколо – це не світ.
Реальний світ в айфоннім сні
привабливо мигтить.
Все це навколо – біль і смерть,
хвороби і війна,
цей світ, що вічно шкереберть
летить, куди – не зна,

усе навколо – то театр,
міраж, обман, кіно,
чийсь недотепний, може, жарт –
хіба не все одно...»
Цей світ не може бути життям!
Збудіть мене, чи вже
засну у вічне небуття,
теж стану міражем.
Не може стільки болю бути,
не може бути, ні!
Чи вже екран мені розбить,
чи світ в моїм вікні
нехай би зник без вороття –
в нім тільки біль і страх!
Смертельно хворе майбуття
з айфоном у руках...

Просто так...

Заспівай, розкажи – просто так,
не за дзень, за мідяк – просто так,
як співає повітря в гілках,
як співає до сонечка птах.
Затанцюй сам собі, не журі.
Затанцюй, наче ватра горить,
наче полум'я крутить танок,
наче струмами в'ється струмок.
Не для грамот, медалей і місць,
не для оплесків і нагород –
буде бубном хай місяця диск
бити ритми на кожний твій крок.
Заспівай, затанцюй, розкажи –
не комусь, не за щось – просто так.
І не квапся – це не віражі,
це дихання і думки у такт.
Ти не можеш? Шукаєш причин?
Сам із себе заскринивши скрин,
ти давно абсолютно один
поміж сотні подібних вітрин.
Не живемо – вдаємо життя.
Від природи лишився кістяк.
Скоро дихати навіть відтак
ми не будемо вже просто так,
ми не будемо вже просто так,
ми не будемо вже...

У кільцевому

Не висаджуй, іди по колу,
я назавжди твій пасажир,
я проїду життя поволі,
перегляну ізнов до дір,
все спочатку, і не спиняйся,
дай згадати усе-усе,
мій автобусе, і не квапся,
бо життя – все одно кільце...
Провези повз районну юність
і центральну любов мою,
не висаджуй мене. Натомість
так по колу й вези, молю,
знов і знов на ті самі граблі,
знов і знов на ті самі шви,
ідь, автобусе, мій примарний,
повз квартали мої криві,
повз заплутані мої стежки,
повз заплутану долю цю,
не спиняйся – я хочу решту
часу їхати по кільцю...

Автобіографічне

О клятий вік, коли у зерні бачиш
і пуп'янок, і квітку, і плоди,
і перед тим, як падати, ти плачеш,
і перед тим, як вдарять, плачеш ти,
як знаєш все, прийдешнє і минуле,
не віриш вже ні в пагін, ні в кістяк,
і зовнішнє очей тобі не муля –
ти бачиш душу крізь старий піджак.
Ти бачиш все. Спостерігач лінивий,
ти в світ не йдеш, а тягнеш світ у дім
і кидаєш у вірш, поки є сили,
усе, що є у Всесвіті твоїм.
Твоя орбіта, колія і рейки,
і ні на крок за ризику, ні на мить –
лише за склом тремтить гаряче зерня
твого вогню, і дражнить, і болить...

Молитва

Укрий мене, Господь, від сильних світу,
хай кесареве – кесарю, мені –
дзвінку сопілку, серденько відкрите
і ясні зорі в синьому вікні.
Укрий, прошу, від люті їх і гніву,
а надто від любові збережи,
залиш мені палкі чуттєві зливи,
самотні співи, вірші-вітражі.
З гори усе здається значно меншим,
та то не так – то тільки зору кут,
однакові життя і смерті верші,
на небесах у всіх один статут.
Не дай, Господь, позаздрити нікому,
а надто тим, кому Ти більше дав,
від ролі монумента неживого
і вчителя, прошу тебе, позбав.
Хай кесареве – кесарю довіку,
а Богу – Боже, а мені – моє.
Мого життя живу відкриту книгу
читатиму, допоки сили є.
Охороняй, Господь, утримуй варту,
не спокушай: ні слава, ні грошва,
ні найталановитіші слова
душі й сумління чистого не варті.

Казка про новорічні іграшки

У неї чорні очі
неначе вістря стріл,
у нім вогонь гуркоче,
лоскоче пір'я крил.
Вона – тонка японка,
на віялах сади,
і кімоно із шовку,
і голос золотий.
А він – дракон із казки,
палає і гримить,
обличчя – наче маска
із приспаних страхіть.
Усім вони відмінні,
зі спільного у них –
одна на двох країна
дитинства і весни.
Вони жили в неволі,
із року в рік – роки –
їх брали з антресолі
прикрасити гілки.
Вони жили у місті
холодних сірих снів,
де не було їм місця,
а разом – й поготів:

вона – із порцеляни
і кришталевий він...
Світилися гірлянди,
стрибав святковий дзвін...
Коли усі лягали
і місто йшло до сну,
вони разом літали
в квітучу долину,
де цвіт рожевий вишні,
де гори голубі,
де все тонке і ніжне –
й не снилося тобі.
Вона сідала верхи
на вигнуті хребці,
він мчав, неначе беркут,
у будь-які кінці.
Вони були щасливі
сильніше від усіх,
коли країна дива
стелилась їм до ніг,
коли внизу стриміли
зубці монастирів,
і гори височіли,
і пташки лили спів.

Коли проміння східне
кохало плюскіт хвиль,
ті двоє, знову рідні,
губили сум і біль...
Вона його любила,
бо він вертав її
у ту країну милу,
де все і всі свої,
його кошлаті крила
були потрібні їй...
А він любив це тіло
на спині шкарубкій.
Тоді летіли знову
до міста сірих душ,
де місьць нема живому –
не рухайся й не руш...
...Аж раптом вийшов чорний,
пухнастий і товстий:
звалив ялинку горду
котисько-лиходій.
Котисько, ой, хазяїн!
Турнув святковий світ:
ото і був останній
для них обох політ...
Розбилися на скалки
японка і дракон...
Шкода? То ж тільки казка,
то новорічний сон...

Монологи Мотрі Кочубеївни

Найкращий, тату: очі сині-сині,
розумний, тату... Сивий? Що з того?
Пробач мені, такого полюбила,
не гнівайся, люблю, люблю його!
Старий? Він на життя від інших вищий,
він знає світ – я хочу все, що в нім:
його життя, пісні його і вірші –
навіки, назавжди, навечно з ним,
усі його гріхи, принади, мрії,
і сумніви, й сумління, і любов –
усю любов, що жевріє і тліє,
і, може, розгорітись зможе знов.
А я ж така, як ти, мій тату... Вежа
чим вища, тим сильніш в мені азарт.
Він буде мій! Я полум'я, що ріже
собою все... єдиний мене варт.
...Благав мене – чекай, моя дівчинко,
здобудем перемогу – буду твій,
а я його – та пестити, я ж жінка,
у мені свій за щастя смертний бій.
Так, я його сама і спокусила,
любила більш родини і землі,
любила – і собі відтяла крила,
й йому відтяла... Боже, відмоли...
Хіба любов коли кого чекає,
якщо їй час прокинутись від сну?
Вона, немов дитина, вивертає
і розриває лоно і пільму...

Лише його чекала я щосили,
лише такого лицаря, царя,
прости мені, я щиро полюбила,
за ним би світ за очі, за моря,
за ним, бо я – його, йому, до нього,
бо він – мені, і що зробити з тим?
Пробач, що полюбила я такого,
пробач, що я була щаслива з ним...
Ішла любов межею й лезом смерті,
ішла любов хрестами й полином,
нам всім тоді судилося померти,
на цій землі лишитися хрестом,
хрестом червоним, ниткою у прірві,
хрестом червоним для майбутніх всіх...
Моя любов – розіп'ята країна,
моя любов – розіп'ятий мій гріх...
Чекати не змогла, було несила.
Все без любові – квітка-сухостій,
а я ж його, немов життя, любила,
в житті і смерті він навіки мій.
Червоні грона, грона горобини,
хрести червоні і червона кров...
Я, тату, хочу гинути, й загину...
Навік моя розіп'ята країна...
Навік моя розіп'ята любов...
...Не чує тато, голову відтято,
Іван не чує – вже його нема,

сама для себе найлютіша страта,
сама назавжди, в вічності сама,
душа співає, плаче і голосить
твої пісні, Іване... до судом,
про ту чаєчку-чайку при дорозі,
що в'ється над розореним гніздом...
«...Ви чули? Кочубеївна причинна
в гаю диканським ходить уночі,
намисто ниже з ягід горобини
і щось таке то плаче, то кричить...
То все брехня – в монастирі, в Полтаві
черниця-диво... Кажуть, то вона,
та сама Мотря. Тільки чи щаслива?
Змертвілі очі, сива голова...
Та людоньки, вона давно у шлюбі!
Така ж то гарна, ще б не заміжня...
Але вона Івана все ж любила?
Любила, та була йому рідня.
Хрещениця. Любить таким не можна.
І мати била, й батько не хотів –
ото ж воно й кінчилося безбожно...
Чорти б вхопили тих багатіїв,
московський цар усіх на порох зітре,
а з ними й нас... були та й загули», –
дівчатка гомоніли. Східний вітер
тінь горобини тиснув до землі...

Полтавському художникові І. Мясоедову присвячую...

Малював картини і трохи – гроші,
і за те, бувало, сідав за ґрати,
був коли поганим, коли хорošим,
а колись із власним побився татом.
Він був надто він і ніякий більше
і робив лиш те, що вважав потрібним.
Називали генієм, хоч і грішним,
маргіналом, так, але дуже здібним.
Він тягав ваги, мав міцну статуру,
і себе знімав без одежі – зовсім!
Він любив могутню свою фігуру
і прекрасним був, мов колос Родоський.
Мав свій дім, майстерню, родину, учнів,
що також любили принади тіла,
і писав він з ними богів не штучних,
а живих і справжніх, і дуже вміло.
На роботу майстра, на тіло біле,

заглядались мешканці крізь паркани,
бо Олімп побачити так хотіли
крізь шпарини в дошках, хоча б частками.
Мав дружину гарну, артистку цирку,
малював і марки, й купюри, й жінку,
малював і долю на власну мірку,
не жилося генію під копірку.
Він повстання бачив, в'язниці, війни,
бачив і диктаторів, і повсталих,
попри все однак залишався вільним
від нудьги, від влади і від обставин.
Він півсвіту бачив, тікав з півсвіту
із підробним паспортом, нелегально,
і дай Боже кожному так прожити,
щоб яскраво, щиро і не банально.
«Ми усі з Олімпу, усі ми – боги» –
мав таке художник негласне кредо,
і тому на стінах, де жив він довго,
є таблички з написом «М'ясоєдов».

Байка

Сварилися поети: хто найкращий?
Питали в Бога рейтингів собі:
нездара, трудівник, талант, ледащо –
кому і скільки? Боже, присуди,
хто першій із кінця, а хто з початку
кінцевий? Хто найкращий із усіх?
Хто більш натхненний – хлопчики, дівчатка?
Аж чують: нагорі дошкульний сміх:
як діти ви, їй-Богу, «в кого більше»,
«хто плюне далі», «хто брудніш за всіх»,
«хто пасочку з піску зліпив найвищу» –
немає вам доросліших утіх?
Всі ваші душі різні, унікальні,
вони мов квіти у моїм саду,
я сам у нім борюся з бур'янами,
прополюю пирій і лободу.

Я так скажу: не треба чвар і суму,
свої світи і квіти бережіть...
Поезія насправді – це парфуми,
настояні із вашої душі,
щоб кожен підбирав собі за складом
свій аромат до крові, до клітин,
на кожного із вас знайдеться саме
такий, хто вас полюбить. Хай один.
«Шанель» і «Шипр» однаково потрібні,
бо люди різні, різні і живі.
Пишіть вірші, пишіть від всіх відмінно,
ви в мене діти – квіти запашні.
Пишіть, коли не можете мовчати,
пишіть, і хай не буде інших справ!
Лише піском не кидайтесь, малята,
бо відберу той дар, що сам вам дав.

Поза містом

Поза містом ще мешкає Бог:
зранку він відчиняє віконця,
крізь фіранку вибризкує сонце,
і бурулька втікає в струмок.
Пресу він в окулярах горта
і потому гуляє надворі,
аж допоки не вигулькнуть зорі
і не зайде у дім темнота.
Він блукає в минулих часах,
заглядає у вікна і двері,
видивляється тих ефемерних,
що живуть у шпаринах і снах.
Ходить він по замерзлих садках,
їсть гірку горобину й калину,
ось, дивись-но, іде попід тином
із ціпком в зашкарублених руках.

Набирає в долоньку води
із колонки, вмиває обличчя
і чалапає далі... Куди?
У ніщо, у нікуди, у вічність...
Схожий він на мого дідуся,
як вже був і слабенький, і хворий,
але все ще виходив до двору –
хоч поглянути на небеса.
...Якщо Бог ще існує, то тут,
у одноповерховому раю,
де ще люди насправді живуть,
де у сутінках вікна світають,
де віконниці сходяться вдвох,
і дерева крізь дах проростають..
Може, тут десь і мешкає Бог,
а у місті його вже немає...

Христос

Якби Христос зійшов в наш світ,
безхатченком би був,
шукав би в смітнику обід,
ім'я б своє забув,
бо вище Він би не пройшов,
крізь ґрати б не проліз,
лиш той, хто кублиться вужем,
пролізе всюди й скрізь.
Не змажеш, то й не повезе,
не хилишся – не лізь,
той на карачках проповзе,
хто хоче стати кимсь,
хто через інших і себе
перейде, зрадить, здасть,
тому і буде, далєбі,
іти козирна масть.
Атож, ми всі якісь криві
або через один –
покрúчі, штучні і черстві,
бо вирости крізь тин,
бо прогинались кожен крок
крізь різні прохідні...

І старцювати навіть Бог
пішов у наші дні,
і не впливає відтепер
на звивини земні,
бо як в душі вогонь помер –
чи допоможе? Ні!
Не зможе врятувати Він,
бо не добро в серцях,
а тільки гроші, успіх, дзвін..
Ми вже обрали шлях...
Якби прийшов тепер Христос,
було б нам все одно,
чи змерз, чи вмер, а чи воскрес –
якщо це не кіно,
якщо не шоу і не дим,
не гуркіт, не пісні –
ми не впізнали би його
в безхатченку міськім.
Пройшов би світ, не зупинивсь,
ну що за диво? Хтось
на смітнику шука пожив...
Ну хоч би і Христос...

Поетам та художникам присвячую...

Дійсно, ви всі абсолютно праві.
Нащо вам ті божевільні?
Надто вони несвідомо живі
і некеровано вільні.
Сходити з розуму треба тихцем,
так, щоб ніхто не побачив,
не вирувати при цьому лицем,
не пропускати побачень,
і віддавати щоденні борги,
і не пришвидшувать кроки,
щоб ані друзі, ані вороги
не здогадалися... поки.
Сходити з розуму треба, як всі:
в межах законної норми,
а не гойдати життя терези
вічно із білого в чорне.
Сходити з розуму треба ледь-ледь

і непомітно для себе,
а хто помітить – хай котиться геть,
в кожного різні потреби:
кожен по-своєму гасить цей світ,
жадібний, жорсткий, жорстокий,
їжа чи ігри, горілка чи хіть,
хтось скаженіє... потроху,
дехто рятує усіх на свій лад –
хтозна, на краще, на гірше?
Дехто збирає на всіх компромат,
дехто витискує вірші,
дехто не може тримати межу,
і крізь його божевілля,
крізь переливи його вітражу
міниться сіре довкілля.
Сірим у ньому лишитися – зась,
люди – мінливі створіння,
тож закривайте віконця від нас –
нащо вам ті божевільні.

Немає...

Немає, немає, насправді мене вже немає,
і те, що триває, мене на плаву не тримає:
і ніч, що пливе понад містом, немов каравела,
і травня солодких парфумів наповнений келих –
я зайва у розквіті, як і у розпаді зайва,
і темрява холодом віє, осліплює сяйво,
це, певно, роки залишили опудало з шкіри:
і вірної віри немає, й ніякої віри.
Ця ніч віднімає назавжди добу пережиту...
Змінити цей факт неспроможні ні сонце, ні літо.
Життя витікає щодня... Залишає хітинні
порожні ляльки від метеликів, тіні хотіння.
Ні, я не помру – хто насправді не жив, не вмирає...
Я вмерти не можу – мене вже і зараз немає.
Неначе ця ніч прохолодна, п'янка і прозора,
я геть не потрібна, для інших причинна чи хвора.
У світі, де в небо наразі не дивляться люди,
мене не існує ніде, не було і не буде....

Хаос

Плекай свій хаос у собі:
маленьку зірку полохливу,
раптову іскорку мрійливу,
запал в любові й боротьбі,
зародок спалаху і змін,
ікринку всесвіту усього,
початок простору й хвилин,
початок мертвого й живого.
Він прикипає до руки,
а відпусти – то буде пекло,
світи від нього сірники,
опалюй дім, хай буде тепло.
Світи життя, малюй життя
його живим гарячим світлом –
без нього сутність вже не та,
як без душі – пуста молитва.
Можливо, це і є душа?
Природний хаос? А людина
його гострить, немов ножа,
або плекає, мов дитину...

Апельсинові квіти

Коли за вікнами завія,
крізь сивий день і вітер синій
я мрію потаємну мрію
про ніжні квіти апельсинів.
Лежать засмаглі помаранчі
на тлі віконнім білім-білім,
такі невимірно гарячі,
в них стільки соку, стільки сили...
А десь далеко в іншій світі,
в зеленій сонячній долині
співають небу білі квіти –
прекрасні діти апельсинів...
Я їх ніколи не побачу,
та і нащо торкатись мрії?
Мені мою холодну вдачу,
мою пронизливу завію...

На тому березі чи боці,
у вимірі у паралельнім,
такі дива на кожному кроці,
такі принади там, напевне...
А може, там живі і досі
усі, хто зараз вже не з нами,
вони вінки із квітів носять,
плоди солодкі рвуть руками...
Можливо, зараз десь тримають
в долонях квітку апельсинну?
і мріють, згадують, бажають
мою засніжену картину,
мою засніжену країну –
відчути сніг на теплій шкірі...
Я п'ю нектар із апельсина.
За склом холодний білий вирій...

Комета

Бачиш комету? Ніколи свій шлях
їй не змінити:
мить – і безслідно згорають дотла
метеорити.
Кулею мчать і спалахують врешт
у атмосфері.
Бачиш комету? У неї свій хрест –
рух у етері.
Ні, не на градус, ніколи, ніяк –
не відхилитись.
Тільки секунду зоріє маяк,
далі – вже снитись
буде комета осяяним тим,
хто її бачив,
у темноті невимовно пустій
хтось та заплаче...
Може б, вона засвітила комусь,
стала б свічею,
може, прогнати для когось пітьму –
краще для неї?
Хоч би й хотіла, та вся її путь,
всі її терні
завжди зумовлені – не повернуть
квітку до зерня.

Бачиш комету? У неї є свій
курс і вітрила,
згадуй у темряві, згадуй і мрій,
як все світилось –
світло, мов денне, миттєве, жаске,
світло усюди –
ось вже комета іде у піке,
далі – не буде.
Раптом яскраво, до дріб'язок, суть
схопить – і згасне...
Кожна комета трима свою путь –
вчасну, невчасну...
Доля у неї – обірвана мить.
Крізь атмосферу
стрімко земля їй назустріч летить –
райдуга-сфера.
Далі – немає, мовчать небеса,
темно і звикло...
Але ж ти знаєш, яка то краса –
шлях її світла...

Реквієм

П. В. Киридону присвячую

Наші душі зйдуть квітами,
наші мрії стануть травами,
і на обрії загравами
наші думки майорітимуть.
Не зникає – залишається
у щоденних ритмах радості
все, що з нами відбувається,
всі миттєвості і даності.
Залишаються у просторі,
і дають життя майбутньому,
і лягають в трави росами,
і чергують день і сутінки
теплота, любов, взаємність,
переспіви, перехрещення –
світло світу залишаємо,
наче зернятко прийдешнього...
Ми зустрінемося хмарами,
ми розіллємося річкою,
до небес підемо парою,
навесні втечем потічками...
Не зникає – обертається
коловерть тепла і ніжності,
і тому ми не прощаємось –
зустрічаємось у вічності...
Сонцем, річкою, рослиною,
швидкоплинною хвилиною
перевтілимось і змінимось,
і усі колись зустрінемося...

Самота

Самота буває непоборною
кригою і крилами нестримними,
німбом-терном, перлами та голками
і моєю подружкою вірною...
На горі безмежно, та не радісно,
видно все – не відчуваєш подиху,
і не відчайдушно, і не заздрісно –
тільки шкірі й тілу зовсім холодно.
Видно горизонти світовимірні,
зміну дня і ночі, мандри зоряні,
тільки поряд пусто, наче вимерло
все живе, і тепле, і нескорене.
Тільки вітер інколи торкається,
чи пташина зачіпає крилами,
чи маленьке сонечко чіпляється,
лапками лоскоче шурхотливими.
І тоді в імлі зникають обрії,
і нічого, крім жаги та лоскоту
і твоєї власної гармонії,
всесвіту всього і цього досвіду.
Як заплющиш очі – станеш шкірою,
як розплющиш очі – станеш хмарою –
мить між тим і тим хай буде мірою,
краплею між кригою і парою,
бо немає обрію без людського,
і тремтіння дотику – без обрію...
Відгукнись, торкнись живої сутності,
і лети туди, де небо зоряне.

Істина

Які ж ми до біса впевнені,
які ж ми безмежно впевнені,
що ми – ті єдино правильні,
а інші – то пустоцвіт.
Будуємо власні твердження,
боронимо власні твердження,
таємні свої підвалини
і свій нерухомий світ.
Як легко ми, судді, судимо,
так само судимі будемо,
як легко виносим вироки,
так легко заробим свій.
Скажіть, ну хіба ж то люди ми,
якщо тільки себе любимо,
собою усе вимірюєм,
рівняєм до власних мрій...
Як болісно в цьому світові
між чорним і білим – битою,
зроби мене, Боже, сірою,
нехай розчинюсь на тлі.

Не хочу судити ближнього –
ні дальнього, ні суміжного,
ні праведного, ні грішного
немає на цій землі.
Позбав мене, Боже, осуду,
упевненості у досвіді,
залиш мені, Боже, досліди
і помилки дорогі,
сумління мої і сумніви,
вагання мої задумливі,
тяжіння мої знеструмлені,
віддалені береги.
Залиш мені, Боже, відстані
від чистого і нечистого,
неправильну і розхристану
нехай течія несе...
Що істина? Промінь-ниточка.
Під куполом йде артисточка –
спитайте її про істину.
Вона вам розкаже все...

Екзистенційне)

Коли мене люблять, я масло, я тісто,
коли ж роздратують, мені в собі тісно.
Від лютого гніву, від злого відчаю
я раптом шаблюку в руці відчуваю,
я рух відчуваю і тіні спинію,
і сонце від мене втікає такої,
собаки скажені, вітри-горлорізи –
одні мені друзі, й нікого поблизу...
Вмикається розум, холодний, мов крига,
і наче гортаю сторінки я книги,
де все і про всіх достеменно відомо,
читаю – і бачу систему в усьому,
закони усього, кінець і початок,
гортаю я далі, читаю до крапок.
І йде блискавиця між мною і світом,
і це божевілля вже нікуди діти –
я раптом шаблюку угору здіймаю
і тіні ворожі на спис настромляю...
Сказати відверто, якщо розізлюся,
сама я себе неймовірно боюся,
неначе не я, а якийсь незнайомий,
кому побратими і грози, і громи...
Та то дуже рідко насправді буває,
як щось зачіпає чи хтось зачіпає...
Коли ж мене люблять, я лагідна кішка...
Любіть мене, люди, хоч трішки, хоч трішки...)

Хрест

Ліво чи право? Нині чи присно?
Бути – не бути... Пройти тест...
В кожного власне є перехрестя,
справа людини – нести хрест.
Вибір щомиті... Такі справи.
Час недоконаний, стан – стрес.
Право чи ліво? Твоє право –
вічно й незмінно нести хрест.
Пекло навколо, а рай – десь там...
East – чи позаду? А де ж West?
Вибори, вибори, перехрестя...
Де не підеш, а нести – хрест.
Справа кричать: ми завжди праві,
зліва кричать: ми також best,
ти ж на хресті і ніхто, справді,
правди не знає. Неси хрест
вічного вибору й коливання,
недорозплутаний твій квест.
Право, чи ліво, чи то прямо?
Право людини – нести хрест.

Монолог акторки

Світ танцює на мотузці,
я танцюю в кабаре:
розважаю коло вузьке,
п'ю, як горлечко дере.
Хтось когось купує, наче
з м'яса вирізку, а я
маю зовсім іншу вдачу –
і нікому, й нічия.
Хтось все жéре – не наїсться,
хтось збирає – не збере,
тільки тут життя іскриться,
в колі світла, в кабаре...
В мене тут постійне свято!
Зі сльозами на межі
я танцюю, мов заклята,
виробляю віражі...
Краще вже крутити соло
на пілоні – на хресті,
аніж помирати кволо,
пасти, різати, вести.

Зачепити може кожен:
випадкова куля – дзинь,
і ніхто не допоможе:
хто не разом, той один.
Я не хочу їсти інших,
бити, гризти, ставить мат...
Розважати – не найгірше:
хоч до чогось є талант.
Десь когось із чимсь вітають.
Десь когось кудись несуть.
Світ триває, світ минає...
Охрестити – пом'януть...
Між вовками і вовками,
вовкулаками й людьми
я свою танцюю драму
під гітарний ритм струни.
Більш нічого я не вмю.
Світ піймав мене в капкан,
я із зашморгом на шиї
витанцьовую канкан.

Словоманія

Словоманія, словомагія,
словологія, словогамія –
не найгірші, повірте, манії
з тих недоліків, котрі маємо.
Кожний марить і мріє віршами,
то чому і за кого гірші ми?
Не життями – словами граємось,
ними лащимось, ними лаємось,
словом любимо, словом плачемо –
все ним визначене, оплачене...
В світі штучному і продажному,
оцифрованому, вінтажному,
щоб хоч якось потроху дихати –
в слово вірити, словом міряти,
зберігати хоч крихту манії,
не буденної, не банальної,
не логічної і не звичної,
мов життя, незбагнено вічної,
не соромитись словоманії,
задушевної, сповідальної,
безумовної, екстремальної –
наче пташечку птах підманює.
Пісня птаха, поета арія –
однієї природи магія...

Танцюй!

Танцюй як гірко і як добре,
співай як сльози і як сміх,
співай, неначе бачиш обрій,
танцюй для себе, не для всіх,
танцюй, щоб Бог тебе побачив,
співай, щоб Бог тебе почув,
немов востаннє, так, неначе
у церкві ставиш ти свічу,
мов небо – твій глядач єдиний,
перекажи йому життя:
і перемоги, і провини,
і помилки, і каяття,
і вир розлучень і побачень,
і самоту свою і біль...
Тоді усі тебе побачать,
немов комету, звідусіль!

Артеміда

Отрута у серці – солодка стріла Афродіти,
та бійся, якщо покохаєш саму Артеміду,
якій полювання миліше за любові різні –
на звук вигинається лук і випорскує вістря.
Вона відчуває рух тіні і стукіт у серці,
полює вона, наче блискавка з хмарами б'ється,
смертельно-прекрасне, шалено-стрімке полювання –
для неї розрада, цілунки, обійми, кохання.
Вона не ховається – миттю рушає на звіра,
вона його чує якимсь почуттям бузувіра,
і потяг мисливця сильніше, ніж пристрасті сила:
стріла у колчані болить, мов нелюблене тіло.
Як пісня стріли пролунає до самої крапки,
втрачає богиня цікавість, і знову спочатку,
і їй непотрібні ні шкіра, ні м'ясо, ні кістка –
лише полювання жагуче, тваринне і чисте.
Спитайте, де той Актеон, хто кохав її щиро –
богиня його заховала в оленьчу шкіру,
хоробрий мисливець загинув, мов немічна жертва,
бо власним собакам хотілося рвати і жерти.
Іронія долі. Тепер вона дивиться вгору,
шукає сузір'я його в небесах неозорих...
Шкодує, напевне, що стріли туди не літають,
і може, про інше шкодує – хто знає, хто знає...
Атож не дивіться в її переливчасті очі –
вона вполювати, а більше нічого не хоче
і втратить цікавість, як тільки гачок або стрілку
загонить у тіло. Мисливець вона, а не жінка.

Гібридне

Гібридна епоха,
гібридне кохання,
і вірність гібридна,
і зрада також.
Спиратись на кого?
Хороше, погане
сплелися в обіймах...
Хто де з них? Отож.
Сплелися в обіймах,
злилися повільно
низьке і високе,
свобода й полон...
Хай келих підніме
за нас божевілля:
хто знає, допоки
триватиме сон...
Заплутались люди,
де чорне, де біле?
Розмиті кордони,
не світло, не тінь,
лиш сіре усюди.
Зусилля безсилі.
Хіба що червоне
розлити на стіл!

Вишивка

Вишивала бабуся дівчинку,
що сидить з козеням малим.
І життя незворотна річечка,
нитка-голючка, блим та блим...
«Витягаю червону ниточку
і стібок за стібком кладу.
В мене мама була, мов квіточка...
Поховали її в саду.
Бідна, з голоду аж точилася,
наче висушений листок...
Ні, нічого не залишилося,
ні речей, ні фотокарток...
Стежка, стежка, синенька ниточка,
де ж мій таточко спать лягли?
За колосся взяли Василечка,
навіть тіла не віддали...
В'ється далі зелена ниточка -
гімнастерочка на мені,
всю війну я пройшла сестричкою.

Вдень не згадую – тільки сни.
Далі нитку куди? Не бачу я...
Залицялися вдвох – отож,
переплутала я побачення
і побралася з третім... Що ж...
Жовта ниточка, наче сонечко,
посміхнулось-таки життя:
народилися в мене донечки,
срібні дзвоники у житах».
Обірвалася чорна ниточка,
річка-ниточка назавжди...
Мила дівчинка, сіра кізочка,
доля вишила ці хрести.
Що ти думала, що ти мріяла?
Нитка тягнеться крізь літа...
Наче пам'ятка з того виміру,
вишиваночка ця проста...

Пародія на С. Сокольника Монолог поета

****45+***секс з двома жінками***
численні авторські здогадки,
засідки і розвідки****

Злетіла муза, мов метелик,
кохана у обійми зве –
я з обома здіймаю келих,
і вже наразі «під шофе»...
Як бути? Мене обидві хочуть,
а я як хочу – аж пече!
З одною будеш – та зурочить,
а з тою – інша утече!
Та що ж мені у біса вдіять?
Жінкам в цім сенсі більш везе...
А тут... ОДИН... такий сміливий,
що хоче всюди, всіх і все!

Як догодити дамам милим?
Як цю дилему розрулить?
На милу точно стане сили,
а муза? Вилетить за мить...
То що тепер, як муза – дама,
ревнива ще, як сто чортів,
не бігти за двома зайцями,
а за жінками – й поготів...?
Чому б і ні, бо я – Сокольник!!!
Лише мені дано з ДВОМА!!!
І даму зваблю я, і дольник –
усім пручатися дарма!!!
Кохання – вірш, строфа – кохання,
і рима стогне – ой, йой, йой!
Задовільню усі бажання!
Я ПОЛІ...гамірний герой!!!

Відчуття...

Терези завмерли:
то чого ми варті?
Чи то «ще не вмерла»,
чи то буде завтра?
Крутиться монета,
блискає в повітрі,
крутиться планета –
то зеро, то титри.
Що ми заробили,
те на те і буде.
Дай нам, Боже, сили,
ми ж звичайні люди,
вічно в нас вагання:
так, чи ні, чи решта –
до якої стайні
і куди, нарешті?

Колесо до воза
ліве відлетіло,
де те праве, хтозна...
П'яте тільки ціле...
Час летить скажено,
наче трійка-птаха,
гуркотить шалено
колесо на цвяху.
Чи кудись дістанемсь?
Розіб'ємось к бісу?
Чи в імлі розтанем,
і зійде завіса...
Хто ж із нами грає
у орла та решку?
Я сама не знаю...
Боже милий, де ж ти?

Про дітей)

Хоче дитина
кіндер-сюрприз:
мамо, купи-но,
мамо, дивись:
там в оболонці
лялька нова,
а на обгортці
гарні слова:
«Лише для тебе!
З'їж, розгорни!
Що тільки треба –
за півціни»...
Сердиться мама:
– Ніц там нема!
Знов буде драма!
Гроші дарма!
Вже ж купували –
чортик якийсь!
Чи того мало?
– Ні, подивись:
ця мов картинка!
Нам пощастить!
Плаче дитинка.
Серце щемить.

Мама купляє,
рветься фольга –
купа деталей,
чортик кульга.
– Де ж моя лялька? –
плаче дитя.
Ну, а мораль тут –
правда життя.
Гарне назовні –
далі пусте.
Знову купуймо,
знову не те,
мить ейфорії –
потім облом,
потім накриє
мокрим рядном.
Знову нам сумно,
знову каприз,
знову купуймо
кіндер-сюрприз...
Помилки росту
чи навпаки?
Діти-дорослі...
Діти-батьки...

Байка. Переснів з Л. Глібова

Насточортів вівцям пес,
старий, сивий,
не дає піти у ліс –
от паршивий!
Не помекаєш як слід,
не поблудиш –
не пускає від воріт,
от паскуда ж!
Не дає свободи нам,
хоч убийся!
Проженем його к чортам,
друзі-вівці!
Тільки спить і їсть весь час –
де ж хоробрий?
Хай собі іде від нас,
одоробло.
Проженем його на раз,
оберемо
молодого з-поміж нас –
й заживемо!
Ось, новенький баранець
приблудився –

цей і буде всім отець,
цар нам, вівцям!
Дасть нам волі і трави,
нагодує –
будем ситі і живі!
Алилуя!
В нього свіжа грає кров,
шкіра грає...
Світ за очі пес пішов...
Вже й немає...
Як ішов, то все казав:
– Вівці, вівці,
хто ж вас пастиме? – казав. –
Будуть їсти.
А баранчик молодий...
шкіру скинув...
зуби шкірить, злий, лихий –
вовчик сірий!
Як поганий був вам пес –
нате вовка!
Всіх зарізав, і кінець.
Правда, ловко?

Як?

Як вірити Слову, Боже?
Знецінені, мов повії,
продажні слова не можуть
незрячим підняти вії,
не можуть зцілити хворих,
не можуть підняти мертвих.
Навіщо тоді їх море,
зачовганих і затертих?
Війну зупинить не можуть,
дівчатися до кохання...
Навіщо слова, мій Боже?
До кого пусті зізнання?
У світі забутих змістів,
у світі гібридних істин
лишилося спати, їсти,
мов файли, стирати мізки...
Як вірити в Слово, в мову?
Скажи, як вернути світло
словам, що колись основу
складали усього світу?

Я думала, Слово владне
з Тобою зрівнятись, Боже,
будити любов захмарну...
Нічого воно не може!
Затягане, мов ганчір'я,
розмножене в кілобайти,
транжує воно зневір'я
в своїх нескінченних штампах.
Нічого у нім немає –
лише сублимацій вилив.
Для чого ми всі, не знаю...
І більше немає сили,
і більше немає змісту.
Народжені Божим Словом,
у хащах фальшивих істин
ми гинемо поступово...

Слово

Скоро світ загорнеться у Слово,
наче в мушлю равлик. Зачекай,
буде знов початок, виток знову,
знову ми повернемось у рай.
Пройдуть катаклізми, землетруси,
і зі Слова, з думки, з небуття
знову світ прокинеться і лусне,
і почнеться інший вир життя.
Будуть звуки дзвінко і незвично
звати, пульсувати, бити ритм,
слово, новостворене і вічне,
знову дасть наймення нам усім.
Слово буде свіже, наче ранок,
мов роса на сонці, запальне,
будуть в нім закінчення й початок,
що тепер, що буде, що мине...
Слово буде дзвоном, буде громом,
Слово буде тим, з чого піде
знову Всесвіт, від коріння нівий...
Жаль, що в нім не буде нас ніде...

Вільний переспів з М. Булгакова

Магія. Сеанси. Викриття.
Із театру голими тікають
і чомусь не гроші викидають,
а газет пожмакане шмаття.
Вчить диявол. Бог на те сміється.
Вчи не вчи, а вірять у казки,
вірять у дива від всього серця,
віддають злиденні копійки.
Зрештою, не вперше й не востаннє
шулер-гастролер збирає все:
цей сюжет тиняється роками
у романах, п'єсах і есе.
Трикстер робить trick, а Буратіни
все чекають дерево з монет...
Ближнього дурити – суть людини,
і щоразу кращий інструмент,
і дедалі вище ставки. Людство,
очевидно, вчити надарма:
ось тобі – країну під наперстком
заховав, підняв – і вже нема.
Цирк, театр привабливіш за школу,
ясна річ. Тому в усі часи
знов і знов втікають люди голі
із чужих спектаклів без трусів.

Євангеліє

Відкривається Книга віри:
вітер шарпає сторінки...
Наче вчора юрба ревіла
і кололи чоло гілки...
Наче вчора червоне коло
сонця згасло, і подих став...
Хтось тужив, хтось жалівся кволо,
хтось мідяники рахував,
хтось додому погнав отару –
кожен чимось займавсь своїм.
Насувалася чорна хмара
на незрячий Єрусалим.
В Книзі віри і марнословства,
в Книзі вірності і вини
чи ти той, хто кричав: «На царство!»?
Чи ти той, хто кричав: «Розпни!»?
Чи Пілат, терези-вагання,
чи Каїфа, служака-пес,

Магдалена, любов остання,
чи тесляр, котрий ладив хрест?
Той, хто зрадив і хто відрікся
чи Євангеліє писав –
особистостей несумісність
і розбіжність окремих глав?
Всі вони у тобі присутні.
Вітер шарпає сторінки...
Наче вчора – та ж сама сутність,
і ті ж самі вгорі зірки,
вічні сумніви і марноти
від «осанни» до «розіпни»...
Що в тій Книзі про тебе? Хто ти?
Всі по черзі – в тобі, в мені...
Вічна Книга людської суті,
Книга істини, Книга книг...
Вітер рве сторінки забуті
у Писанні про нас усіх...

Вимкніть світ!

Де тут «вимкнути світ»? Я хочу
бути каменем і мовчать,
і, закривши на дійсність очі,
притулити до вуст печать.
Де тут код перезавантажень?
Попередніх налаштувань?
Як втекти із пательні вражень,
із омани в реальний стан?
Де тут клавіша «все спочатку»?
«Завантажити іншу гру»?
На екрані я просто крапка...
Можна, зовсім себе зітру?
Я так хочу пропасти звідси,
розчинитись, але щоб не...
Штучний світ відімкнути к бісу,
бо він сам мене відімкне!

Трамвай-життя

На узбіччі стою, дму в сопілку,
повз життя гуркотить без зупинки,
мов трамвай зі стрічками і сядвом,
де хронічно і марна, і зайва.
Тільки вчора він на горизонті
був казковим, мов сонце на сході,
ось і поряд, я майже у ньому,
зараз сяду, поїду додому.
Але він в уповільненім ритмі
повз проходить, і все мені видно:
і обличчя, і кульки, і стрічки,
сяйво, посмішки, музика вічна,
і я теж між знайомих та інших
декламую улюблені вірші...
Він проходить повз мене, крізь мене,
йде у небо і вже не поверне,
і не вдієш з тим рухом нічого,
і стає раптом лячно від того.
Самота заповзає в судини,
кров холоне, скляніє і стигне,
та допоки ще грають музики,
ще відлунюють співи і крики,
я продовжую, дму у сопілку,
і трамвай розчиняється стрімко...

*Вільний переспів
«Русалоньки»
Г. Х. Андерсена*

Як кожен крок дається через крик...
Як крик не йде до вуст... о клята відьмо!
Як важко тим, хто до свободи звик,
долати це невимірне тяжіння.
Ще трохи – й корабель. В останній раз
на принца подивитись – і у хвилі.
Ще трохи – і вода, колиска, шанс.
Ще трохи... крок, ще крок... зібрати сили!
Ще крок, і вже навіки попрощатись...
Немає вільним місця на землі.
І скрипалі дзижчать на кораблі,
і наречена вдягнена у шати...
Весілля буде. Обрана не я,
а та, що не співає – розмовляє.
Повернеться у шум душа моя,
він не помітить, що мене немає.
Я думала, любов – і весь секрет,
любов і пісня – ось і буде диво...
А в неї слово лагідне, мов мед,
лялькове личко, сукні переливи.
Вона жива, вона така жива,

вона говорить ніжно і наспівно,
я ж чую, як в землі росте трава,
але така нікому не потрібна.
Важенні кроки... бачу я вночі
свій хвіст і море, вічне вільне царство.
А наяву так важко, хоч кричи,
ця тріскотня, жадоба, марнославство...
Казала відьма – вбий його, заріж,
і буде хвіст, і вільною – у хвилі!
А я ж ніколи й рибки не зловила!
Як на свою любов підняти ніж?
Я краще буду шумом, ніж уб'ю,
у морі розчинюсь, у вічному морі!
Нехай воно любов візьме мою,
яка мені принесла тільки горе.
Я з радістю піду у небуття,
з людського світу – в сині небокраї.
Я все одно завжди їм тут НЕ ТА –
дивачка, що мовчить і шкутильгає...
Я не Людина. Дякувати, ні.
Тому так ріжуть ноги гострі скалки...
Я повертаюсь шумом в сині сни,
в прозорі сни померлої русалки...

Хочеться

Дуже хочеться розревтися:
не про щось, не чомусь, а просто,
щоби стати до себе ближче,
хоч приблизно одного зросту,
щоби трішки прийти до тями:
ось мої витинанки-вірші,
ось моє завіконня в рамі,
і не краще воно й не гірше.
Розревтись, наче дощ раптовий,
наче вітер, що сонце палить,
без причини і без умови,
і ревти із усього шалу,
і ревти з усієї дурі,
і зі стогоном, і зі схлипом,
не за тим, щоб усі почули,
а, можливо, за змерзлим літом...
Не образили, не забули –
все логічно, усе нормально:
де доріжки, а де намули,
і до болю життя реальне...

Не чіпайте, бо я не хвора,
не жалійте мене – навіщо?
Просто плач – то людська природа,
раз ти плачеш – живий поки що.
Мов в дитинстві, розтерти очі,
розмусолить щоками фарби...
Розревтись я страшенно хочу,
не соромлячись і незграбно,
щоб збагнути себе живою,
щоб втекти від стандартів світу,
від буденності, від конвою,
крізь усе, що наскрізь закрите.
Ні, не варто мене жаліти:
слава Богу, проблем немає.
Може, просто минає літо
чи за обрій життя тікає...
Ні, втішати мене не варто,
ні, на мене ніхто не злиться...
Я насправді щаслива, правда...
Просто хочеться розревтися!

Сонце-квітка

Чарівна сонце-квітка
росте у темнім гаї,
палає, мов лелітка,
неначе око, грає.
Любила пана мавка,
та й серце загубила,
і серденько-зернятко
пішло рости щосили.
Крізь корені й каміння,
крізь плісняву і сирість
росло воно неспинно
і врешті розпустилось.
І люди дивувались,
звідкіль у темнім гаю
це незбагненне сяйво,
ця квітка незвичайна.
Неначе сонце зранку,
мов крапелька в промінні,
неначе сонна мавка,
німотна і безсильна,

немов вуста, червоні
від спраглих поцілунків,
коли у тілі дзвонять
усі таємні струнки,
неначе сік кохання
мигтить в її пелюстках,
наначе дивна тайна
в її бутонах вузьких...
А мавці стало кепсько –
і не жива, й не мертва,
немає більше серця,
гілкове тіло терпне,
і мавка вже не знає,
на тім, на цьому світі?
А квітка розгортає
запалені суцвіття...
Як пан ту квітку схоче,
зірве собі забавку,
і доплете віночок,
і не згадає мавку...

Монолог Панночки

Наречений, бурсак голодний,
декламує псалтир щурам...
Не було за життя свободи:
дочка сотника – цінний крам.
Я нікому себе не дарила.
Кров загусла, схолола кров.
Ти не знаєш, яка то сила –
непрожита жага-любов.
Ти не знаєш, яке то пекло –
недопитий судомний біль.
Я для тебе на мить воскресла,
я на хвилю прийшла звідтіль...
Попід місяцем не стояла,
не хилилася до грудей,
не здригалася, не стогнала,
не ловила вогонь очей,

не торкалась ні губ, ні тіла,
у собі не тримала рух...
Хоч на мить дай долоню білу,
дай тепло чоловічих рук...
Де ж ти, хлопче? Бо мрець не бачить...
Поруч подих, перервний ритм...
Дай себе мені, мій козаче,
п'яна тілом твоїм живим.
Звуть мене і чекають інші:
знаєш сам, хто мені пастух.
Та ніхто не спроможний більше
зупинити свавільний дух!
Проти вічності на хвилину,
проти неба і пекла – МИ!
Сонце. Тіло на лавці стигне.
Мертвий сміх на вустах Хоми.

Спогади Чураївни

«Куди ж ти тягнеш третю? То ж бо ліки –
собача кропива, хмільний полин...»
Та вихилив усе, й закрив повіки,
і вже навіки заспокоївсь він.
Ну хто його просив так напиватись?
Ні в чому міри: бити – то вже бить,
а як любити – то усіх любити,
і до горілки теж нестримна хіть.
За те його колись і полюбила.
А він вже як кохався – наче Бог!
Ніяка б сила нас не розлучила,
були би ми довіку тільки вдвох.
Так ні ж, межі ні в чому геть немає...
Дівки кричали хором: «Йде Грицько!»
Кусали вуста, груди випинали,
роз'язували шворочки нишком.
Бісилися: яку зачепить оком,
то та й для нього – тільки устигай.
Хіба ж його за кожним встежиш кроком?
Тоді й сказала: «Грицю, все. Бувай.
Чорнявую, білявую, рудую,
та хоч коняку – тільки не мене.
Я так не зможу, серце. Я ревную –
у цім мене і чорт не дожене.
А далі що? Пірнач або отрута?
Давай, поки раніш, розбіжимося!
З таким? Та щоб сміялись з мене люди?
Та краще вже самотньою, ніж хтось...»
Почервонів і вихилив, що бачив,
та ще й до денця, п'яниця гіркий!
Попереджала: «Ой, дивись, козаче,

то ж сонне зілля, кинь його, не пий!»
Казала: «Досить, ось і оковита,
ну що ти вп'явся!» Ні, не доведеш...
«Мені не заборониш! Будеш бита!»
То я і відступилася, авжеж.
А далі ще і ще, поки й допився.
Заснув та й не прокинувся, а мене
хто тільки не оббріхував у вбивстві,
поки й тяглось усе життя сумне.
Отак пристав той вирок необачний!
Любила – вбила! То вже назавжди...
А я живу і все за Грицем плачу,
немає світу, нікуди іти...
Все думаю: звела в могилу хлопця.
Хай би живий, зрадливий, та живий...
Навіщо я не змовчала? І досі
сумління в серці гріється, мов змії...
Я винна? Так чи ні? Як так, у чому?
Ми все одно б урешті розійшлись,
але ж не так. Не ця камінна втома,
не ці пекучі спогади наскрізь...
Нестримний був... за те і полюбила.
Зненавиділа, бачте, теж за те.
Але за що йому сира могила?
Тепер на ній калинонька росте...
І вже ж така-то яра та червона!
Мов намистинки, ягідки рясні!
А я дивлюсь на ті розкішні грона
і бачу квіти, квіти навесні,
коли уперше ми поцілувались,
коли уперше доля нам на двох
у синю пляшку ночі наливала,
і був таким м'яким вологий мох...

Монолог носової корабельної статуї

Я перша зустрічала сонця схід,
повз мене йшли країни і руїни,
зі мною поряд вишкірявся кит,
кричали чайки, бавились дельфіни.
Мов амулет, була я з тих часів,
як капітан розбив об ніс шампанське:
він був красивий, наче син богів,
і запальний, мов воїн мусульманський.
Ми стільки битв з ним виграли на двох,
ми стільки скель пройшли, мілин і штормів,
що він мені не капітан, а бог,
поганський бог, невірний, непокорний.
Коли він клав на голову мою
свою долонь розбещено й недбало,
я відчувала: Господа молю,
щоб плинна мить у вічності тривала.
Були ми поруч, поряд, разом з ним,

крутили кулю синю попід килем,
і світ летів чудовиськом морським,
і біг, і мчав, і бавив нас щосили.
Так, я була очима корабля,
передчувала в спокої тайфуни,
найперша знала: онде йде земля,
і виглядала айсберги й буруни.
Колись вночі почулись голоси,
зійшла на борт у темряві красуня.
В ту саму ніч загинули усі:
і капітан, і дівчина, і шхуна...
Хтось прострелив пробоїну в кормі?
Застряг снаряд чи врізалися в камінь?
Тепер усе однаково мені –
на глибині моя любов і драма.
На самім дні життя моє стоїть,
лише кістяк хитає головою...
Мені давно нічого не болить.
Мій капітан, ти назавжди зі мною.

Садок вишневий

Високо в небі – садок вишневий,
хатинка, квіти, гудуть джмелі,
сердечні люди, сім'я весела...
Земля – геть інша. Ми – на землі.
На небі ясно. Ні сліз, ні злості,
немає заздрих, розумні скрізь,
своїм там раді, зігріють гостя,
але все вище той парадіз...
Небесні люди, небесна мова,
не точить гусінь небесний сад,
усі красиві, усі здорові,
немає лиха, немає втрат...
Колись-то буде усім нам щастя:
ввійдем до саду під вишні цвіт,
а тут пустелі, піски і пастки,
а тут не казка – реальний світ.
А тут людина, не Бог, не Диявол,
незмірно важко тримать баланс.

А тут – людина, і кожен прáвий,
і кожен перший, а іншим – зась.
Всі хочуть казки, та кáзки різні,
всі люблять мрії – на різний лад.
Ой, люди, люди... У піднебессі
вишневий плине над нами сад...
Він недосяжний і незникомий,
ікона стилю, ікона-Спас,
все вище, вище садочок з домом
пливуть подалі від справжніх нас.
Творці Едему, раби Едему,
мурашки сірі, комашки злі...
Високо в небі садок вишневий
пливе все далі від пут землі...
І чим він вище, тим фарби глибші,
чи це вже сонце, що йде за край?
Цілує вітер пелюсткі вишні...
Садочок-мрія... Садочок-рай...

Монолог мавки

Заблукала я у лісі.
За водяником пішла,
чи за паном, чи за бісом?
Нічка темною була.
То очима з хащи блимне,
то майне лускатий стан,
зломить гілку, квітку кине
і втікає у туман.
Заблукала я навіки
в відображеннях і снах:
не знайти від того ліки,
хто не риба і не птах,
не знайти від того ліки,
хто ось є, а ось нема...
Тільки подихи і крики,
тільки схлипи і п'ятьма,
тільки тіні на стежині
та відлуння у воді...

Серце в'яне, серце стигне,
серце кличе: «Де ж то ти?..»
Не тримають мене ноги.
Чом за памороччю йду?
Іншої нема дороги?
Не зустріну – пропаду.
Ой, зведе мене примара
чи з розсудку, чи з життя...
Отакі бувають чари –
ні пуття, ні вороття.
То сміється, то заплаче,
то заб'ється у воді...
Що ж, така у нього вдача –
вічно плутати сліди.
Що ж, така у мене вдача –
щось шукати – не знайти.
Якщо ж ти його побачиш –
будь обачніш. Не ходи.

Лихий нездара лає інших.
Кого? Та всіх, хто має душу.
За що? Бо інші – завжди гірші.
Щоб самоствердитись – за будь-що.
Усіх обляпуючи брудом,
собі здається надгігантом –
вже не порожнім дзвономудом,
а генієм... Ну, хоч талантом.
Полям, річкам, лісам – не тісно,
і гори між собою дружать,
звір вб'є тебе, як схоче їсти...
Чому ж такі нелюдські люди?
Людині просто іншу з'їсти
без апетиту, без бажання,
і без сумлінь – аби загризти.
Таке от збочення фатальне.
Мовчи, кричи, об стіну лусни –
ці пацієнти безнадійні:
ніколи не переведуться
Наполеони в божевільні.

Провінція. Підбори. Хруст троянди.
Не вперше, не востаннє – у ніщо.
Провінція. Кому на щіпку правди?
На дрібку правди? Ні, мені? Нащо?
Насправді правда вся і всім відома,
одначе називати – ні мур-мур!
Провінціє, моя стара знайома!
Провінціє, вітаю Вас, бонжур!
Таких троянд тут стільки розтрощили –
одною менш, одною більш, атож
сховай подалі висушені крила,
бо ще помітять, вирахують грош.
Тримай в собі, аж поки не зірвешся
з усіх гачків і зникнеш назавжди,
як та троянда, й більше не воскреснеш.
Іди собі. Або ж чекай. Зажди.
Однак троянда зірвана. Природі
засушена чи зламана – одно.
Провінціє, твоє табу свободи,
твоє німе фарбоване кіно...

Застібайте душу

Зимно надворі? Не забувайте –
душу хоч інколи застібайте.
Щось наче муляє, ніби мучить?
То від душі повертайте ключик:
двері, квартирки, замки і хвіртки!
І перевірте, чи все ще дзвінко,
наче листочок, співа щосили
разом із вітром, чи зааніміла?
Чи не кора, чи не дуб, не корок?
Душі стираються дуже скоро.
Чи все ще ваша? Чи інший колір
вже набирає душа поволі?
Не полиняла? Дірок не має?
Чи адекватно все відчуває?
Застібки, змійки, кнопки, гачечки!
І не міркуйте, чи то доречно,
щоб відновити смак відчуження
ночі, розмови, вітру, кохання,
свіжого ранку, дощичку й тиші –
хай вам хмаринка віршик напише!
Книжка, природа, чарка, малюнок –
попідтягайте зношені струни.
Відпочивайте, відпочивайте!
І неодмінно – знов відчиняйте.

Мої вірші

Мої вірші – роса на сонці,
дзвони, дзвоники, перезвонця,
переливи і переблиски
у повітрі прозоро-чистім.
Мої вірші – миттєвий спалах,
поки висушить спека трави,
світ у сяючих тих краплинах
первородний, немов перлина,
світ рухливий, живий і ніжний...
Мої сльози чи дійсно вірші?
Набирайте з очей по краплі:
мабуть, небо в мені набрякло,
плаче небо зірковим сріблом,
і кого в тім назвати винним?
Очі плачуть – і ллється слово,
прибираю – зникає мова...
Витираю – немає більше.
Що ви, вірші?
Які ще вірші?

*Пам'яті полтавського
художника Всеволода
Максимовича присвячую*

Хлопчику, ну куди ти?
Хлопчику, зачекай!
Жити тобі і жити,
нащо ідеш за край?
Вдома червоні квіти,
вдома червоний світ,
буде, кого любити,
будуть і цвіт, і плід,
будуть любов і слава,
пристрасті і жінки...
Хлопчику, чом так мало
виміряно – таким?
Надто для світу щирим,
тим, що рости й рости?
Чому втрачають віру
в людство такі, як ти?

Ті, що ідуть, мов злива,
ті, що живуть наскрізь?
Куля пройшла навиліт.
Квітень не бачив сліз.
Вік покотився далі,
менше одним чи ні...
Сиротами zostались
тільки батьки одні.
Вік проковтнув безжально
стільки таких, як ти....
Спалахи їх фатальні –
нам, ще живим, листи.
Автопортрет зурочив?
Зрізом кривим лице...
Всеволод Максимович:
ім'я, картини. Все.

Балада

В королеви Маргарити
сушені серця коханців,
в королеви Маргарити
повні зошити романсів.
Всі, кому вона писала,
розплатились головою,
і таких було чимало,
не наляканих ціною.
І католиків кохала,
і любила гугенотів...
Скільки їх було? Навала,
та вона була не проти.
Рятувала гугенотів
і католиків, а як же,
бо однакові на дотик,
і ласкаві, і відважні...
Рятувала, бо кохала,
і згубила, бо любила,
і усе було їй мало,
і усі були їй милі.
В королеви Маргарити
залицяльники у вершах:
ціла згряя, ціла свита,
і щоразу, мов уперше.

Ще якби не ревнували!
Переріжуться, поб'ються –
знову голови на палях
і серця на срібних блюдцях.
Вірш допишеться до крапки,
за дверима – інші кроки,
хтось не виживе до ранку,
хтось затримається... трохи.
Королева Маргарита,
наче лялечка на шворці,
їй любити, мов хворіти –
тільки б вимкнутись назовсім,
тільки б вимкнутись від світу
помсти, зради і неволі.
Королева Маргарита
хоч на мить, але без болю...
То не є любов насправді –
то ін'єкція любові.
Як усі заради влади
ладні лити ріки крові,
як забути, смерть забути?
Губи – теплі і вологі...
Завтра буде те, що буде,
хай ця ніч триває довго...

Скільки їх вже там чекає,
Королево Маргарито?
– Жодного не забуваю:
у подол серця зашито.
Королево Маргарито,
хто ж тепер в твоєму серці?
Хто тобі готує мито,
сам король, маркіз чи герцог?
У фаворі хто у тебе,
королево Маргарито? -
Всі, кого забрало небо,
всі вони, кого убито,
бо вони тепер не брешуть
і не ллють людської крові.
Я їх всіх люблю нарешті,
бо тепер вони зразкові...
Ти – сама Любов. Повідай,
чом несеш з собою муки?
Та мовчала Маргарита,
тільки білі мила руки...

Афіна й Одисей

В очах Пенелопи він бачив Афіну Палладу,
у синьому морі, в безмежних просторах Еллади,
коли убивав, воював і боровся за владу,
він бачив замріяні очі Афіни Паллади...
Він жив під прицілом, він жив під любовним прицілом,
тому і вдавалося з пекла виходити цілим,
тому і вдалося втекти від поразки і страти
під сонцями синіх сапфірів Афіни Паллади.
В моменти, коли завмирала на схрещеннях доля,
завжди відчував: хтось за ним підглядає поволі,
і спалахи сині хрестили його перехрестя,
і він виживав, де, здавалось, ніхто не воскресне.
Любили жінки: не було ні обману, ні зради,
от тільки в очах у коханок – Афіна Паллада,
от тільки в моменти, як небо вливається в жили,
він плив у сапфірове море, в замріяні хвилі.
Ці очі небес, ця блакитна заграва у віях –
мов натяк на те, що існує неспіймана мрія.
Все дати, крім себе, зуміла Афіна Паллада,
здійснила бажання: багатство, заміжжя і влада
усе дарувала: достаток, дружину і сина,
і тільки себе не могла дарувати Афіна.
І в кожній щасливій, і повній, і справдженій миті
щось ніби втікало, чого він не міг зрозуміти,
привласнити, оволодіти, узяти під варту –
небесний вогонь у зиницях Афіни Паллади.
...Коли помирав він у битві, в останню хвилину
відчув: відкривається небо очима Афіни,
пішов у сапфіровий обрій, що вабить і кличе,
блукати очима, мов морем, тепер вже навечно...

До дня народження І. П. Котляревського)

Іван Петрович Котляревський
любив і жарти, і бурлески,
писав відверто, щиро, чесно
Іван Петрович Котляревський.
Писав, як Бог на душу мовить:
простими фразами полтавців,
у них жива розкішна мова
цвіла без критиків-схоластів.
Слова були легкі і чисті,
неначе дощові краплини,
неначе ягідки калини,
неначе квіточки барвисті.
І нікому було сказати:
«Іване, це жахливий суржик!»
Він першим був і був крилатим,
коханим, а не осоружним.
Тому писав Іван Петрович,
немов любив гарненьку жінку:
розкуто, щиро, безумовно
і до останньої краплинки!
І кажуть, позашлюбні діти
були мов янголи небесні,
бо вмів писати і любити
Іван Петрович Котляревський.

Про те не скажуть офіційно,
та це чудово знає кожен:
хто віршував так мелодійно,
той і коханцем був хорошим.
Його любила вся Полтава,
жіноче коло – особливо,
бо був розумний і красивий,
ходив направо і наліво.
Він, кажуть, навіть був масоном...
А може, брешуть сучі діти,
але що видатна особа –
тієї правди ніде діти.
Що б не робив Іван Петрович:
вчителював, писав, кохався,
купавсь у Ворсклі, пас корови –
він дійсно жив, а не здавався.
Тому й лишив по собі славу
і солов'їну нашу мову,
тому звемо його по праву
творцем українського слова,
тому, без сумнівів мінорних,
колись, у комусь, десь воскресне
наш диво-парубок моторний –
Іван Петрович Котляревський!

Дім, що не існує

Я до тебе ввійшла, наче в дім
і живіший, і кращій, ніж справжній:
стіни повні незвичних картин,
неприборканих і епатажних.
Все мигтіло в нім, наче живе,
мало колір, і блиск, і рухливість,
і, здавалося, він мене зве,
і були в ньому правда і щирість.
У куточках ховалися сни,
у віконцях тремтіло проміння,
і віталися рідні мені,
ворухки переплетені тіні.
Він, можливо, колись існував,
існував, та достоту не збувся...
Я в цьому домі-фантомі жива,
а в живому сама собі снюся.
Я у ньому неначе своя,
а в своєму приблуда без місця,
ні для кого, ні з ким, нічия,
бо сама собі вир і в'язниця.
Пам'ятаю, що мала ключі
від дверей його, шаф і шухлядок.
Як тепер віднайти, відчинить?
У самій ані складу, ні ладу.
Розумію і знаю, проте
залишаюсь. Колотиться серце.
А хіба і любов – це не те,
що в реальному житті не стається?

Пам'яті полтавського Поета Олександра Ковтуна...

Ти з Маяковським граєш в карти
чи п'єш горілку з Семенком?
Я знаю точно, що ти вартий
їх авангарду усього:
рухливий, радісний і юний,
вже не обмежений земним,
ти там з високої трибуни
горлаєш вірші їм усім,
несамовито і натхненно
рядки рубаєш навпростець!
Не вірю – знаю достеменно:
це твій початок, не кінець...
Ти навіть там – незмінний форвард,
ламаєш ритми, рими, зміст,
нестримний підліток у слові,
нестриманий нон-конформіст.
Луна іде – твій голос грізно
в усі небесні дзвони б'є!
Тепер тебе у Спілку візьмуть –
в Найвищу з тих, які лиш є.

Пошепки

Давайте пошепки, щоб чути,
а не кричати
чи то від дурі, чи від люті
в житті і в чаті.
Йде дим, і пафос, і пиляє
актор повітря,
та щирості у нім немає,
і очі хитрі.
Давайте стишимось поволі,
і пістолети
покинемо хоча б у слові,
хоча б поети,
а краще всі і все навколо –
притишмо звуки
і зробимо вузеньке коло,
щоб руки в руки.
Як ти сьогодні, що ти, де ти?
Давайте чути.
Ми всі... напевно... може... десь там –
хоч трохи люди.

Щоб відчувати і природу,
і ритм, і настрій,
і зміни стану, і погоди,
невчасне, вчасне,
щоб відчувати, як у небі
пливуть сузір'я
і як до нас зірковий лебідь
пускає пір'я,
нехай замовкнуть мегагерці,
щоб хоч востаннє
почути, як перервно в серці
тремтить Кохання...
Давайте стихнімося легко
на вдих і видих,
відчуємо, як десь далеко
Свобода зійде,
Життя народиться гарячим
червоним диском...
Лише кричати – годі, краще...
підходьте близько.

Барахолка

Барахолка: всі знайомі
речі, книги і платівки,
ті, яких у тебе вдома
у дитинстві було стільки...
Свічники і попельнички,
люстри, лампи та ікони
пам'ятають побут, звичку,
неповторний вимір дому...
Нескінченні витинанки,
світ касет, бобін, вінілу,
статуетки-порцелянки,
де розбиті, де і цілі,
забавляночки колишні,
із яких життя складалось
і втікало непомітно...
Тільки речі залишались.
Ієрогліфи Єгипту.
Як вони багато знають!
Мов гробниці й манускрипти,
щось непізнанне ховають...
Стоголосі крики тиші...
Світ, закритий в мушлі часу...
Все життя, не менш, не більше -
ці дрібнички, ці прикраси.
Кожній речі б слово й очі -
от було б історій дивних!

Та проходять люди мовчки
повз деталі старовинні.
Рідко-рідко хто побачить
килимок, немов подібний
із дитинства, і заплаче,
і живих згадає рідних,
і замислиться раптово,
де мої ділися роки?
Чом життя таке коротке,
недоладне, випадкове?
Інколи мені здається:
я – щербата балерина
зі шпариною на серці,
що танцює вальс на скрині...
Вже нікому не потрібна –
застарілі в мене гами,
переливи мої срібні
линуть іншими світами...
Барахолка, сміттєзвалка...
Ці сумні самотні речі –
в піч або на переплавку,
бо немає сил на втечу...
Кожен з нас, мов Атлантида,
забирає таємницю...
І лише живим це диво
сниться ще... або не сниться...

Переклад вірша
А. Вознесенського
«Молитва»

Не слави мені, мій Боже,
корона земна – то тлін,
лиш поруч постав такого ж,
такого, як я і він.
Кохання не кинь чужого,
мов крихітку жебраку,
лиш поруч постав такого,
щоб ноту узяв дзвінку,
щоб лунилося подвійно
і в радості, і в журбі,
і щоби співати вільно
не зграї – самим собі,
щоб хтось зрозумів і сприйняв –
не завжди – хоча би раз,
і пісню мою надмірну
довів би у скрутний час.
Якщо ж він мені позаздрить
і, білий від зла наскрізь,
закриє у серці жалість,
устромиць у серце ніж –
пробач йому, милий Боже,
тепер він завжди один...
І дай ти йому такого ж...
Такого, як я і він...

Поетичне

Які б вірші писались в катаклізми!
Які б рядки лягали на папір!
Які б були слова крізь горя призму,
який би був непереборний вир!
Найкращі вірші – то закрайні стани
на межі щастя, горя і біди,
найкращі вірші – то відкриті рани,
не квіти, що красиві і пусті.
Поет, неначе пастка, ловить грози,
безодні чорні тягне до душі,
бо саме там і пишеться не проза –
найкращі, найвідвертіші вірші.
Тремтять поета струни в урагани,
дзвенять вірші і стрілами летять...
Та хай їх грець, таким натхненним станам!
Я краще буду просто римувать.
Я краще буду заходи і сходи,
природу і любов плести в строфу,
ніж кликати суспільну непогоду
і кров у вірш доціжувать живу.
Я краще буду приторно ніяка,
аніж точити славу із біди,
я краще на собі поставлю крапку,
ніж звати грім і блискавку вести.
В мені мої і осені, і весни,
в мені ніщо, і Всесвіт, і усе.
Помру в собі і у собі воскресну,
а світ...нехай триває. В мене все.

Монолог Горгони

Вони мої ніколи не були,
а проти волі піднімались вище,
і все шипіли, лаяли, кляли
усіх, хто був миліш, рідніше, ближче.
Для тих, хто не подобався, вони
вкладалися сумирно, мов не змії...
В усьому опиралися мені!
Ненавиділа ці вертляві шиї!
Як закохаюсь – і не підійти:
сичать, лякають пащами своїми,
плюються у коханих з висоти,
ті ж думають, що я керую ними...
Тікали всі, кого любила я,
тікали геть, від жаху кам'яніли,
а я себе ненавиділа. Я
труїлася і змій своїх труїла.
Топилася, та винесла ріка.
Підстриглася, та відросли ізнову

мої гадючки, зграйка гомінка,
що змушувала всіх втрачати мову.
Вони були зі мною, та не я,
вони були в мені, але окремо,
у них була родзиночка моя
або родинна карма, я не певна...
Тезей... Ти був красивий, наче Бог,
та змії так тяглися і шипіли,
що стало ясно: нам не бути вдвох...
Ти підійшов і меч підняв щосили...
Лише тоді полегшення прийшло,
коли душа звільнилася від тіла...
Померли змії, знищилося зло,
але лише зі мною разом. Милий,
Тезею, щиро дякую тобі –
ти не злякавсь. Твій меч – єдині ліки
проти мого закляття. Далєбі,
любов і смерть поєднані навіки...

Підсумок

І що тепер? Розтратила любов
на пошук недосяжних ідеалів:
завжди мені чогось не вистачало
з нескореним моїм «або-або».
Ні статків, ні статутів, ні хазяйств,
самі вірші солоно-гіркуваті
і попіл почуттєвого багаття -
оце і всі здобутки без прикрас.
Кого й чому порадити й навчити
я можу? Та й не бачу сенсу в тім.
У кожного своя життєва ноша,
свої шляхи, неходжені ніким...
Праворуч чи ліворуч? Я не вправі
спрямовувати. Кожному своє.
Для себе кожен сам плете скрижалі,
складає світ і знов на скалки б'є...
Я не пророк, не піфія-месія,
і ловля душ у верші на вірші -
то не моє. Я мирно животію
у провінційнім місті на гроші.

Ось дихаю, живу - і вдячна Богу.
Здорові рідні...дякую за те.
Осінь лістя падає потроху,
осіння ватра полум'ям цвіте...
Ще не загинув ніжності каганчик,
нікому не потрібний, зайвий блиск,
дитячий погляд, свіжість світобачень
і до фантазій виснажений хист.
Щаслива я? Щаслива, слава Богу -
багато дав... Розтринькала...Шкода...
Біжить вузька заплутана дорога,
і я не певна: та вона, не та?
Лише одне скажу беззастережно:
допоки ще горить вікно небес,
любіть, любіть, і щиро, і безмежно -
цю мить, цю осінь, ближнього, себе,
цей пружній дощ в мембрані парасолі,
цей сад осінній в приспаній красі,
і через нескінченне поле долі
свою любов, мов свічечку, несіть...

«Я віршую життя...»

*Мої вірші – роса на сонці,
дзвони, дзвоники, передзвонця,
переливи і переблиски
у повітрі прозоро-чистім.
Мої вірші – миттєвий спалах,
поки висушить спека трави,
світ у сяючих тих краплинах
первородний, немов перлина,
світ рухливий, живий і ніжний...*

Юлія Стиркіна

Дочитано останні вірші третьої книги Юлії Стиркіної «Малявки міської мавки»... «В мені мої і осені, і весни, / в мені ніщо, і Всесвіт, і усе. / Помру в собі і у собі воскресну, / а світ... нехай триває. В мене все», – ставить крапку поетка, ніби анонсує припинення подальшого діалогу з читачем.

Традиційно щира, пронизлива і сповідальна, її поезія стала більш зрілою та водночас більш екзистенційною й апокаліптичною. Звісно, Ю. Стиркіна не припинила писати інтимну лірику, відверто зізнаючись: «<...> Я цілий світ, коли когось кохаю...» («Записка»). У центрі нової збірки, як і раніше, – Жінка, проте авторка акцентує вже не на її стосунках із Чоловіком, а на взаєминах з Усесвітом. Змінилася й сама Жінка, яка розкриває перед читачем свою всеохопну любов, постаючи не лише коханою й закоханою, але й мамою, мисткинею, надприродною істотою, патріоткою.

Збірка складається із трьох частин: до першої («Марення міської мавки») ввійшла інтимна лірика, до другої

(«Мережива міської мавки») – пейзажно-філософська, третя («Метаморфози міської мавки») містить здебільшого поезії громадянського й соціального спрямування. Їхні назви – результат мовної, зокрема графічної, гри: усі слова в них починаються з літери М, апелюючи до назви збірки. У ній поетка кодує нове бачення Жінки. «Малявки» – слово багатозначне: це й малюки, і дитячі малюнки, і записки із зони. Саме зоною є для мавки місто та – більше – увесь світ. Ця збірка – про кризу природного і щирого в людині, яка живе *«в світі штучному і продажному <...>»* («Словомагія»). Не дивно, що лірична героїня відчуває себе самотньою мавкою, відірваною від звичного середовища й замкненою в урбаністичному просторі – неживому й позбавленому почуттів: *«Чекає синь очей самотня мавка міста...»* («Льодохід»); *«Мавка міста геть сама. / Залишилась тільки мова, / та й тієї вже нема. / <...> / В місті зливи недоречні, / і любов у нім – фантом...»* («Хмарення»). Цей мертвий простір покинув навіть Господь («Поza містом»).

Зауважимо, що образ міської мавки не новий у творчості Ю. Стиркіної: його виразно окреслено ще в попередній збірці «Віршовані невитримані вина» (2018): *«Місто – плескіт, плюскіт, чавкіт, шамкотіння мокрих ніг... / Одинока змерзла мавка загубила власний слід»* («Етюд»); *«Мавка міська загубилась у місті, тінь загубила, а з нею і шлях / <...> / Мавки міські. Безпритульні створіння / вічного часу, завмерлих хвилин: / шкіра асфальтова, посмішка дивна, / серце – краплина в кайданах цеглин...»* («Хтось, ніби дощик, у скло калатає»). Але у збірці «Малявки міської мавки» цей образ став засадничим, саме через призму відчуттів міської мавки, з якою ототожнює себе авторка, відбувається художня рецепція.

Попереду в людства, на думку Ю. Стиркіної, – апокаліпсис: *«Світ висить на тоненькій нитці, / наче крапелька на гілках...»* («Зараз сонце...»); *«Цей світ не може бути життям! / <...> / Смертельно хворе майбуття / з айфonom у руках...»* («Життя як сон»). Але уникнути апокаліпсису можна, схаменувшись і повернувши зі споживацького шляху до духовності, природовідповідності та, звісно, любові. *«Поставте любов коло себе, поставте на варту, / бо зло, переможене злом, повертається знов»* («Вогні»); *«Людство таке слабе, / може, єдину мить / всім нам дала блакить, / поки живі, любіть, / поки живі, любіть»* («Любіть!»), – і тихо просить, і гучно закликає поетка.

Мотив самотності, відчуженості людини пронизує всю збірку. Щоправда, до цього авторка ставить філософські: *«Самота буває непоборною / кригою і крилами нестримними, / німбом-терном, перлами та голками / і моєю подружкою вірною...»* («Самота»). Її хвилюють й інші філософські проблеми – життя і смерті, сенсу існування, матеріального й духовного, долі, істини тощо. Поетка декларує дуалізм художнього світобачення: *«Матерія і дух – єдиний світ»* («Пейзажно-філософське»).

На тлі масштабного загальнолюдського виразно промені й авторське «Я» – сповідальне, мудре, висловлене в молитві:

*Не дай, Господь, позаздрити нікому,
а надто тим, кому Ти більше дав,
від ролі монумента неживого
і вчителя, прошу тебе, позбав.
Хай кесарева – кесарю довіку,
а Богу – Боже, а мені – моє («Молитва»).*

Юлія Стиркіна має свій погляд на міфологію та релігію. У її ліриці оживають різні потойбічні істоти: міські й лісові мавки, водяні й польові русалки, водяники, перелесники, привиди, медуза Горгона тощо. Їх авторка максимально олюднює. Наприклад, Горгона поетично осмислена як нещасна жінка, адже на заваді її любові ставали свої ж некеровані змії (*«Вони мої ніколи не були, / а проти волі піднімались вище, / і все шипіли, лаяли, кляли / усіх, хто був миліш, рідніше, ближче»*), і лише меч коханого дав можливість позбавитися від мук: *«Померли змії, знищилося зло, / але лише зі мною разом. Милій, / Тезею, щиро дякую тобі – / ти не злякавсь. / <...> / Далєбі, / любов і смерть поєднані навіки...»* («Монолог Горгони»). Максимально олюднює поетка і представників вищих сил. Бог в її уяві гортає пресу в окулярах («Поза містом»), *«пише роман»* і *«виводить нам долі / вензелями доріг»* («Бог не спить...»); ангел в однойменному вірші *«миє посуд, плете вірші», «в нього теж буває застуда й нежить»*. А Ісуса Христа взагалі інтерпретовано як міського безхатченка, який *«шукав би в смітнику обід, / ім'я б своє забув»* і якого не ідентифікував би сучасний світ («Христос»).

Традиційно неоминальна Ю. Стиркіною тема митця й мистецтва, яку оприявлено в різній проблематиці: суті творчої лабораторії митця («Січневий оркестр», «Поетичне»), вартісності поетичного слова («Байка»), ролі поета в суспільстві («Словомагія»), відчуженості митця («Айседора») тощо. Примітно, що сама лірична героїня кокетливо заперечує свою причетність до поетичної касты: *«Не вдягайте мене в поети, / не штовхайте мене в цей ряд / <...> / Я пишу, я живу, я плачу... / Ну який к бісу я поет?»* («Антипоетичне»). Звісно, така самооцінка абсолютно не корелює

ні із загальним змістом збірки «Малявки міської мавки», ні взагалі з дійсністю, адже й сама авторка, і її лірична героїня – без сумніву, непересічні мисткині, наділені здатністю напрочуд тонко розуміти слово та вмінням творити високохудожні образи. Тож більш правдивим є ось це поетичне зізнання: *«Від мене пахне віршами й вином... / Ото і все моє, і годі, годі...»* («Про мене»). Та й, узагалі, не може не поет бажати такого: *«<...> Хай спливу у світ віршами <...>»* («Шпичка»), припускати, що можна розтратити себе на вірші (*«Гілкою сухою мушу помирати?»*), і констатувати: *«<...> Стікаю в небуття віршем <...>»* («Дар»). Тож риторичним виявляється питання:

*Нащо вірш? Не воскреснеш словами,
на снігу не розпалиш вогонь,
не розгорнеш каміння у пагін,
не зігрієш холодних долонь <...>*

(«Зимова гравюра»).

Поезія в художньому світобаченні Ю. Стиркіної пов'язана насамперед із сакральною дією самозречення: *«Мій монастир на іншим, / холоднім білім боці, / заплетений у вірші, / у дріт на кожному кроці <...>»* («Монастир»). Але, подібно до кожного мистецтва, поезія різнобарвна й різноемоційна: авторка характеризує вірші як *замучені* («Може?»), *сонні* («Зимовий парк»), *загублені* («Золото життя»), у них накрапано багато сліз («Тиша»). Бувають і *листя-вірші, що росли на деревах кохання* («Ватра»), і вірші, що *мають осінню тінь* («Тінь осені»), і вірші, що *дзвонять* («Поетичне»), і вірші-*«дзвони, дзвоники, передзвонця»* («Мої вірші»), і *«вірші-мурали»* («Заповіт»), і *«вірші-ві-*

тражі («Молитва»), і «*витинанки-вірші*» («Хочеться»), але вони «*не сила магічна*» («Зимова гравюра»). Вірш може, неначе кров, запектися в рані («Літнє»), «*зайняти стиглу кров*», зачепити гачками за живе («Портрет»), а може бути й метеликом, життя якого короткочасне («Час-метелик»), або миттєвим спалахом («Мої вірші»). Цікаво, що великою мірою поетичне слово асоційоване з водою, пор. «*спраглий вірш*» («Пити! Краплю або крапку...»), вірш як дощ по душі, утворений із крапель-слів («Дощ на душі...»). Водночас мисткиня шкодує, що «*слова не краплини*», і мріє, щоб її вірші

*та стали водою,
живою водою від спраги німої,
якби було слово спроможне на диво,
щоб вірш, наче повінь,
щоб вірш, наче злива... («Шкода...»).*

А от найкращі вірші, за словами поетки, –

*то крайні стани
на межі щастя, горя і біди,
найкращі вірші – то відкриті рани,
не квіти, що красиві і пусті («Поетичне»).*

На сторінках збірки постає й галерея образів відомих митців (з-поміж них художники Іван Мясоедов, Всеволод Максимович, танцівниця Айседора Дункан, письменники Редьярд Кіплінг, Іван Котляревський, Микола Гоголь та ін.), героїв давньогрецького епосу (Одісей, Пенелопа, Афіна Паллада) та художніх персонажів (Гамлет, Джульєтта, Офе-

лія, Русалонька, Маруся Чурай, Кармен, Панночка, Хома, Вій, Солоха, Майстер і Маргарита та ін.). Кожен із цих образів зацікавив авторку чимось особистим, зачепив за живе, вона переповідає їхні долі як власну, репрезентуючи низку альтер его своєї ліричної героїні й загалом творячи свій поетичний міф.

*Де ж ти, хлопче? Бо мрець не бачить...
Поруч подих, перервний ритм...
Дай себе мені, мій козаче,
п'яна тілом твоїм живим. <...>
Проти вічності на хвилину,
проти неба і пекла – МИ!
Сонце. Тіло на лавці стигне.
Мертвий сміх на вустах Хоми...*

(«Монолог Панночки»).

Авторка намагається не торкатися сьогодення на пряму, але відчутно, що її надзвичайно турбує те, що відбувається в Україні. Вона рефлексує метафорами, алюзіями й алегоріями, у сподіваних і несподіваних образах передаючи свої біль і щем за долю рідної землі («Вогні», «Україні», «Голос», «Кіндер-сюрприз», «Монолог», «Переспів з М. Булгакова», «Відчуття», «Байка. Переспів з Л. Глібова», «Євангеліє»). Ось так, наприклад, намагаючись описати сучасність, поетка звертається до творчості Миколи Гоголя:

*Років двісті все те саме:
манівцями між завій
онде чапає Оксана,
он застряг в автівці Вій.*

*Років двісті все на місті:
на Солоху три дядьки,
чорт і дяк у теплім місці,
дурень йде по чобітки,
на білбордах бісі морди
виринають з хуртовин <...>
Років двісті коло й коло –
все те саме раз у раз,
знов і знов сміється Гоголь
і по колу водить нас...*

(«За мотивами творів М. В. Гоголя»)

Неординарне художнє мислення Ю. Стиркіної продукує парадоксальний погляд на суть і призначення слова. «Я думала, Слово владне / з Тобою зрівнятись, Боже, / будити любов захмарну... / Нічого воно не може!» – із прикрістю констатує поетка у вірші «Як?». Проте розчарування змінюється твердою впевненістю в тому, що «*скоро світ загорнеться у Слово, / наче в мушлю равлик. Зачекай, / буде знов початок, виток знову, / знову ми повернемось у рай*» («Слово»). Зрештою, отака нелінійність, закільцьованість – провідна ознака збірки «Малявки міської мавки», яка ще раз потверджує сакральне «Споконвіку було Слово...», декларуючи, що душа людства живе й житиме у слові: «*В світі штучному і продажному, / оцифрованому, вінтажному, / щоб хоч якось потроху дихати – / в слово вірити, словом міряти <...>*» («Словомагія»).

Але все-таки світ неповторно-прекрасний – перекоонує нас авторка. Згадаймо, наприклад, пейзажно-філософську поезію «Мальви», де традиційну українську квітку вищено до символу вічного життя, символу віри у краще майбутнє людства:

*Ніщо не буває ні зайвим, ні марним:
ні слово, ні квіти, ні вірші, ні фарби...
Так зійде минуле, куди б не ховали,
жагою життя крізь асфальти й метали
прокинеться зерня. З уламків усього
стримітимуть стріли нестримно-живого,
і, східно-багряні і західно-ясні,
розкриються мальви, так само прекрасні,
такі ж безумовні, як сонце і вітер,
природні, живі, самосіяні квіти.
Цей символ життя, що триватиме, поки
краса ще спроможна привабити око.
Хтось гляне в їх очі, народиться слово,
і світ, ніби мальва, розпуститься знову...*

Висновуючи, зазначимо, що у збірці «Малявки міської мавки» відчутна зрілість стилю, форми та змісту. Маємо щирі віру в те, що це лише початок діалогу з читачами й побажаємо її авторці того, чого вона бажає всім у поезії «Вогні»:

*Слова добираймо для себе, для інших легкі,
легкі і ласкаві, мов пір'я на крила небесні,
і виростуть крила з простої людської руки,
і вийде широка дорога з шляхів перехресних.*

**Кандидат філологічних наук, доцент
ПНПУ імені В. Г. Короленка
Юлія Браїлко**

Зміст

Від «мавки» про «малявки» (авторська передмова)	3
Марення міської мавки * Любовна лірика	
Вільне серце	6
Портрет	8
Добрий вечір!	10
Танго	12
До А.	14
Про мене	15
Острів	16
«В мені замало Маргарити...»	18
Якби я знала...	19
Театральне	20
Нема таких	22
Птаха й сонях	23
Про Ікара	24
Мавка	26
Танець тіні	28
Сніг	29
«Ти впізнаєш мене за померлими квітами ватр...»	30
«Якби мене твої тримали очі...»	31
Чорно-біла ялинка	32
«Вона тримала вогонь живий...»	34
Вогонь і вода	35
Ти подобаєшся мені...	36
Про любов	38
Будь	40
Червовий туз	41
Сльоза	42
Дуже жіноче	43

На мотив шансону)	44
Запрошення	46
Куля	48
Шпичка-любов	49
«Ні, тебе я не забула...»	50
Сад	52
Русалка	54
Сопілка	56
«В моєї долі твоє ім'я...»	58
Шпичка	59
Кармен	60
Серце	62
«Гілкою сухою мушу померати?..»	63
Зеро	64
Мить	66
Місточок	68
Бажання	70
Квітка-сон	72
Сни гітари	74
Відповідь	76
Брунька	78
Так мало...	79
До Н.	80
Побажання	82
Лист у минуле	84
Мушля-спогад	86
Крапля	87
Море	88
Колядка ХХІ ст.	90
Поговори...	92
Зілля	94
Намалюй мене	95

Місяцю	96
Лист	97
До С.	98
Жіноче	99
Питання	100
«Заглядала у шпарини...»	102
Чоловіче	104
Гімнастка	105
Ангел	108
Tabula rasa	110
До Д.	111
До С.	112
Перелеснику	113
Монастир	114
Перехожому	116
Так і ні	117
Умовний спосіб	118
Сонце	120
«О, якби я тебе любила!..»	121
Ні...	122
Ключ	123
Я	124
Терновий вінок	126
До Н.	127
Перехрестя	128
«Хто, кого, навіщо любить?..»	130
Мій дім	132
Може?	133
Три крапки	134
Пластир	136
Промінчик	138
Тиша	140

«Пити! Краплю або крапку...»	142
Шкода...	143
Чекай...	144
Мережива міської мавки *	
<i>Пейзажно-філософська лірика</i>	
Політ	146
Монолог мами	148
Рингтон	149
Сорочин Яр	150
Серце осені	152
Осіннє	153
Романс	154
Записка	155
Весна-любов	156
Серпневий етюд	157
Монолог Клеопатри	158
Вітрила місяця	160
Дощ	161
Перлини моря	162
Рожева мушля	164
Серпень	166
Дівчинка	168
Ватра	170
Позачасове	171
Літнє	172
Хмарообіг	173
Крилаті тіні	174
Вечір	175
Весна в провінції	176
Січневий оркестр	178
До моря	179

Весняні камертони	180
«Зараз сонце, а завтра – хтозна...»	182
Прохання	184
Не мені	185
Міські мавки	186
Душа землі	188
Травень	189
Хмарення	190
Скрипка	192
Шпарина ночі	194
На свято Водохреща	196
«Незбагненна привабливість розпаду...»	197
Осінь	197
Завія	198
Час-метелик	199
Зимова гравюра	200
Осіній джаз	202
«Сто грам: рутина тане...»	204
Льодохід	206
Міжсезоння	207
За мотивами творів М. В. Гоголя	208
Запаркання	210
Кришталеве серце	212
Осіній коктейль	213
Контрасти	214
«Промчало літо. Афіші-листя...»	215
Понеділок	216
Світи!	218
Фіолет	219
Дівчатко-літо	220
Зимова горобина	222
Зимовий парк	223

Зимове забуття	224
Без мене...	225
Стриптиз	226
Туман	228
Падолист	230
Натяк	231
Грудневий ранок	232
Тінь осені	234
Золото життя	236
Вповільнено	238
Свічка місяця	239
Зимове місто	240
«Дощ на душі...»	242
Осінній саксофон	244
Курортне	245
Човник осені	246
Зимно...	247
«Загортаю в лаштунки золото...»	248
Потяги	249
Найкращий одяг	250
Вечір-хвиля	252
Серце-листок	254
Я - листочок	256
Яблуко-літо	258
Роздоріжжя	259
Мальви	260
Метаморфози міської мавки *	
<i>Рольова, соціальна та інша лірика</i>	
Голос	262
Чи варт?	264
Самоіроническое)	265

Монолог прибиральниці	268
Синій катерок	270
Сонні мавки	272
«Люблю, як дощ по підвіконню...»	273
Монолог	274
Скринька	276
Голоси	278
Пробачте	279
Україні	280
Фургон	281
Старий ліхтарник	282
Вогні	284
Ангели	285
Дар	286
На горищі	288
Зимовий монолог	290
Ми не вмерли...	292
Будь!	293
Антипоетичне)	294
Айседора	295
Музика	296
Бог не спить...	298
Не просто...	300
Сон Редьярда Кіплінга	301
Вибір	302
Любіть!	304
Заповіт	306
Тим, хто йде	307
Життя як сон...	308
Просто так...	310
У кільцевому	311
Автобіографічне	312

Молитва	313
Казка про новорічні іграшки	314
Монологи Мотрі Кочубеївни	317
Полтавському художникові	320
І. М'ясоєдову присвячую...	320
Байка	322
Поза містом	324
Христос	326
Поетам та художникам присвячую...	328
Немає...	330
Хаос	331
Апельсинові квіти	332
Комета	334
Реквієм	336
Самота	337
Істина	338
Екзистенційне)	340
Хрест	341
Монолог акторки	342
Словомагія	344
Танцюй!	345
Артеміда	346
Гібридне	347
Вишивка	348
Пародія на С. Сокольника	350
Монолог поета	350
Відчуття...	352
Про дітей)	354
Байка. Переспів з Л. Глібова	356
Як?	358
Слово	360
Вільний переспів з М. Булгакова	361

Євангеліє	362
Вимкніть світ!	364
Трамвай-життя	365
Вільний переспів «Русалоньки» Г. Х. Андерсена	366
Хочеться	368
Сонце-квітка	370
Монолог Панночки	372
Спогади Чураївни	374
Монолог носової корабельної статуї	376
Садок вишневий	378
Монолог мавки	380
«Лихий нездара лає інших...»	382
«Провінція. Підбори. Хруст троянди...»	383
Застібайте душу	384
Мої вірші	385
Пам'яті полтавського художника Всеволода Максимовича присвячую	386
Балада	388
Афіна й Одісей	391
До дня народження І. П. Котляревського)	392
Дім, що не існує	394
Пам'яті полтавського Поета Олександра Ковтуна...	395
Пошепки	396
Барахолка	398
Переклад вірша А. Вознесенського «Молитва»	400
Поетичне	401
Монолог Горгони	402
Підсумок	404
«Я віршую життя...» (Ю. Браїлко)	406

Літературно-художнє видання

Юлія Стиркіна

Малявки міської мавки

Літературний редактор – **Брайло Ю. І.**

Верстка – **Альохін С. І.**

Формат 84 x 108 1/32. Наклад 100 прим. Зам. № 7269
Бумага 80 офсет. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 24,65
Гарнітура «Myriad Pro».
Підписано до друку 01. 10. 2019 р.

Видавець **Федоров О. М.,**

«Друкарський двір Олега Федорова»

Адреса: а/я 24, Київ-205, 04205, Україна,
e-mail: relaks-oleg@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 3668 від 14.01.2010 р.

Віддруковано в друкарні **ТОВ «7БЦ»**

Адреса: 07400, Київська обл., м. Бровари, б-р Незалежності, 2/148
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 5329 від 11. 04. 2017 р.